

SZÉCHENYI ISTVÁN RÓMAI KATOLIKUS
TECHNIKUM ÉS GIMNÁZIUM
HATVAN

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2025

Tartalom

BEVEZETÉS	4
HELYZETELEMZÉS	6
SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	8
TÁRGYI FELTÉTELEK	10
I. NEVELÉSI PROGRAM	12
1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	12
1.1. Az intézmény küldetése	12
1.2. Alapelvek, értékek	12
1.3. Célok	13
1.4. A küldetésből adódó általános feladatok	14
1.5. Az intézményben folyó oktató-nevelő munka pedagógiai feladatai az eszközök és eljárások függvényében	17
1.6. Az iskola és az egyház kapcsolata	31
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	40
2.1. A személyiségfejlesztés színterei és szereplői.....	40
2.2. A személyiségfejlesztés célja	42
2.3. Az intézmény nevelési módszerei	43
3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	46
3.1. Az iskola egészségnevelési programja	46
3.2. Az iskola környezeti nevelési programja	56
4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	59
4.1. Feladatok.....	59
4.2. A közösségfejlesztés színterei	62
5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	65
5.1. A pedagógusok alapvető feladatai.....	65
5.2. Az osztályfőnök feladatai	67
6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	69
6.1. A tehetség képesség kibontakozását segítő tevékenységek	69
6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	74
6.3. Az otthoni felkészülési munka szabályozása	77
6.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	77
7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI RENDJE	80
8. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ INTÉZMÉNY PARTNEREIVEL	81
8.1. Az intézményben működő szervezetekkel való együttműködés.....	81
8.2. A társadalmi környezettel való kapcsolattartás.....	84
9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI.....	85
9.1. A vizsgaszabályzat célja	85
9.2. A vizsgaszabályzat hatálya.....	86
9.3. A tanulmányok alatti vizsgák típusai	86
10. AZ ÉRDEMJEK TANULMÁNYI RENDSZERBE TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG SZAKMAILAG INDOKOLHATÓ HATÁRIDEJE	92
11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	92
12. AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI	94
13. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE	95
14. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI.....	96
15. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEK KAPCSOLATOS FELADATOK	98
15.1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkája	98
15.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	100
16. A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI	101
II. HELYI TANTERV	103

1.	A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE	104
2.	AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI	105
	A GIMNÁZIUMI ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI	105
	A TECHNIKUMI ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI (UTOLJÁRA ALKALMAZVA A 2024-2025-ÖS TANÉVBEN).....	109
3.	TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	111
4.	A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI	113
5.	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI.....	120
5.1.	<i>A szóbeli feleletek értékelése.....</i>	120
5.2.	<i>Az írásbeli dolgozatok értékelése</i>	121
5.3.	<i>A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái .</i>	123
6.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI, RÉSZEI, AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI.....	126
7.	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	181
MELLÉKLETEK		183
1.	A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	184

Bevezetés

A Pedagógiai Program létrehozásának jogszabályi alapjai az alábbi **törvények, kormányrendeletek és miniszteri rendeletek:**

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- 10/2020 (II. 7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 326/2013 (VIII.30) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020 (I. 31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról
- 26/1997. (IX.3.) NM- rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

A lakossági igényekre, az intézményvezető és a nevelőtestület kérésére Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 125/2012. (III. 22.) számú határozatában felhatalmazta Hatvan város polgármesterét a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola fenntartói jogainak a Váci Egyházmegye Ordináriusa (székhely: 2600 Vác, Migazzi tér 1.) részére történő átadásával kapcsolatos előkészítő intézkedések megtételére.

A 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről 26. § (1.) bekezdése kimondja: nevelő és oktató munka az iskolában pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni. (2) Az iskola pedagógiai programjának részeként, ha e

törvény másként nem rendelkezik, a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít.

A Váci Egyházmegyével történt tárgyalások eredményeképpen a Váci Egyházmegye Ordináriusa szándéknyilatkozatban kijelentette, hogy kész egy egyházi fenntartású, római katolikus középfokú oktatási-nevelési intézményt alapítani, és így a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolát annak megszüntetése után a Kt 81. § (14) bekezdése szerint újraalapította.

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskolát (székhely: 3000 Hatvan, Bajcsy-Zs. út 6.) 2012. augusztus 31. napján jogutódlás nélkül megszüntette, ez alól kivételt jelent a tanulói jogviszony, amely tekintetében a jogutód intézmény a Széchenyi István Római Katolikus Középiskola (székhely: 3000 Hatvan, Bajcsy-Zs. út 6.).

Az egyházi iskola fenntartója 2020. szeptember 1-től az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (Váci Egyházmegye), a törvényi változások következtében az intézmény neve: Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium. 2025. szeptember 1-től az iskola fenntartójának neve Szent Mihály Intézményfenntartóra változik.

Már 1997-ben megfogalmaztuk, mekkora felelősség a pedagógiai program összeállítása. Jól kell ismerni alapjainkat, helyzetünket, hiszen egy-egy döntés meghozatalánál fontos, mire építhetünk. A programban rögzítjük céljainkat, feladatainkat, elképzeléseinket azok megvalósításáról, de mindezt nem tekinthetjük dogmáknak. Az átalakíthatóságra azért is szükség van, mert a változó igényekhez igazodnunk kell, meg kell felelnünk a kihívásoknak, másrészt a törvényi szabályozás is változott, változik és változhat.

Van valami, amin mi nem fogunk, és reméljük, az utánunk következők sem akarnak változtatni: az iskolánk 1985 óta erősödő hírneve, a színvonal, az igényesség, a gyermekszeretet, jó hagyományaink.

Pedagógiai programunkban tehát olyan iskolát „álmodtunk” meg, amelyben a hagyománytisztelet harmonizál az újra való nyitottsággal, a gyermek- és szakmaszeretet, a szakmai ismeret, a tapasztalat, az elkötelezettség, a sokszínűség, az együttgondolkodás, az egyéniség dominál.

HELYZETELEMZÉS

Az iskola története

Hatvan közoktatási mozaikképében 1967 óta van jelen a Széchenyi István Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola. A klasszikus középfokú közgazdászképzésben szerzett tapasztalataival, az újra, a fejlődésre való nyitottságával, eszközgazdagságával, tiszta, rendezett környezetével 1985-től egyre több és színesebb mozaikkockával járul hozzá a város teljes közoktatási képéhez. Az újhatvani Gimnázium és Szakközépiskolában az 1967/68-as tanévtől kezdve 2 gimnáziumi és 1 közgazdasági, majd 1 gimnáziumi és 2 közgazdasági osztályban folyt a tanítás. A szakközépiskolai osztályokban számviteli — gazdálkodási ágazaton képeztek középfokon közgazdászokat. 1978-tól gimnázium helyett vasútforgalmi szak létesült. Az iskola indulásától 1997-ig gépíró és gyorsíró szakiskola is működött. 1985. november 25-én az iskola felvette Széchenyi István nevét. Arra törekedett az intézmény, hogy e névhez méltó legyen, ne csak jó nevet, hanem jó hírnevet szerezzen. Ennek érdekében igazán sokat tett, országosan is kiemelkedő eredményeket értek el tanárok és diákok. A változásokhoz, igényekhez igazodva 1988-ban a pénzügyi ágazatot, majd 1992-ben a kifutóban lévő vasútforgalmi osztály helyett vállalkozási ügyintézőit indított. A vasútforgalmi képzés 1995-ben megszűnt, ezzel tiszta közgazdasági profilú szakközépiskolává vált. Ekkor indította a világbanki modell szerinti széles alapozású közgazdászképzést, mely a negyedik év végén érettségi vizsgával zárult, ötöd-, esetleg hatodéven pedig szakmai képzés folyt. Ennek bevezetése azért is szerencsés volt, mert lényegében a NAT elképzeléseihez közeledett a képzési struktúra.

1998-ban sikerrel pályázott a tanintézmény az Ifjúsági Szakképzés Korszerűsítése Világbanki Projekt „B” komponensére a közgazdaság és informatika szakmacsoportokban. Ettől kezdve szellemiekben és eszközökben jelentősen gyarapodott az iskola. 2003-tól az iskola szakmacsoportos alapozás keretében közgazdasági és informatikai szakmák megszerzésére készíti fel tanulóit.

A szakképzési rendszer átalakulásával a szakképző évfolyamok is keresetté váltak a régióban. 2001-ben akkreditált képzési megállapodás született a Budapesti Gazdasági Főiskolával számviteli szakügyintéző és pénzügyi szakügyintéző OKJ-s szakmák képzésére. 2008-tól bővült a szakképzési kínálat Banki szakügyintéző és Multimédia fejlesztő szakmákkal. 2009 tavaszán akkreditálásra került a modulrendszerű OKJ-s képzés Üzleti szakügyintéző, Informatikai statisztikus és gazdasági tervező, valamint Gazdálkodásmenedzsment szakon.

2011 szeptemberétől elindítottuk az ügyvitel szakmacsoportot is. 2013. szeptember 1-től esti tagozaton, 2015. szeptember 1-től nappali tagozaton gimnáziumi képzést indítottunk. 2016-tól egészségügy ágazattal egészítettük ki képzési kínálatunkat.

2012. szeptember 1-től a Váci Egyházmegye Ordináriusa tartja fenn intézményünket Hatvan Város Önkormányzata Képviselőtestületével kötött megállapodás alapján. Az iskola kinyilvánította a katolikus vallás iránti elkötelezettségét. A nevelés az egyházi szellemnek megfelelően történik.

Az intézmény objektív adottságai

A város földrajzi fekvése kedvező: vasúti közlekedési csomópont, autópályán könnyen és gyorsan megközelíthető. Meghatározó a főváros közelsége is. Az intézmény beiskolázási lehetőségek szempontjából fontos, hogy a város három megye határán fekszik, illetve jelenős ipari parkkal rendelkezik. Az iskola közel van a buszpályaudvarhoz és a vasútállomáshoz, a helyi járatok megállói is 5 perc alatt elérhetők, így a megközelíthetősége is jó.

Jelenlegi képzési szerkezet

Nappali tagozat

A 9-12. évfolyamon gimnáziumi és 9-13. évfolyamon technikumi képzés folyik az alábbi szerkezetben:

- egy osztály gazdálkodás és menedzsment ágazat, pénzügyi-számviteli ügyintéző szakon
- fél osztály gazdálkodás és menedzsment ágazat, vállalkozási ügyviteli ügyintéző szakon
- egy osztály informatika és távközlés ágazat, informatikai rendszer- és alkalmazás-üzemeltető szakon
- egy osztály egészségügy ágazat, gyakorló ápoló szakon (utoljára indítva a 2022-2023-as tanévben)
- fél osztály egészségügy ágazat, csecsemő- és gyermekápoló szakon (először indítva a 2023-2024-es tanévben)
- fél osztály egészségügy ágazat, egészségügyi asszisztens szakon (először indítva a 2023-2024-es tanévben)
- fél osztály gimnáziumi képzésben.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Dolgozók (2025-2026. tanév)

Pedagógusok száma:

teljes munkaidőben:	42 fő
részmunkaidőben:	4 fő
óraadók:	6 fő

Technikai dolgozók száma:

Adminisztratív	4 fő
Takarító	5 fő
Karbantartó	1 fő
Rendszergazda	1 fő
Portás	2 fő

GYES-en, GYED-en, szülési szabadságon ill. tartós betegállományban lévők: 2 fő

Hitoktatóink: 2 fő

Tanulók

JEGYZŐKÖNYV A TANKÖTELES TANULÓK ÉVFOLYAMI NYILVÁNTARTÓ KÖNYVE ALAPJÁN A 2025. szeptember 3. ÁLLAPOTNAK MEGFELELŐEN

Osztály, évfolyam, ágazat	Szakma	Létszám		Ebből	
				Fiú	Lány
9. A (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer - és alkalmazás - üzemeltető 5 5 0612 12 02	33	18	16	2
9. A (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		15	6	9
9. B (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	33	16	13	3
9. B (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		17	1	16
9. C (Gazdálkodás és menedzsment)	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 5 5 0411 09 02	19	19	2	17
9. D (Gimnázium)	-	23	23	12	11
9. E (Egészségügy)	Csecsemő és gyermekápoló 5 0913 03 04	31	13	0	13
	Egészségügyi asszisztens 5 0913 03 02		18	1	17
9. évfolyam		139	139	51	88

10. A (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer - és alkalmazás - üzemeltető 5 5 0612 12 02	34	19	17	2
10. A (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		15	5	10
10. B (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	32	16	13	3
10. B (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		16	4	12
10. C (Gazdálkodás és menedzsment)	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 5 5 0411 09 02	20	20	5	15
10. D (Gimnázium)	-	16	16	8	8
10. E (Egészségügy)	Csecsemő és gyermekápoló 5 0913 03 04	27	11	0	11
	Egészségügyi asszisztens 5 0913 03 02		16	3	13
10. évfolyam		129	129	55	74
11. A (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	33	16	14	2
11. A (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		17	8	9
11. B (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	32	16	16	0
11. B (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		16	3	13
11. C (Gazdálkodás és menedzsment)	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 5 5 0411 09 02	17	17	4	13
11. D (Gimnázium)	-	24	24	8	16
11. E (Egészségügy)	Csecsemő és gyermekápoló 5 0913 03 04	17	8	0	8
	Egészségügyi asszisztens 5 0913 03 02		9	0	9
11. évfolyam		123	123	53	70
12. A (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer - és alkalmazás - üzemeltető 5 5 0612 12 02	31	16	15	1
12. A (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		15	8	7
12. B (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	30	14	13	1
12. B (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		16	3	13
12. C (Gazdálkodás és menedzsment)	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 5 5 0411 09 02	18	18	2	16
12. D (Gimnázium)	-	18	18	9	9
12. E (Egészségügy)	Gyakorló ápoló 5 5 0913 03 04	15	15	5	10
12. évfolyam		112	112	55	57

9-12. évf. össz.		503	503	214	289
13. A (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer - és alkalmazás - üzemeltető 5 5 0612 12 02	33	17	15	2
13. A (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		16	4	12
13. B (Informatika és távközlés)	Informatikai rendszer és alkalmazás üzemeltető 5 5 0612 12 02	34	17	16	1
13. B (Gazdálkodás és menedzsment)	Pénzügyi-számviteli ügyintéző 5 5 0411 09 01		17	2	15
13. C (Gazdálkodás és menedzsment)	Vállalkozási ügyviteli ügyintéző 5 5 0411 09 02	16	16	3	13
13. E (Egészségügy)	Gyakorló ápoló 5 5 0913 03 04	23	23	3	20
13. évfolyam összesen		106	106	43	63
Iskola összesen		609	609	257	352

Az osztálykeretből kivont, évfolyamszinten és tudásmennyiségnek megfelelően szervezett idegen nyelvi csoportokban eredményes az idegen nyelvek tanulása. A számítógéppark és az aktív táblával felszerelt nyelvi laborok jól kiegészítik a személyi – szellemi adottságokat.

A tanulók többsége szívesen marad az iskola szakképzési rendszerében, késleltetve felsőoktatási felvételét, illetve halasztást kérve a főiskolai tanulmányok elkezdéséhez. Széles skálájú a főiskolai, egyetemi jelentkezés. Gyakran nem a felvételi nélküli, hanem kurrens, komoly megmérettetést jelentő helyekre (közgazdasági egyetemre, gazdasági főiskolára, stb.) jelentkeznek a végzősök. A felvételin a hozott és szerzett pontok között nincs lényeges eltérés, eredményesek, sikeresek a diákok.

Az országos versenyeken az utóbbi 10-15 évben a Széchenyisek rangos eredményeket értek el tanáraik segítségével.

A fentiek azt is igazolják, hogy az alkalmazotti kör biztosítja az eredményes tanuláshoz szükséges feltételeket. Pedagógusaink ennek érdekében rendszeresen részt vesznek szakirányú és módszertani továbbképzéseken.

TÁRGYI FELTÉTELEK

Az iskola épülete, termei, azok elrendezése az 1960-as évek igényeihez igazodott, a kiszolgáló egységek mérete és száma némi átalakítással szolgálhatja tovább a korszerű oktatást. A

szennyvízcsatornát le kell választani a szomszédos általános iskoláról, a villamos hálózat további felújításra, bővítésre szorul.

Az elmúlt években jelentős fejlesztések valósultak meg:

- díszburkolat,
- szaktantermek kialakítása,
- elektronikus hálózat bővítése,
- szoftver beszerzés, stb.
- konténerterem

Az intézményi infrastruktúra általánosságban jó. Fejleszteni kell a természettudományos tárgyak, rajz és vizuális kultúra eszközrendszerét. A 2011/2012-es tanévben a dohányzó helyiség átalakítása történt meg teakonyhává. Minden tanteremben rögzített projektorok segítik az oktató-nevelő munkát. 2015-ben befejeződött az intézmény energetikai korszerűsítése: nyílászárók cseréje, külső szigetelés történt, pellet-kazánra cseréltük a hagyományos gázzal működőt. 2018-ban készült el az egészségügyi képzésnek helyet adó, korszerűen felszerelt (demonstrációs terem, rögzített projektorok) telephelyünk.

További tárgyi feltételek részletes ismertetése a Pedagógiai Program „Az oktató – nevelő munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke” című fejezetében található.

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Az intézmény küldetése

*„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni,
hogy felébredjen tudásvágya,
megismerje a jól végzett munka örömét,
megízlelje az alkotás izgalmát,
megtanulja szeretni, amit csinál,
és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”
(Szent-Györgyi Albert)*

Művelt, a társadalmi beilleszkedésre alkalmas, széles látókörű, szakmai megújulásra, problémamegoldásra, önművelésre képes, az új iránt fogékony, helyes értékítéletű, stabil erkölcsi alapon álló „emberfők kiművelésére” vállalkozik az iskola.

Az intézmény célja olyan szakemberek képzése, akik képesek alkalmazkodni változó korunk változó követelményeihez és a piacgazdaság viszonyai között eredményes szakmai munkát végezni. Az egyetemes erkölcsi értékek talaján bírják az egyéni érdekek okos és megfontolt érvényesítésének képességét.

1.2. Alapelvek, értékek

- A demokrácia értékrendjére építve olyan demokratikus magatartás alapjait rakjuk le, amelyben az egyén és közösség érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak.
- Kiemelten törekszünk arra, hogy a következő értékek beépüljenek tanulóink erkölcsi rendjébe: becsület, tisztesség, felelősség önmagunkért, környezetünkért, a család fontossága, igényesség, mértéktartás, kulturált viselkedés, az egészség mint érték.
- Nevelő-oktató munkánk a közös nemzeti érdekeket szolgálja, mert fontos szerepet szán az irodalmi magyar anyanyelv elsajátításának, megbecsülésének, a nemzeti hagyományok ápolásának, a nemzeti azonosságtudat fejlesztésének, a szülőföld és a magyar nép iránti szeretet elmélyítésének.
- Európai, humanista értékrendre építettük nevelési-oktatási programunkat, mert azokra a tartalmakra összpontosítunk, amelyek az Európához való tartozásunkat erősítik.
- Nagy figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra, hangsúlyozva az egyén és az állam felelősségét, a társadalmak lehetőségeit a közös problémák megoldásában, a veszélyek csökkentésében.

- Kiemelt jelentőséggel bír programunkban a tolerancia és a nyitottság. A másik ember tiszteletben tartására, más népek, kultúrák megismerésére, megbecsülésére neveljük tanítványainkat.

1.3. Célok

Alapvető célunk azon kompetenciák fejlesztése, amelyekre minden tanulónknak szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához:

Célunk különösen, hogy végzett tanulónk:

- rendelkezzen az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikáció minél magasabb, de legalább tantervünkben elfogadott szintjével (magyar, angol, német tantárgy); rendelkezzen a matematikai és természettudományos gondolkodás, illetve a kapcsolódó képességek minél magasabb, de legalább a tantervünkben meghatározott szintjével (matematika, fizika, kémia, biológia); legyen képes az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára (digitális kultúra, informatika);
- legyen képes a hatékony, önálló tanulásra (minden tantárgy, osztályfőnöki);
- rendelkezzen olyan személyes és társas kapcsolati kompetenciával, melynek birtokában harmonikus életvitelre és közösségi beilleszkedésre képes (osztályfőnöki, etika, történelem);
- legyen kezdeményezőképes, kreatív, ésszerű, kockázatot vállalni tudó;
- rendelkezzen kulturális tudatossággal és kifejezőképességgel (magyar, rajz és vizuális kultúra, ének-zene).

A kulcskompetenciákkal meghatározott alapvető célokból adódó kiemelt fejlesztési feladataink:

- a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, legyenek felelősek önmagukért, fejlődésükért,
- ismerjék és értsek nemzeti kultúránk értékeit, a kiemelkedő magyar személyiségek munkásságát, mélyüljön el nemzettudatuk, hazaszeretetük,
- váljanak európai polgárokká, de legyenek elfogadóak más kultúrák iránt is, ismerjék az egyetemes emberi civilizáció eredményeit, problémáit,
- legyenek a társadalom aktív résztvevői az emberi és a demokratikus jogok tiszteletben tartásával,
- ismerjék és értsek az alapvető gazdasági fogalmakat és összefüggéseket – ennek jegyében mind a négy ágazatban tanítunk gazdasági ismereteket,
- jellemezze őket a környezet ismeretén és személyes felelősségükön alapuló környezetkímélő és gyarapító, illetve ennek kapcsán tudatos fogyasztói magatartás,
- törekedjenek tudatosan testi és lelki egészségük megővására, a betegeket, fogyatékosokat segítsék,

- képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, önművelésre, tudásukat tudják új helyzetekben is alkalmazni, kialakuljon bennük az élethosszig tanulás igénye, fejlett legyen információ-feldolgozó képességük,
- legyenek felkészültek az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányok folytatására, a munkába állásra,
- legyen átfogó képük a munka világról, legyenek képesek jól dönteni, amikor pályát választanak, illetve módosítanak,
- vallják magukénak azokat az erkölcsi normákat, értékeket, melyeket az alapelvekben megfogalmaztunk,

A felsorolt alapvető célok és feladatok által meghatározott tanítási folyamatot úgy tekintjük, mint a tanulók tanulásának megszervezését, irányítását.

Ezen felfogás lényegéből fakad az a két pedagógiai módszer, illetve alapelv, melyeket különösen fontosnak tartunk:

- differenciált tanulásszervezés
- a tanulási esélyegyenlőség megteremtése és biztosítása.

A Széchenyi képzési – nevelési rendszere feleljen meg a XXI. század kihívásainak! Iskolánk arra hivatott, hogy embert formáljon, széleskörű műveltséget közvetítsen.

Hisszük, hogy minőségi környezetben, minőségi tanárok minőséget teremthetnek! Erre törekszünk!

1.4.A küldetésből adódó általános feladatok

„... egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tettekre kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják élni a szépet és nagyot minden téren, akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon és jóakaraton épülhet; embereket, akik a múltban és jelenben kellő tájékozottsággal bírnak, és fel vannak szerelve a szaktudásnak azzal a mértékével, mely szükséges, hogy munkájukat jól elvégezzék és a társadalom hasznos munkásai legyenek.”

(Szent-Györgyi Albert)

A középiskolai nevelő-oktató munka feladata, hogy:

- elsődleges a kompetencia alapú oktatás és vizsgára való felkészítés
- a tantárgyi és tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetítsen,
- fejlessze tovább a kommunikációs és tanulási képességeket,
- folyamatosan neveljen:
 - o az anyanyelv igényes használatára
 - o a nemzeti identitás erősítésére
 - o a természeti és az épített környezet védelmére
 - o az egészséges életmód értékeinek elfogadására

- a fenntartható fejlődés és a fogyasztás egyensúlyát célzó szemléletre
- együttműködésre, kooperációra,
- fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal készítse fel a tanulókat arra, hogy a tudás a stabil értékek mellett mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is,
- fejlessze a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarcátűrést,
- törekedjen az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására,
- kapcsolódjon össze a diszciplináris tudás közvetítése az alkalmazás lehetőségeinek megismertetésével,
- tegye képessé a tanulókat információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs korban való eligazodásra,
- követelményeivel és tevékenységeivel ösztönözze a tanulókat tudásra épülő, önálló véleményalkotásra, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre,
- a képzési folyamatban vegye figyelembe a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket,
- törekedjék a személyre szóló fejlesztésre, támaszkodjék a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számítson kreativitásukra, illetve tudatosan is mozdítsa elő mindezek fejlesztését,
- alakítsa ki a felelős társadalmi magatartást,
- készítsen fel az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára, azaz a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítására,
- tudatosuljon a tanulóknak a magyar társadalom demokratikus létmódja, az európai integrációs folyamat és hazánk kapcsolódása ehhez a folyamathoz,
- részesítse előnyben azokat a tanulási formákat, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkészség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkájáért, cselekedetéért érzett felelősség,
- szembesüljenek a tanulók a kultúraváltás és a globalizáció jelenségeivel, kihívásaival,
- a tanulás tanítását kiemelt feladatként kezeljük,

Fontos az iskolánkban jól alkalmazható, a beiskolázott gyerekekhez igazodó tanterv és tankönyv, ezért intézményünk helyi tantervében rögzítettük milyen elvi szempontok figyelembevételével választjuk ki az egyes műveltségi területek tanterveit, illetőleg milyen szempont szerint választjuk ki a tankönyveket.

A tantárgyi tantervekben előírt képzési és nevelési célok osztálykeretben, csoportbontás nélküli megvalósítása elképzelhetetlen. A köznevelési és a szakképzési törvény rendelkezései és a fenntartó hozzájárulása óratervben rögzített csoportbontásokat tesz lehetővé. Bizonyos közismereti, szakmai csoportbontást az egyes tantárgyak belső logikája és nevelési-oktatási

céljai, illetve a tanulók igényei határozzák meg. A matematika és az egyes szakelméleti tantárgyak csoportbontása az ágazati képzés, az idegen nyelvi a nyelvtudás foka alapján történik. Az osztályok összetétele beiskolázáskor, a csoportbontás tanévkezdéskor az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító szaktanárok egyetértésével jön létre. A csoportbontás indokolt esetben az egyes félévek végén módosítható.

A kétszintű érettségire való felkészítés a törvényi előírások (köznevelési törvény és az érettségi vizsgaszabályzat) szerint szerveződik a kötelező és választható érettségi tantárgyakból. A gimnáziumban a 10. évfolyamon minden év május 15-ig felmérjük az emelt szintű érettségire felkészítő fakultációs igényeket.

Az intézményben jelentkező sajátos feladatok

Az emberformáló, széleskörű műveltséget közvetítő folyamatban az általános műveltség területei közötti harmóniára törekszik. A technikumi szerkezetű képzésben azonban emelkedtek a szakmai tárgyak óraszámai, ami a következőket eredményezi:

- a 9-12. évfolyamokon a közgazdasági, informatikai, ügyviteli, egészségügyi szemlélet kialakításával,
- a 13. évfolyamon alapos, megújításra, továbbfejlesztésre alkalmas szakmai ismeretek nyújtásával,
- felkészít a kétszintű érettségire, közép- és felsőfokú szakmai képesítő vizsgára,
- a tanulók egy részét felsőfokú tanulmányokra teszi képessé, akik valamennyien jól alkalmazkodnak a munkaerőpiac törvényeihez,
- a közgazdaság, ügyvitel, egészségügy ágazatot választók informatikai ismeretekkel, az informatikát választók pedig közgazdasági szemlélettel rendelkeznek,
- az OKJ bizonyítványok mellé EuroPass bizonyítvány kiegészítőt igényelhetnek az itt vizsgázók,
- a Cisco Hálózati Akadémia vizsgalehetőségeit kihasználhatják a tanulók,
- kiaknázhatják az iskolánkban működő Pannon nyelvvizsgahely előnyeit.

Intézményünk elkötelezett abban is, hogy a lokálisan jelenlévő problémákra felhívja tanulóink figyelmét, egyben megoldásokat is kínáljunk ezek megoldására. A problémák felkutatása, és a megoldásukra tett kísérletet csakis önkéntes munkával képzeljük el az alábbi nézőpontokból: szociális, környezetvédelmi, kulturális, egészségvédelmi és oktatási nézőpont hazai és európai dimenzióban Ezt az iskola saját erőből, pályázati és alapítványi forrásokból támogatja. Igyekszünk kihasználni a hazai és nemzetközi lehetőségeket, hogy a diákjaink önkéntesen végzett munkáját hazai és európai szinten is bemutathassuk, illetve népszerűsítsük ezt a

tevékenységet, illetve, hogy ezen tevékenységeket ne csak az iskolai és a helyi közegben, hanem nemzetközi együttműködés területén is végezhessek.

Az intézmény munkaközösségei

A nemzeti köznevelési törvényben megfogalmazottak szellemében az iskola oktatási feladataihoz igazodva működtetjük munkaközösségi rendszerünket.

Az intézmény szakmai munkaközösségei az alábbiak:

- Humán
- Természettudományi
- Gazdálkodás és menedzsment
- Informatika és távközlés
- Egészségügyi
- Osztályfőnöki
- Pasztorális

A szakmai munkaközösség tevékenységének irányítására, koordinálására háromévenként a munkaközösség javaslata alapján az intézményvezető munkaközösség-vezetőt bíz meg.

Egy - egy szaktanár szakmai és pedagógiai végzettsége, beosztása révén párhuzamosan több munkaközösség tagja is lehet. Az oktató – nevelő munka színvonalának javítását segítik a következő megbízások:

- Diákönkormányzatot patronáló tanár
- Pályaválasztási felelős
- Munkavédelmi képviselő
- MICS csoport

1.5. Az intézményben folyó oktató-nevelő munka pedagógiai feladatai az eszközök és eljárások függvényében

<u>cél, feladat, követelmény</u>	<u>eszközök, eljárások függvényében</u>
tanuló viszonylatában	
A tanulók igényességre, önállóságra technikájának törekvése a tanulásban	Az egyes tantárgyak tanulási megismertetése, gyakoroltatása. Önálló gondolkodásra nevelés.
Interperszonális, introperszonális viszonylatának fejlesztése.	A tanórai keretekben ismeretbővítésen túl ezen irányok irányított pedagógiai célzatú megtapasztaltatása az iskolai diákéletben.
Viselkedéskultúra alakítása	Környezeti ingerek felerősítése, illetve tompítása példamutatással, példaállítással kommunikációs készségek fejlesztésével.
Kulturális értékek tiszteletben tartása, nyitottság. Hagyományok őrzése és továbbvitele.	Az iskola értékközvetítő funkciójában a lehető legszélesebb módon, a lehető legmagasabb színvonalú programok biztosítása. Az iskola

A természet és élet tisztelete.	makrokörnyezete, a város által közvetített értékes kulturális hatások felerősítése.
Tanulás és szabadidős tevékenység helyes összehangolása.	Megtapasztalásra épülő felismertetés: miszerint saját közérzete létünk, életterünk függvénye.
A kultúra, a művészetek iránti igény felkeltése.	Diákönkormányzat, DSK, Vöröskereszt, Diákkörök összehangolt, hatékony, közös munkája.
Az egészséges élet tisztelete, egészséges életmód.	Színház-, könyvtár-, film-, múzeum-látogatások.
A nehézségek, problémák megoldására való törekvés alkohol, drog nélkül.	Ismerkedés Hatvan múltjával, jelenével, jövőjével és híres szülötteivel
Környezetvédelem, természetvédelem	Felvilágosító kiadványok terjesztése előadások, foglalkozások szervezése az egészségügyi szaktanárokkal, az ifjúságvédelemmel és az iskolaorvossal közösen.
	Bekapcsolódás a városi környezetvédő tevékenységbe. Kirándulások, túrák a szűkebb haza megismerésére. Bekapcsolódás a települést segítő ilyen jellegű akciókba. Világnapok, mint nevelési lehetőség. Tudatos környezetvédelmi nevelés.

nevelőtestület vonatkozásában

A nevelőtestület pedagógiai kultúrájának fejlesztése.	Nevelési, oktatási témájú foglalkozások szervezése, továbbképzéseken való részvétel.
Egységes nevelési, oktatási eljárások és követelményrendszerek kialakítása.	Erkölcsei fejlettség szintjének folyamatos mérése, elemzése.
Pedagógiai munka színvonalának emelése.	Tudásszint növelését célzó teljesítmény-vizsgálatokkal. Nyelvoktatás, számítástechnikai oktatás erősítése. Differenciált felzárkóztatás és tehetséggondozás. Pályaorientáció segítése.
A család és az iskola viszonylatában az együttműködés új vonásainak kialakítása	Ifjúságvédelmi munka átszervezése, SZMK szerepének erősítése, szülők iskolája.

Pedagógiai folyamataink

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- meghatározzák a 9-13. évfolyamokon az osztályfőnöki órák témaköreit;

- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretekben folyó egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeikért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihat egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósokat, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzeti

öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus, így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közös között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező áttrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a mozgásos tevékenységek eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknál a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnővekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megővéséhez és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek területének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékeny beállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas

érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb.. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Kulcskompetenciák

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, képességeit helyzetek sokaságában alkalmazza, tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókinész, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban érintkezni tud másokkal, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, új tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá képes információkat

keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, az építő jellegű párbeszédre való törekvést, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét mások megismerésének az igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban, mint hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás és interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően történnek. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, írásképesség és közvetítő képesség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig való tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Információs-kommunikációs Technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában való alkalmazását jelenti. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges képességek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet-alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő kutatás, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai gondolkodás kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának, az elvonatkoztatásnak és a logikus következtetésnek a képessége. Az arra való

készséget is jelenti, hogy a mindennapi problémák megoldása során matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában az ismereteknek és a tevékenységeknek egyaránt fontos szerepük van.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szintű tudását. Alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján.

A matematikai kompetencia képessé tesz arra, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a természetben. Elősegíti a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére. Matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

Az értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt társas kapcsolataiban, mikro- és makroközösségeiben, a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá – ha szükséges – konfliktusokat is meg tud oldani. A társas kapcsolati kompetencia képessé tesz arra is, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és társas kapcsolati kompetencia azon alapul, hogy a tanuló képes együttműködni másokkal az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt. Olyan képességeket is igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Magába foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken

hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján) való részvételt.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás, tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítása. A nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja.

Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kíváncsi a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy az ember különféle területeken hatékonyan tud kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság, valamint az önként vállalt feladatok, karitatív tevékenység.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia

A munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek

megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, képességeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újtókézség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben és a munkában.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Magában foglalja a több szempontú művészeti megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen is az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Ez a kompetencia feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotásoknak értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. *Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség*, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban, s a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a mozgásos tevékenységek eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. *Környezettudatos, magatartásra nevelés*, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
3. *Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége)*, melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
4. *Értékkorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák)* elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmájában.
5. *Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés*, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.
6. *A természettudományos kompetencia fejlesztése*, ami készséget és képességet jelent arra, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. E téren a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

1.6. Az iskola és az egyház kapcsolata

Az iskola kinyilvánította elkötelezettségét a katolikus világnézet iránt. Hatvan Város Önkormányzata és a Váci Egyházmegye Ordináriusa között létrejött együttműködési

megállapodás szerint a 2013/2014. tanévben indította el az Egyházmegye a világnézeti alapon szerveződő első évfolyamot és 2013. szeptember 1-től bevezetésre került a hitoktatás, aminek részletes programja a helyi tantervben található.

Az intézmény fogadja a más vallású, illetve a hitoktatásban nem részesült gyermekeket is, ugyanakkor katolikus szellemű alapvetéseink egyaránt érvényesek az intézményben tanuló valamennyi diákra és az itt dolgozókra is.

Nevelési alapelvek

Pedagógiai tevékenységünk meg kell, hogy feleljen a katolikus tanítás alapelveinek:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

A keresztény nevelésnek arra kell segíteni a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős használatára, érzékük legyen az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

Mint tudjuk, a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapiakon viselkedünk és gondolkodunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát.

Erkölcsei elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk, ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyellemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Hiszen " a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása nagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik. Nyitott kell, hogy legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, amelyek lelki, szellemi feltöltődést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van szüksége személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek.

A tanár élete összhangban kell, hogy álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollégák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell, hogy legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel, és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

Iskolánkban tanító és nevelő pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

1. Iskolánkban olyan szeretetteljes légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat. Ennek keretében:
 - a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
 - a nevelés során lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe és az valóban indokolt legyen,
 - a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
 - a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük, segítjük a tehetségek felszínre hozását, de esélyteremtő oktatással gondoskodunk a lemaradókról és különösen a hátrányos helyzetben lévőkről,
 - diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
 - a követelmények igényesek legyenek,
 - minden gyermek számíthat a pedagógusok keresztényi segítségére, nyitottságára, szeretetteljes odafordulására, tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban és lelki gondozása terén,

- az iskola életében szeretetteljes, keresztény emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.
2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink a keresztény értékrendre építve szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből. Ennek érdekében:
- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
 - iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
 - az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
 - fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit,
 - szeretnék elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
 - a követelmények betartása belátáson alapuló belső igénnyé váljon,
 - fontos a pontosság, az önfegyelem a fegyelem gyakorlása,
 - törekszünk a keresztényi magatartás alakítására, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre, segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni, felismerni a rosszat,
 - törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
 - szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk, valamint az egyház eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld és az egyház iránti szeretetet.

Mindezek megvalósításához igyekeznek nevelőink az *Organikus pedagógiai* szemléletet a mindennapok gyakorlatává tenni, a Kentenich-féle pedagógia 5 alapértékét – életmozgás, bizalom, kötődés, szövetség, eszmény/eredetiség – mozgásba lendíteni, ezáltal támogatni a diákok egész személyiségének kiteljesedését, fejleszteni érzelmi intelligenciáját, segíteni a családi életre nevelést.

3. Iskolánk - elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén - folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Közös célunk, hogy intézményünk a keresztény szellemiség építő forrása legyen. Hatékony együttműködésünk a város keresztény közösségeivel, jó szándékú polgáraival, tanulóink szüleivel, intézményi létünk egyik garanciája. Rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal. Igyekezünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai. Ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a városunkban található iskolákkal és közművelődési intézményekkel.

Nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven továbbra is képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett városi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

Erkölcsei ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha a szülők is közösséget alkotnak, hiszen "a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik". Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az intézmény katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását. Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni.

4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat. Azaz erkölcsi elvárásaink a diákoktól:

Az iskola tanulóifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Beiratkozások kapcsán érezhető a szülők szándéka, mely szerint

településünkön azért választották, gyermekük számára az iskolánkat, mert az állami oktatáson túl, a keresztény szellemű nevelést is óhajtják. Alapvető, hogy diákjaink elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

A széchenyi diák:

- humánus, erkölcsös, fegyelmezett, művelt, kötelességtudó, érdeklődő, nyitott, kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására, gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban, ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni, tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - o nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - o a természet, a környezet értékeit,
 - o más népek értékeit, hagyományait,
 - o az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
 - o a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
 - o ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
 - o ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
 - o ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
 - o viselkedése udvarias, beszéde kulturált,

- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.
- részvétel a vallásának megfelelő (katolikus, protestáns) egyházi programokban,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárokkal, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása,
- belső igény a szépre, jóra, igazra és szentre.

Nevelési célok:

Iskolánk pedagógiai munkájának célja:

- A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.

- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások stb.).
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.

Nevelési feladatok:

Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zárandoklat stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: szakkörök, kirándulás, iskolaújság stb.

Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.

Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.

Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.

Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai:

Nevelő-oktató munkánk eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja. Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, stb.

Napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk.

Ennek alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

- A meggyőzés módszerei (az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás stb.).
- A tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.).
- A magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret stb.).
- A jutalmazás formái (szóbeli dicséret, írásbeli dicséret, oklevél, kitüntetés, jutalomkönyv, tárgyi jutalom, táborozás, ösztöndíj, tanulmányút stb.).
- A büntetés formái (szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestület elé idézés, szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés stb.).
- A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom stb.).

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

*„Megcélozni a legszebb álmot,
Komolyan venni a Világot,
Mindig szeretni és remélni,
Úgy érdemes a földön élni.”
(Papp Lajos)*

2.1. A személyiségfejlesztés színterei és szereplői

A személyiségfejlesztés az iskolai élet minden mozzanatában zajló folyamat. Az osztályfőnöki órák kínálják a legtöbb lehetőséget a gyerekek megismerésére, megnyilatkozásaik megfigyelésére, de izgalmas helyszín lehet egy kirándulás, egy szentmise meghallgatása, klubdélután, vagy bármely spontán adódó szituáció.

Tudjuk, mekkora szerepe van a mintáknak a személyiség alakulására, ezért fokozott minden felnőtt, minden nevelő-oktató intézményben dolgozó felelőssége. A technikai és adminisztratív dolgozók, valamint a pedagógusok egyaránt alakítói az iskolai atmoszférának.

Hagyományosan a pedagógusra hárul a személyiség feltérképezése, alakítása. A szaktanárok és az osztályfőnökök tudják a legtöbbet tenni a fenti célok megvalósítása érdekében, az oktató munkájuk, megjelenésük, egyéniségük, vezetési stílusuk, a tanulókkal való kapcsolatuk jellege döntő jelentőségű e folyamatban.

Szereplők ebben a szülők is, a tanulók előéletére, családi hátterére vonatkozó információkat is közlik szülői értekezleten, fogadóórán, esetleg családlátogatás alkalmával. A tanuló megértéséhez az is kulcs, ha a szülő éppenséggel nem keresi a kapcsolatot az iskolával.

A tanulók személyiségét kívülről jövő hatások is formálják (baráti kör, munkahely, szórakozás stb.). Az iskola közösségei alapvetően az osztályok. Ezek összetétele, továbbá az ide felvett tanulók motivációja, értékrendje sokféle.

A pedagógus munkáját segítheti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős is. Ha a tanár úgy érzi, hogy tudása, eszköztára kevés, korrekciós segítségre van szükség, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőshöz, illetve külső intézményhez fordulhat.

2.1.1. A személyiségformálás eszközei, lehetőségei

Intézményünkben a következő lehetőségekkel és eszközökkel él a személyiségfejlesztés folyamatában:

Lehetőségek	Eszközök
Az oktatás folyamatában	ismeretek átadása
A közös (nem tanórai) foglalkozásokon:	
szakkörök, diákkörök, kirándulások stb.	játék, munka
A tanítási órák keretében meg nem	minta
valósítható foglalkozások: szentmisék	
meghallgatása, tanulmányi kirándulás,	
sportfoglalkozás stb.	
A vallásos világnézetben	beszélgetés
A pedagógusi személyiségben	önismeret
A tanár-diák viszonyban	társas kapcsolat
A tanuló személyiségében	konfliktuskezelés
A tanulók egymás közötti kapcsolatában	érdekérvényesítés
A közösségekben	szolidaritás
Az iskola szellemiségében, értékrendjében	együttműködés
Az iskola és a környezet viszonyában	tolerancia
Az iskola és a család viszonyában	

2.1.2. A személyiség fejlődését elősegítő intézményi körülmények

- Az intézmény dolgozóinak kiegyensúlyozottsága, a felnőttvilág „stabilitása”; példamutató életvitelek
- Az iskolavezetés, a tantestület, a technikai dolgozók, a szülők és más partnerek egymás megbecsülésén alapuló kapcsolata
- A tantestület összhangja, egységes és következetes gyermekbarát tevékenysége a nevelő – oktatómunka terén
- Egységes értékelési rendszer biztosítása, amely figyelembe veszi a tanuló teljes személyiségét
- Szorongásmentes, bizonytalanságot kiküszöbölő körülmények megteremtése
- Pontos, a tanulói jogos igényeket figyelembe vevő napirend megszervezése, betartása
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő berendezések, otthonos körülmények
- Folyamatos iskolaorvosi ellenőrzés
- Sportolási és szabadidős tevékenységek biztosítása
- Tanulmányi és kulturális versenyek, műveltségi vetélkedők
- Az önművelés lehetőségei (könyvtár, internet)

2.1.3. A tanulók megismerése

A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés kellő hatékonyságú biztosítása érdekében fontosnak tartjuk rögzíteni a tanulók megismerésének iskolai programját, amelyben vizsgáljuk a tanuló

- *testi, egészségi állapotát* (könnyített testnevelés, gyógytorna kérdése, tényleges egészségügyi problémák, avagy egészségügyi probléma tüneteként megmutatkozó egyéb pszichikus gondok),
- *szociális helyzetét*: hátrányos, veszélyeztetett tanulók felmérése,
- *érdeklődését*: a cselekvését kiváltó szükségletek milyen területekre irányulnak,
- *temperamentumát*,
- *figyelmét* (megfigyelő képessége, emlékezete, képzeletének fejlődése, gondolkodásának jellemzői),
- *kommunikációs készségét*,
- *viselkedését, teljesítményét*,
- *önmagához, társaihoz való viszonyát*,
- *külső-belső motivációit*,
- *vallási elkötelezettségét*.

2.2.A személyiségfejlesztés célja

Különösen fontos, hogy a tudást nem tekinthetjük csupán egyszerű ismeretnek. A valódi tudást alkotásként, alkalmazásképes, versenyképes tudásként értékeljük, melyet az ember a gyakorlatban is alkalmazni tud, ha arra szükség van. Ennek elsajátításához tehát szervesen hozzátartozik, hogy az ismeretek egyes tevékenységekben a jártasság, más tevékenységekben az automatizmus fokára, a készség szintjére emelkedjenek.

*Nevelői hitvallásunk: vallásos, erkölcsös életvitelt kialakítani,
a tanuló jártasságát, képességeit azok felső határáig fejleszteni.*

Az iskolai gyakorlatban a készségképzés valamennyi változatát elfogadhatónak tartjuk, és a követelmények szerint, de a tanuló képességeinek függvényében kívánjuk alkalmazni.

Valljuk, hogy a pedagógiai szakirodalom egyénre alkalmazott vegyes készségképző eljárásai hatékonyak, gyorsak.

Felzárkóztató foglalkozásaink programjában prioritást biztosítunk az úgynevezett analízáló-szintetizáló készségképzési modellnek.

Tehetséggondozó és felzárkóztató programunk természetesen a tanulók adottságaira, a rátermettségre épít, de hangsúlyozzuk, hogy a szorgalmas tanulás, a gyakorlás, a

képességfejlesztés lehetőségeinek széles skáláját biztosítja. Fontos megállapítanunk, hogy a képességek elsősorban a tanuló veleszületett hajlamaiból, rátermettségéből származnak, de korszerű, modern módszerekkel fejleszthetők. A társadalmi munkamegosztásra való felkészülés szempontjából tehát fejlesztésük meghatározó.

2.3. Az intézmény nevelési módszerei

A személyiség kialakításában a következetesség elvére épülő *gyakorlást, meggyőzést, követelést alkalmazzuk.*

Pedagógiai programunk szerint a *meggyőzés magában foglalja a tanuló kérdéseire adott helyes válaszokon túl azt is, hogy viselkedésének milyen várható következményei lehetnek.*

Ezen módszerek elsődleges célja a helyes viselkedésmódok megerősítése, a helytelenektől való visszatartás.

A tanulók értelmi képességeit a helyi tantervünk tantárgyaiban megfogalmazott művelődési anyag feldolgozásával fejlesztjük leginkább. Az ezekben rögzített tantárgyi követelmények teljesítése minden tanuló kiemelt, legfontosabb feladata.

Akaratát, szorgalmát, önállóságát mozgósítva kell – tehetségéhez mérten, minél magasabb szinten - eleget tennie tanulmányi kötelezettségeinek.

A tanulók elé állított követelményekből a tantestület számára a következő feladatok adódnak:

- Tudatosítsuk a tanulóknak, hogy a tudás az "én-gazdagítás", az önmegvalósítás fontos tényezője, az ismeretek, képességek értékek, sőt a tanulás, mint tevékenység maga is!
- Szeretessük meg tantárgyainkat, tanítsuk meg tanítványainkat tanulni, juttassuk őket minél több pozitív élményhez a tanítás - tanulás során!
- Ismerjük fel a tehetségeket és a lassabban haladókat, lemaradókat, részesítsük mindkettőt különleges bánásmódban!
- Ellenőrzésünk, értékelésünk megerősítő, ösztönző, következetes legyen, ne visszahúzó erő, elkedvetlenítő!
- Senki számára ne legyen leküzdhetetlen akadály az érettségi!
- Segítsük legjobb képességű tanulóink továbbtanulásra való felkészülését!
- Folyamatos, igényes, lelkiismeretes felkészítő munkával érjük el, hogy legyen minél több tanulóban elegendő vállalkozó kedv és kitartás az emelt szintű érettségi vizsgák letételéhez!
- Értessük meg tanítványainkkal, hogy minél több szakmával rendelkeznek, annál nagyobb eséllyel indulhatnak a munkaerő piacon! Ezért a Szakmajegyzék kínálatát a munkaerőpiac igényeihez igazodva alakítsuk ki!
- Kiemelten ajánljuk tanulóinknak az informatikai és idegen nyelvi tanulmányokat, egyrészt mert erre van társadalmi igény, másrészt adottak ehhez feltételeink is.

A munkaközösségeken belüli és azok közötti összehangolt munka elengedhetetlen a feladatok teljesítéséhez. *Már a középiskolás diák is emberi viszonylatok szövevényes hálózatában él. Későbbi sikere, boldogulása, jó közérzete nagyban függ majd személyközi kapcsolatai minőségétől. Ezért elvárjuk tanulóinktól, hogy a szociális területeken legyenek megfelelő ismereteik, melyeket alkalmazni, gyakorolni tudnak.*

A szociális jártasság fejlesztésének feladatai a következők:

- Képesé kell tennünk tanulóinkat a másokkal való együttműködésre, kapcsolatteremtésre, kapcsolatfejlesztésre. Ehhez társ- és emberismeretük pontosságára van szükség, arra, hogy bele tudják élni magukat mások helyzetébe, meg tudják érteni gondolataikat, érzéseiket.
- Az emberek közti érintkezésben hatékony "adók és vevők" legyenek tanítványaink! A tisztelet, az odafigyelés irányítsa őket!
- Viselkedéskultúrájukat *SZÉCHENYIS DIÁK*-hoz méltóvá kell fejlesztenünk! Ismerniük, alkalmazniuk kell a különböző élethelyzetekben megkívánt viselkedési formákat.
 - o kinek, mikor, hogyan köszönjenek, kit hogyan szólítsanak meg,
 - o szavahihetőség, tapintat, megbízhatóság, tisztelet, udvariassági szabályok,
 - o hibáik belátása, jóvátételi igyekezet,
 - o segítőkészség stb.
- A konfliktushelyzetek **kezelésére** készítsük fel a gyerekeket! Lássák a konfliktus okát, tudják megfogalmazni azzal kapcsolatos érzéseiket, találjanak megoldást a feloldásra!

Bár valamennyiünk személyes közreműködése, példamutatása fontos, mégis e feladatok teljesítése terén a felelősség döntő része az osztályfőnökökre hárul.

Ha vállalkozó kedvű, aktív, kreatív emberré szeretnénk formálni neveltjeinket, **ÖNISMERETÜK FEJLESZTÉSÉNEK** irányítását meg kell szerveznünk. A „kinti világ” vadcsapásain gyakran nem a nagy tudású, de szerény, hanem a szerényebb képességű, de magát felnagyítani tudó, sokszor gátlástalan, más tollával ékeskedő tud haladni.

Ez nyilván káros, mert nem az igazi érték bontakozik ki, de az is nagy baj, hogy aki nem tudja "jól eladni magát", hamar önbizalmát, kedvét veszti. Mindezek kivédését úgy "követelhetjük" meg a tanulóktól, ha alkalmassá tesszük őket az önnevelésre:

- Pozitív énkép kialakításához segítsük hozzá tanítványainkat! Fogadják el önmagukat, ismerjék fel erőnyeiket, tudják legyőzni kiküszöbölhető hibáikat, a le nem küzdhetővel tudjanak együtt élni!
- Egészséges önértékelésre vezessük rá a gyerekeket, rendelkezzenek önbecsüléssel, önbizalommal!

Tudatosítsuk, hogy a személyiség fejleszthető, ennek érdekében tűzzenek maguk elé teljesíthető célokat, minták, példaképek, eszményképek segítségével alakítsák önmagukat!

Szaktanárként és osztályfőnökként egyaránt felelősök vagyunk mindezért.

Magyarságtudat, nemzeti múltunk, kultúránk ismerete, tisztelete, őrzése, a mai magyar társadalmi – gazdasági problémák iránti érzékenység, a szoros összefüggés, összefonódás tudata szűkebb – tágabb környezetünkkel, Európával és a Világgal elvárható minden magyar középiskolástól.

- Erős érzelmi kötődést alakítsunk ki tanulóinkban anyanyelvünk, tájaink, kulturális, tudományos örökségeink iránt!
- Tiszteljék tanulóink szimbólumainkat, nemzeti ünnepeink, évfordulóink tartalmát értsék, legyen szükségletük a megemlékezés, akarják és tudják énekelni a Himnuszot és a Szózatot!
- Törekedjünk arra, hogy a nemzetiségek, etnikumok, más népek másságát elfogadják, az előítéleteket kerüljék, a határainkon túl élő magyarokkal vállaljanak közösséget tanulóink!
- Láttassuk be, hogy az idegen nyelvek ismerete szükséges!

A következőket osztályfőnöki nevelőmunka mellett a magyar nyelv és irodalom, a történelem, földrajz, idegen nyelv, ének - zene szakosok felelőssége döntő.

A kapcsolatteremtésben, az ismeretek bővítésében nagy lehetőségek vannak az interneten.

Törekszünk külföldi testvériskolák keresésére a gyergyószentmiklósi Salamon Ernő Líceummal meglévő tartalmas kapcsolatunk mellett.

Minden tevékenységünk alapja, életünk nagyon fontos, legdrágább része a **TESTI – LELKI**

EGÉSZSÉG: „Ép testben, ép lélek.”

Ezzel kapcsolatos pedagógiai feladatainkat, programunkat az egészségnevelési és környezeti nevelési programban terveztük meg.

A vallásos világnézet: az Istenben való hit olyan etikai értékrendet, egyértelmű irányítást biztosít a mindennapi életvitel során, melykétségbe nem vonható és semmi mással nem pótolható. Így törekednünk kell ennek meggyőző közvetítésére tanulóink felé személyes példamutatással, adott esetben tanúságtétellel. Az intézmény minden dolgozójának ezt kell képviselnie.

3. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

3.1. Az iskola egészségnevelési programja

*„Az emberi életben három földi kincs van: a tudás, az egészség és a szeretet.”
(Gregus Pál)*

Ezt a gondolatot választva mottóul alakítottuk ki intézményünk egészségfejlesztési programját.

Az egészségfejlesztést egy folyamatnak tekintjük, mely magába foglalja az egészségnevelést, az elsődleges prevenciót, a mentálhigiénét, valamint az önsegítést.

3.1.1. Az egészségnevelési program céljai, feladatai

- Egészségmegőrzés igényének felkeltése, a megelőzés szerepének, az egyén felelősségének tudatosítása: önismeretük fejlesztése, ismerjük egészségi állapotukat, akarjanak tenni a megőrzésért, javításért.
- Mozgásban gazdag életmódra ösztönzés: a mozgás fontossága az egészség megőrzésében, a rendszeresség elve, szabadidő és mozgás.
- A helyes, változatos táplálkozás szükségességének beláttatása: divathóbortok kerülése (egyoldalú táplálkozás, szükségtelen fogyókúra stb.)
- A személyes higiénia tanítása: higiénia és egészség kapcsolata.
- Egészséges és harmonikus életvitel kialakítása: önmaguk és mások tisztelete, felelősség önmaguk és mások iránt, egészséges párkapcsolat, káros szenvedélyek elutasítása.
- Léleki egészség és testi egészség kapcsolatának felismertetése: a társadalom erkölcsi normáinak tisztelete, tanulási technikák a kiegyensúlyozottságért (rendszeresség, idővel való helyes gazdálkodás, megfelelő környezet), krízisek és kezelési stratégiák.
- A személyes biztonság értékének tudatosítása törvények tisztelete, bűnmegelőzés, a közlekedés biztonsága, agresszió elleni határozott fellépés, iskolán belüli és azon kívüli bántalmazás elkerülése (megtörténte esetén teendők).
- A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos hasznos ismeretek nyújtása.
- A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;

3.1.2. Az egészségnevelés várható eredményei

- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben, személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

3.1.3. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős) foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

3.1.4. Külső kapcsolatok

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Szivárvány Szociális és Egészségügyi Szolgálat munkatársaival, akik a gyermekeknek, szülőknek, pedagógusoknak rendszeresen szakmai programokat szerveznek. Szükség esetén segítséget nyújtanak a rászorulóknak, illetve a hozzájuk fordulóknak.

- Szociális munkás tart heti rendszerességgel fogadó órát az iskolában. Igény szerint előadásokat tart, beszélget a diákokkal a következő témákban:
 - o Ki vagyok én a világban? (szerepeink mindennapi életünkben)
 - o közösségbe való beilleszkedés, csapatépítés
 - o konfliktusok a közösségen belül
 - o problémák a családban
 - o internethasználat, a média hatása – példaképeink.
- Az ÁNTSZ ifjúsági védőnője a fogamzásgátlásról, párkapcsolatról, nemi higiénéről, nemi betegségekről tart rendszeresen előadásokat, és beszélgetéseket kezdeményez a diákokkal az érettségüknek megfelelő szinten és témában.
- A Nevelési Tanácsadó pszichológusai a nehezen beilleszkedő, súlyos konfliktusokkal küszködő és személyiségükben és önértékelésükben, teljesítményükben segítségre szoruló gyermekeinket fogadják szükség esetén.
- Kapcsolatot tartunk még a helyi rendőrséggel, a helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal és az Áldozatvédő Egyesülettel is.

Erőforrások

Belső erőforrások	Feladat	Erősségek
Iskolavezetőség	Támogatja és irányítja az iskolai egészségfejlesztési programot	Hatékony kapcsolatrendszer
Tanárok: az egészségfejlesztési team tagjai	Szervezik és koordinálják a program megvalósulását	Tapasztalataik és feladatkörük alapján segítik, biztosítják a programok sokszínűségét.
Osztályfőnökök	A tanulók életkori sajátosságainak, érettségüknek megfelelően alakítják ki a nevelési tartalmat.	Közvetlen, napi kapcsolat a diákokkal. Tudatos, tervszerű személyiségfejlesztés, egyéni bánásmód.
Szülők	Külső erőforrások biztosítása – együttműködés.	Egyéni értékelés – visszajelzés.
Diákok	Részvétel a programban.	Sokszínűség, egyéni élethelyzetek.
Adminisztratív és technikai dolgozók	Támogatási háttér biztosítása	
Külső erőforrások		
ÁNTSZ ifjúsági védőnő	Segíti az egészségfejlesztési programot az osztályfőnöki órák keretében.	Szakmai és szakorvosi háttér biztosítása.

3.1.5. Az egészségfejlesztésben alkalmazott módszerek

- Előadások – hiteles meghívott előadók
- Versenyek rendezése
- Plakátkészítés és iskolai kiállítások
- Kirándulások szervezése
- Beszélgetés

- Tanácsadás
- Filmvetítés – megbeszélés
- Kortárscsoport létrehozása
- Interaktív foglalkozások, véleménycsere, vita, állásfoglalás
- Szórólapok terjesztése
- Iskolarádió működtetése stb.

3.1.6. Tanórai keretek

Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez.

Munkaközösségi keretben történik meg a konkrét tevékenységek meghatározása, a feladatkijelölés.

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulók értsék és tudják, hogy a szép, tiszta beszéd a verbális kommunikáció elengedhetetlen része.
- Az irodalmi elemzések, olvasmányélmények pedig közvetítsék az egészséges értékrendet, segítsék a tanulókat az önértékelésben és a személyiségfejlesztésben.

Történelem

- A tanulók ismerjék meg a múlt egészséggel kapcsolatos történeteit – nagy járványokat, orvosi felfedezéseket (pl.: oltásokat) és alakuljon ki bennük az egészség, mint egyik legfontosabb emberi érték.
- Kísérjék figyelemmel a társadalmi és gazdasági fejlődés életmódra gyakorolt hatását. Ismerjék meg a lakóhelyük adta lehetőségeket és törekedjenek a testi – lelki egészség harmóniájára.

Matematika

- Sajátítsák el a tanulók a tiszta, precíz munkavégzést. A rendszerező, elemző, logikai műveletek gyakorlása pedig segítse a döntés készségének fejlesztését, a jó vagy rossz döntéseink következményeinek felelősségvállalását.

Testnevelés

- Épüljön be a diákok életébe a mozgás rendszerességének öröme, a testi-lelki életre gyakorolt pozitív hatása, öröme. Alakuljon ki tudatos, egészséges énképük és tudjanak nemet mondani a káros szenvedélyekre. Fel kell hívni a tanulók figyelmét a személyi higiéne fontosságára.

Idegen nyelv

- A tanulóknak a szavak, kifejezések memorizálása során lehetőségük van a koncentrációs képességük fejlesztésére. Betekinthetnek a más kultúrákban élő emberek életmódbeli (táplálkozás, öltözködés, pihenés stb.) szokásaiba, így fejleszthető a toleranciakészségük is.

Biológia

- Számtalan lehetőséget nyújt az emberi szervezet egészséges működésének megismerésére, például légzés, szív működés, táplálkozás, szaporodás stb., és ezek fenntartására, valamint a holisztikus szemléletmód kialakítására.

Földrajz

- A tanulók ismerjék meg a különböző természeti és gazdasági környezetben élő emberek életmódját.
- Sajátítsák el az egészség holisztikus szemléletmódját.
- Értsék meg a globalitás egészségre gyakorolt hatását.

Kémia

- A tanulók ismerjék meg a különböző vegyületek emberi szervezetre gyakorolt hatását.
- Hívjuk fel a figyelmet az élelmiszeradalékok egészségkárosító következményeire.
- Tudatosuljon bennük a legális és illegális drogok rövid és hosszú távú testet és lelket is érintő negatív hatása.

Fizika

- A tanulók ismerjék meg az emberi környezet egészséget befolyásoló tényezőit, fizikai hatásait (pl. világítás, hőmérséklet, levegő).
- Alakítsák életmódjukat a megtanultak figyelembevételével.

Etika

- A tanulók ismerjék fel az élethosszig tartó tanulás szükségességét.
- Az életkor szerinti jellembeli változásokat, a stabil értékrendünk kialakításának fontosságát, mellyel kapcsolatainkat alakítjuk természeti és társadalmi környezetünkkel egyaránt.

Vizuális kultúra

- A tanulók fedezzék fel az őket körülvevő világ szépségeit.
- Tudjanak különbséget tenni az értékes és az értéktelen művészet között.

Ének-zene

- A tanulók ismerjék fel a zene emberi pszichére gyakorolt hatását. Tanulják meg, hogy a zene segíthet oldani a feszültséget és növelheti a teljesítményt.

Tanórán kívüli foglalkozások:

Délutáni szabadidős foglalkozások, sportprogramok, versenyek, kirándulások, túrák, jeles napok megünneplése, pályázatok.

A pedagógus, az orvos, a védőnő, a pszichológus minden szavával informál, nevel és példát mutat. Jelentős részben rajtunk múlik, milyen kép alakul ki a gyermekben az egészségről.

3.1.7. A rendszeres testedzés programja

Helyzetelemzés

Egyre romló környezetünkben a gyermekek egészségi állapota, fizikai és szellemi teherbírása csökken. A statisztikák szerint főleg mozgásszervi betegségek, gerinc- és mellkasi elváltozások jellemzők.

Az iskola-egészségügyi szolgálattal együttműködve folyamatosan figyelemmel kísérjük tanulóink egészségi állapotát, és osztályfőnöki tanmeneteinkben tervezzük meg a szükséges egészségmegőrző témákat. Hangsúlyozottan foglalkozunk a személyes higiéné kérdéseivel.

Kiemelt jelentőségű a testnevelési óra és a rendszeres testedzés az egészségmegőrzés szempontjából, ezért igyekszünk mindent megtenni a feltételek megteremtéséért.

Az iskola tanulóinak egy része felmentett, valamint gyógyúszásra, illetve gyógytestnevelésre jár.

Testnevelő tanár kollégáink versenyeztetik a tehetséges gyerekeket.

Ennek érdekében: a testnevelő tanárok felméri, hogy a tanulók a következő tanítási évben milyen iskolai sportkörü foglalkozások megtartását igénylik. A felmérés eredményeképpen elkészül az iskolai sportkör szakmai programja.

A testnevelők nemcsak a sportsikereket tűzik ki célul, hanem a tanulók egészségének javítását is.

Kiemelt szempont, hogy a tömegsport jellegű „sportdélutánok” a tanulók igényei szerint működjenek. A sportfoglalkozások tervezésénél, szervezésénél a tanulói igények alapján az alábbi sportágak a legnépszerűbbek: futball, röplabda, kézilabda, atlétika, lány foci.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján úgy tűnik, hogy hagyomány jellegű tömegsport rendezvénné válik, a különböző sportágakban megrendezett osztály bajnokságok szervezése, lebonyolítása.

Rendszeresen lehetőséget keresünk más verseny és életmód sportágak megismerésére is.

Testnevelés: A technikai évfolyamokon a heti óraszámok a törvényi előírások szerint alakulnak. Ez jelenleg 9-10. évfolyamokon heti 4 óra, 11-12. évfolyamokon heti 3 óra, 13. évfolyamon heti 1 óra.

Gimnáziumi évfolyamokon heti 5 óra.

Könnyített testnevelés: tanulók a normál órán differenciált oktatásban vesznek részt, és az általuk végezhető anyagból kapnak osztályzatot. Azok a tanulók, akik egészségi állapotuk miatt gyógytestnevelésre vagy gyógyúszásra utaltak, szakképzett testnevelő vezetésével tartott órán vesznek részt heti 2-2 órában. Osztályzatukat végzett munkájuk alapján kapják.

Azok a tanulók, akik testnevelés órán szerzett ismereteiket gyarapítani szeretnék, különböző sportfoglalkozásokon vehetnek részt (pl. atlétika, labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, röplabda).

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthetők.

Az egészségfejlesztő testmozgás program hatékony megvalósulása érdekében:

- minden testnevelés órán és minden egyéb testmozgási alkalommal történjen meg a keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése,
- minden testnevelés órán legyen gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna,
- valósuljon meg a testnevelési anyag egészében a gerinc- és ízületvédelem, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire (243/2003. (XII.17.) kormányrendelet testnevelési alapelvei és céljai)
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is,
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgás programban,
- életmód-sportokat és életminőség-sportokat is tanítson meg (olyanokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében),
- a testmozgás program játékokat és táncokat is tartalmazzon.

Természetesen a konkrét feladatok megvalósulásának megtervezése, a célok lebontása az éves munkatervben a testnevelő tanárok feladata.

3.1.8. Egészségmegőrző környezet kialakítása

Hosszú távú céljaink

Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.

Az iskolai egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység legyen, amely egyaránt irányul a pedagógusok és a tanulók ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktató-nevelő munkában a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Továbbá:

- egészségügyi tudatosság kiépítése,
- társadalmi változások követése,
- ismeretek pontosítása,
- magatartás változtatása,
- öntudatosság kiépítése, attitűd változtatása,
- döntéshozó képesség javítása,
- testhigiénia, mentálhigiénia és testkultúra kialakítása.

Rövidebb távú céljaink

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit, az életkorral járó biológiai, pszichikai változásokat, a belőlük adódó higiénés teendőiket. Fejlődjenek az egészséges életvitelhez szükséges képességeik. Ismerjék meg az egészségre káros szokások biológiai, élettani, pszichés összetevőit, következményeit: alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás, különös tekintettel a prevencióra. A tanulók ismerjék meg a társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit. Legyenek tisztában a fogamzásgátlás szerepének fontosságával, a korai szex problémáival. Vállaljanak aktív szerepet az egészség értéként való tudatosításában.

3.1.9. Feladatok

- általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése,
- egészségfejlesztő környezet megteremtése,
- egészségfejlesztő közösségi tevékenység kialakítása,
- egyéni képességek fejlesztése,

- az iskolaorvos és a védőnő, az iskolapszichológus részvétele az egészségnevelési programban,
- a célok megtestesülése a tantárgyak tanterveiben, éves tanmeneteiben,
- a tanulók egészségi állapotának rendszeres felügyelete (iskolaorvos, gyermekvédelmi felelős),
- a szabadidőben végezhető sportolási lehetőségek megismertetése, irántuk a diákok érdeklődésének felkeltése, cselekvésre ösztönzés,
- a büfé kínálatának egészségesebbé tétele,
- a mellékhelyiségek higiénikusabbá tétele.

3.1.10. Az egészségnevelés területei

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és technikái,
- a tanulási környezet alakítása,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

3.1.11. Módszerek

A helyben megfogalmazódó igények kielégítése és az egészségmegőrző iskola kialakítása az elsődleges cél (tanulói részvétel a döntéshozatalban, „alulról építkezés”, az egészségfejlesztési szükségletek helyi szinten fogalmazódnak meg, és az iskolában tanulók, dolgozók együtt határozzák meg a beavatkozások szükséges irányát). Ehhez a jól bevált és eddig is alkalmazott pedagógiai módszereket alkalmazzuk.

- felvilágosítás (dohányzás, drog, alkohol veszélyei, helyes táplálkozási szokások),
- érzelmi nevelés (az egészségkárosító magatartásformák háttérében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg),
- önismeret fejlesztése,
- média (televízió, rádió, újságok) segítő szándékú anyagai, iskolarádió, iskolai hirdetőtáblák
- a gyógytestnevelés, könnyített testnevelés órák
- szűrővizsgálatok: általános orvosi vizsgálat
- alkalmassági vizsgálat
- iskolai fogászat
- csoportos, személyre szabott foglalkozások alkalmazása (iskolai orvos, védőnő, osztályfőnök). Kiemelt témák: szex, szerelem, család, drog, dohányzás, szenvedélybetegségek.
- városi, megyei, országos rendezvényeken részt venni (Futófesztivál, AVON Fuss az egészségedért!, a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetsége rendezvényei, stb.)
- kirándulások (osztály, iskolai)
- tájékoztató fórumok megszervezése, együttműködés a szülőkkel (szülői értekezlet, fogadónap), együttműködés az iskola orvosával, védőnőjével, egészségügyi intézménnyel, szakmai tanácskozások, továbbképzések, tréningek

3.2. Az iskola környezeti nevelési programja

3.2.1. Kiemelt stratégiai céljaink

- A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.
- A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.
- Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékenyebbé válnak környezetük állapota iránt, képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.
- A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív egyénre gyakorolt hatásait a környezeti következmények tükrében.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Magatartásukban alakuljon ki és erősödjön meg a személyes biztonságra való törekvés. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

3.2.2. A környezeti nevelés szinterei

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben:

A tanórákhoz hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel.

3.2.3. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten. A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása. Környezetbarát anyagok megismerése
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése. Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságára felhívni a figyelmet.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése. Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
3. Környezettudatos értékrend,	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése.	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

„ökológiai morál” kialakítása	A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	Osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	
--	--	--	--

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

*„Egynek minden nehéz;
Soknak semmi sem lehetetlen”.
(Széchenyi István)*

A tanulás színterén – az iskolában – **közösségben történik a nevelés**. Ez a nevelőközösség a legeggyetemesebb emberi értékeket hordozza. Ha gyerekeink jól érzik magukat egy csoportban, akkor az **ott elfogadott értékek** vagy értéktelenségek önmaguktól **beépülnek személyiségükbe**. Ezért fontos, hogy **az iskola igazi nevelőközösség legyen, mely fejlesztve az egyént maga is fejlődik** és képes a veszélyeztető csoportoktól távol tartani a tanulókat.

4.1. Feladatok

- Segítsük elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel!
- Törekedjünk arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az értékeket, normákat, szabályokat, ismereteket, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez nélkülözhetetlenek!
- Ismertessük meg tanítványainkat a polgári demokrácia intézményeivel, alapvető jogaikkal, kötelességeikkel, melyek biztosítják számukra a gyakorlati életben való tevékeny közreműködést!
- Hagyományaink, ünnepeink tiszteletét mélyítsük el tanítványainkban!
- Tanulóink legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások; a másság iránt, becsüljék meg ezeket!
- Iskolánk és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában – jó alkalom erre a testvériskolai kapcsolat(ok)!
- Tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába!
- A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének értelmezésének megvédésének képességei álljanak!
- Iskolánknak az új információs környezetben eligazodó, azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie!
- A pedagógusok fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos embertársuk iránti elfogadó és segítőkész magatartást!
- Kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló kapcsolat kialakítását szorgalmazzuk tanár – diák, diák – diák és tanár – tanár viszonyában!

A közösségfejlesztés céljaként elérendő magatartás a tanulók vonatkozásában:

- egymás megbecsülése
- felnőttek iránti tisztelet

- udvariasság
- kulturált beszéd
- durvaságtól mentes társas kapcsolatok
- környezet rendje, tisztasága
- a társadalmi tulajdon védelme
- öltözködésük mértéktartó legyen, tartsák be a házirend előírásait.

A közösségfejlesztés céljaként elérendő magatartás a nevelők vonatkozásában:

- a pedagógus alakítsa, formálja a fiatalok neveltségi állapotát
- a nevelőtestület pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztése
- munkatársi jó viszony megőrzése
- munkájukban legyenek igényesek, pontosak, fegyelmezettek
- nevelőmunkájukban a gyermekközpontúság, a tolerancia, az egyéni bánásmód, a türelem tükröződjék
- egységes követelményrendszer betartása
- törekedjenek a szülőkkel való jó viszony kiépítésére.
- A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei:

4.1.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák

4.1.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- iskolai könyvtári foglalkozások
- tanulmányi kirándulás
- múzeumlátogatás
- irodalmi és zenei előadások
- szakkörök (színjátszó kör, énekkar),
- versenyekre való felkészítés
- testvériskolai kapcsolat(ok)

4.1.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzat a tanulók önirányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányításával együtt önállóan intézik saját ügyeiket.

Célunk, hogy az iskola tanulói együttesen és egyénileg is valós gazdái legyenek az iskolai élet azon részének, amelyek irányítására, szervezésére a KT, a Házirend és a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzata felhatalmazást ad.

A tanuló jogi képviselője a diákönkormányzat.

Fontos az információcsere: a gyerekeknek alkalmuk és módjuk legyen elmondani kívánságaikat, javaslataikat, panaszait. A tanuló minden olyan érdemi kérdésben kapjon szót, mely a közösség életét érinti.

Az iskolai diákönkormányzatot irányító pedagógus ötletet, tanácsot ad, irányít, meggyőz, kezdeményez, ha kell. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról.

Legfontosabb feladata:

- a tanulók, tanulóközösségek érdekeinek képviselése,
- tevékenysége kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre,
- a diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet alábbi területeinek segítésében és szervezésében:
 - versenyt hirdet
 - javaslatai alapján jutalmazza a kiváló eredményeket elérő tanulókat, s elmarasztalja a házirend megsértőit,
 - ötletei nyomán szervezi az iskolai szabadidős programokat,
 - részt vesz a tanulóközösség rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában,
 - dönt egy tanítás nélküli munkanap felhasználásáról,
 - lebonyolítja a diákparlamentet.

4.1.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

- színház- és mozilátogatások
- kiállítások
- sportfoglalkozások

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel. Mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- a tanulók közösségi magatartásának kialakításához;
- véleményalkotó és véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez;
- a közösségi szokások, normák elfogadásához;
- a másság elfogadásához;
- az együttérző magatartás kialakításához;
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb közösség-fejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során. Megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

4.2.A közösségfejlesztés színterei

4.2.1. Osztályközösségeink

A 9. évfolyamon szerveződő osztályaink eltérő fejlettségű, előképzettségű, különböző környezetből érkező tanulók csoportjai. Legfontosabb célunk, hogy ezekből a csoportokból olyan valódi közösségeket formáljunk, amelyek képesek és hajlandók a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és képesek ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Pedagógiai munkánkat nehezíti, hogy serdülőkorban fokozottan jelentkeznek a különbségek. A tanulóknál elsőbbséget élvez az önmegvalósítás kérdése, s ezt erősítik a társadalmi elvárások is (nyelvvizsga, számítástechnikai ismeretek, sikeres érettségi-felvételi vizsgák).

Folyamatos, kitartó munkával fokozatosan el kell érünk, hogy a tanulóknál kialakuljon a szolidaritás, a tolerancia és a felelősség.

Követelmények a közösségfejlesztésben:

- törekedjünk a bizalmon alapuló együttműködés kialakítására,
- kapjon kiemelt szerepet a közösségben a közvélemény alakítása,
- az osztály hangadóinak magatartását egyéni foglalkozással, esetleg csoportnyomással, tanári, szülői ráhatással pozitív irányba kell befolyásolni,
- a tekintélyes tanulók kapjanak hangadó szerepet,
- erősítsük a kéttagú vagy kis létszámú csoportokat is, hogy vegyék ki részüket az osztályépítő munkából,
- tudják a tanulók a konfliktushelyzeteket kezelni,
- ismerjék meg a tanulók az egészséges versenyszellemet,
- neveljük ki a diákvezetőket, segítsük munkájukat,
- örüljenek tanulóink egymás sikereinek, egészséges versenyszellem alakuljon ki bennük!

4.2.2. Iskolaközösség

Az iskolai szintű közösséget elsősorban azok a tevékenységek fejlesztik, amelyek sok tanulót mozgatnak, hagyományt teremtenek és őriznek.

Ilyen hagyományteremtő és őrző rendezvényeink:

- a Magyar Köztársaság nemzeti ünnepei (okt. 23., márc. 15.)
- megemlékezés Széchenyi István születésének és halálának évfordulóján (szept. 21., ápr. 8.)
- megemlékezés az aradi vértanúkról (okt. 6.)
- megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól (febr. 15.)
- megemlékezés a Holocaust áldozatairól (ápr. 16.)
- Trianon-emléknap
- adventi koszorúkésztés és gyertyagyújtás

- karácsony
- diáknap
- szalagavató
- ballagás
- tanévnyitó és tanévzáró ünnepély
- alkalmi rendezvények
- vízkereszt (január 6.)
- húsvét
- pünkösöd

A névadónk tiszteletéhez köthető hagyományok:

- **Széchenyi István születésének évfordulóján** ünnepi műsorral emlékezünk a „legnagyobb magyarra”. **A halálának évfordulójáról** való megemlékezéseken az osztályok 2 tanulója és az osztályfőnökük egy - egy szál virágot helyez el a névadó szobra előtt, az iskolavezetés a "nem osztályfőnökökkel" koszorúz.
- **Széchenyi Napokat** szervezünk tavasszal, melynek programja lehet:
 - diáknap (DÖK szervezi);
 - Széchenyi Tanulmányi Verseny;
- **Széchenyi Diákgála** – 4 évenként kerül megrendezésre.

Ünnepségeink megőrzendő formái:

Szeretnénk, ha a fogadalmak szövege, a szalagavató és ballagás menetrendje, szertartása nem változna, ezért ezeket rögzítjük.

A tanévnyitó ünnepségen az iskolakezdők fogadalmat tesznek az iskolazászló előtt.

Én, a hatvani Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium diákja az iskolazászló előtt ünnepélyesen fogadom, hogy iskolám öntudatos és hűséges tanulója leszek, keresztény értékrendjéhez méltóan viselkedem. Képességeimhez mértén tanulok, féltő gonddal őrzöm, tisztetem, gazdagítom iskolám hagyományait, óvom hírnevét. Mindenkor megtartom a közösség döntéseit, felelősséggel és kezdeményezően formálom az iskola életét, vigyázok tisztaságára, értékeire. Vállalom a magyar nép és az emberi haladás ügyét. Becsületese, cselekvő polgára leszek hazámnak.

- **Karácsony** (DÖK vagy osztály szervezésével): karácsonyfát állítunk, a gyerekek feldíszítik – minden osztály saját kezűleg készít egy-egy dísz –, minden tanuló kap jelképes ajándékot (pl. 1 szem szaloncukor).
- **Szalagavató:** adventi időszak előtt rendezzük a szülők, tanárok, **11-12-13.** osztályosok részvételével.
 - Az iskolazászlót követve bevonulnak a 12-13. osztályosok osztályfőnökük vezetésével.

- Az osztályfőnökök feltűzik tanítványaik szalagját.
- A 12-13. osztályosok táncokat mutatnak be a szalagtűzés után.
- A 11-12. évfolyam szervezi.

- **Ballagás**

- Az alsóbb évesek a ballagás előtti napon összegyűjtik a virágokat, a ballagás reggelén a megadott rend szerint díszítik fel az iskolát.
- A ballagók gyülekeznek a saját termükben.
- A 11-12-esek elbúcsúztatják a ballagókat tantermeikben, átadják a tarisznnyát, virágot.
- Hosszú csengetés után a ballagók elindulnak az osztályokban a megadott haladási rend szerint. Amikor a ballagók az összekötő folyósóra érnek az osztályok követik őket és a kert felé vonulnak ki az ünnepség színhelyére. A ballagók a Széchenyi és az Szent István Általános Iskola közötti úton haladnak a kert felé.
- Ünnepség:

1. Himnusz éneklése
2. Köszöntés
3. Szavaltat
4. 11-12. osztályos tanuló búcsúztat
5. 12-13. osztályos tanuló búcsúzik
6. Zászló átadás:

Búcsúzó diák:

Iskolánk zászlaját átadom. Tanuljatok becsülettel, eredményeitekkel öregbítétek iskolánk hírnevét, őrizzétek az általunk kialakított jó hagyományokat.

Búcsúztató diák:

Iskolánk zászlaját átveszem. Társaim nevében ígérem, hogy névadónkhoz méltóan, képességeinknek megfelelően, szorgalmasan tanulunk. Példákat követve továbbra is tartalmas, színes diákélet megerősítésére törekszünk.

7. Iskola igazgatója elbúcsúztatja végzős diákjait

8. Fogadalomtétel:

Megfogadom, hogy iskolám tanításait, Széchenyi emberségének, alkotni vágyásának, hazaszeretetének példáját magammal viszem. Igyekszem mindig az egykori Széchenyis diákhoz méltóan élni és dolgozni.

9. Szózat éneklése

A ballagók az iskolazászlót követve az előbbi útvonalon vonulnak vissza az épületbe.

- **Tanévzáro ünnepségünkön** a tanév értékeléseként könyvjutalmakat adunk.
- **Az évközi megemlékezéseken a műsort a kijelölt osztályok adják.**

A hagyományápolás külsőségeiben is megnyilvánul. A Házirend a tanulók számára kötelező ünnepi viseletet ír elő. Az iskola alkalmanként évkönyvet készít, melyben az iskolai élet jelentős eseményeit rögzítjük.

Követelményrendszerünket nem lehet, nem is kell kampányszerűen "teljesíteni", folyamatos munkát igényel. Feladatainkat osztályfőnöki, illetve tantárgyi tanterveinkben ütemezzük, iskolánk minden tevékenységébe - szabadidő, hagyományok, stb. - "becsempésszük", életkorhoz, érdeklődéshez, aktualitáshoz, illetve tantárgyi tartalomhoz igazítjuk. Az oktatási - nevelési folyamatban végrehajtásuk eredményességét ellenőrizzük, értékelünk, minősítünk. A kívánt eredmény nyilván egyénenként változó időben jelentkezik. A lényeg az, hogy minden diákunk a folyamat végére "átvegye" közvetített értékeinket.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

A pedagógusok legfontosabb feladata:

A tanulói személyiségének, képességeinek, tárgyi tudásának folyamatos fejlesztése, tanítványainak az érettségi vizsgára, illetve szakmai vizsgákra való sikeres felkészítése.

5.1. A pedagógusok alapvető feladatai

Nevelői tevékenysége és életvitele:

- munkáját, a katolikus szellemiség által elfogadott erkölcsi-etikai normáknak megfelelően végzi, mindennapi nevelői munkája megfelel a Római Katolikus Egyház szemléletének
- kollégáiról, munkatársairól a tanulók előtt tisztelettel és megbecsüléssel beszél
- családközpontú szemléletet képvisel, azt kifejezésre juttatja munkájában és szavaiban
- együtt halad az úton a nevelőközösséggel, osztályával, tanítványaival felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat, az iskolával és munkájával kapcsolatos szolgálati titkot megőrzi
- szükség esetén támogatással, korrepetálással segíti a lemaradó diákokat
- saját tanítványait az általa tanított tantárgyból magántanítványként sem az iskolában sem azon kívül nem tanítja.

Főbb feladatai

- megtartja a tanítási órákat,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,

- a helyi tanterv alapján megírja a tanmeneteket, szakmai munkáját ez alapján szervezi, a két hónapnál nagyobb mértékű lemaradást jelzi az igazgatónak,
- munkaidejének beosztását az SzMSz megfelelő szakaszai részletezik,
- a munkaidőkeretben meghatározott munkaidőt csak írásos igazgatói utasításra lépheti túl,
- legalább 10 perccel a munkaidő, ügyeleti idő, illetve tanítási órája kezdete előtt köteles a munkahelyén tartózkodni,
- a tanítási órára való érkezéskor figyelmet fordít a tanterem állapotára, ha az osztály elhagyja a tantermet, akkor – ellenőrizve az állapotokat – utolsóként távozik,
- zárt termeket (nyelvi laborok, informatika termek) az óra elején nyitja, az óra végén zárja,
- tanítási óráján vagy közvetlenül azt követően bejegyzi a naplót, nyilvántartja az óráról hiányzó vagy késő tanulókat,
- rendszeresen értékeli tanulói tudását, félévente legalább a heti óraszám +1 osztályzatot (de legalább félévi 3 osztályzatot) ad minden tanítványának,
- összeállítja, megírja és két héten belül kijavítja a szükséges iskolai dolgozatokat, a témazáró dolgozat időpontjáról az osztályt (csoportot) legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt tájékoztatja,
- a tanulónak adott osztályzatokat szóbeli értékeléskor azonnal, írásbeli dolgozatnál a kijavítást követő órán ismerteti a tanulókkal,
- az osztályzatokat folyamatosan bejegyzi az elektronikus naplóba,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv szakterületét érintő pedagógiai, szervezési, stb. feladataira,
- részt vesz a tantestület értekezletein, megbeszélésein, a konferenciákon, a szakmai munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- évente két alkalommal fogadóórát tart az éves munkatervben kijelölt időpontban,
- megszervezi a szükséges szemléltető eszközök, tanítási segédanyagok órai használatát,
- az igazgató beosztása szerint részt vesz az érettségi, szakmai, felvételi, osztályozó és különbözeti vizsgákon, iskolai méréseken,
- helyettesítés esetén szakszerű órát tart,
- egy órát meghaladó hiányzása esetén feljegyzést készít a helyettesítők számára az osztályokban elvégzendő tananyagról, várhatóan egy hetet meghaladó hiányzása előtt tanmeneteit – a szakszerű helyettesítés megszervezése érdekében – az igazgatóhelyetteshez eljuttatja,
- bombariadó vagy egyéb rendkívüli esemény bekövetkezésekor közreműködik az épület kiürítésében, menti az általa használt legfontosabb dokumentumokat,
- felelősséggel tartozik a szakmai munkához szükséges szemléltető eszközök, könyvek, stb. rendeltetésszerű használatának biztosításáért,

- előkészíti, lebonyolítja és értékeli az iskolai házi tanulmányi versenyeket, folyamatosan végzi a tanítványai felzárkóztatásával, korrepetálásával, versenyeztetésével, tehetséggondozásával kapcsolatos feladatokat,
- elkíséri az iskola tanulóit az iskolai ünnepségekre, hangversenyre, mozilátogatásra, stb.
- szükség szerint kapcsolatot tart a tanított osztályok osztályfőnökeivel,
- az osztályozó értekezletet megelőzően legalább két nappal lezárja a tanulók osztályzatait,
- beosztása esetén részt vesz a tanulmányi kiránduláson, szükség esetén ellátja a tanulók versenyre való kíséretét,

Különleges felelőssége

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal, az osztályokkal és az iskolával kapcsolatos információkat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az osztályfőnöknek, illetve a nevelési igazgatóhelyettesnek,
- követi a katolikusok által elismert nevelési folyamat személyes nyitottságon, pozitív gondolkodáson alapuló nevelési módszereit,
- részt vállal a közösségi környezet kialakításában, a bizalomra építő kapcsolatok, a családi és otthonos légkör megteremtésében, a diákcsoportoknak az iskola életébe történő bevonásában,
- közreműködik a katolikus iskola céljainak megvalósításában, hogy az iskola a maga sajátos eszközeivel és lehetőségeivel hozzájáruljon a kultúra, a gazdaság és a társadalom keresztény értékek szerinti formálásához.

5.2. Az osztályfőnök feladatai

- feladatairól és hatásköréről irányadóak az SZMSZ megfelelő fejezetében leírtak,
- feladata az intézmény és a munkaközösség munkatervében rögzített szakmai és pedagógiai feladatok előkészítése és végrehajtása,
- javaslatot tesz az iskolai munkaterv osztályát, évfolyamát érintő pedagógiai, szervezési stb. feladataira,
- a helyi tanterv alapján tanmenetet készít, az osztályfőnöki tevékenységet ennek alapján szervezi meg,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség megbeszélésein és értekezletein,
- kiemelt figyelmet fordít a dokumentumok kitöltésére: napló, anyakönyv, bizonyítványok stb., ügyel a pontos adminisztrációra,
- igény esetén előkészíti és megszervezi osztálya tanulmányi kirándulását, az előírt időben leadja a kirándulási tervet,
- kapcsolatot tart az osztályába járó diákok szüleivel, a szülői munkaközösséggel, az osztály diákönkormányzati vezetőségével,
- biztosítja az osztály képviselőinek a diákönkormányzati megbeszéléseken való részvételét,

- folyamatos kapcsolatot tart az osztályában tanító tanárokkal,
- az osztályozó értekezletet megelőzően legalább 3 nappal bejegyzi javaslatát a tanulók magatartás és szorgalom jegyére,
- előkészíti a szülői értekezletek lebonyolítását, közreműködik az iskola szülőkkel való kapcsolattartásában,
- közreműködik a tanulói tankönyvtámogatások iránti kérelmek, illetve a tankönyvrendeléssel kapcsolatos listák összegyűjtésében,
- részt vesz osztálya bemutatkozó műsorának, szalagavató műsorának, egyéb műsorának stb. előkészítő munkálataiban,
- minden tanév első napján ismerteti osztályával az iskolai házirendet a szükségleteknek megfelelően felhívja a figyelmet egyes előírásaira,
- közreműködik a választható foglalkozások felvételének lebonyolításában, segíti osztálya tanulónak a felsőfokú tanulmányokra történő jelentkezését
- folyamatosan nyomon követi és aktualizálja a naplóban a diákok adatainak változását, a bejárók, a kollégisták adataiban bekövetkező változásokat,
- a tanév elején osztálya számára megtartja a tűz-, baleset- és munkavédelmi tájékoztatót, az oktatásról szóló feljegyzést aláírja a tanulókkal.

Ellenőrzési kötelezettségei:

- figyelemmel követi a tanulók igazolt és igazolatlan hiányzását, 8 napon belül igazolja a hiányzásokat, elvégzi a szükséges értesítéseket,
- a házirendben leírtak szerint figyelemmel követi a tanulók késését, szükség esetén elektronikus üzenetben vagy levélben értesíti a szülőket,
- írott üzenet útján értesíti a szülőket a tanuló gyenge vagy hanyatló tanulmányi eredménye, vagy súlyos fegyelmi vétsége esetén
- *az SzMSz előírásai szerint értesíti a tanulók szüleit az igazolatlan hiányzásról, illetve ha a tanuló bukásra áll, valamint a 200 órát meghaladó éves hiányzás esetén,*
- az osztályozó értekezlet napján ellenőrzi, hogy minden tanulónak le van-e zárva az osztályzata, valamint a lezárt érdemjegy nem tér-e el jelentősen, az osztályzatok átlagától a tanuló kárára.

Különleges felelőssége:

- felelős a tanulói és szülői személyiségjogok maximális tiszteletben tartásáért,
- bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat,
- maradéktalanul betartja az adatkezelésre vonatkozó szabályokat,
- bizalmasan kezeli az ellenőrzési tapasztalatokat,
- a hatáskörét meghaladó problémákat haladéktalanul jelzi az igazgatóhelyettesnek vagy az igazgatónak.

6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

6.1. A tehetség képesség kibontakozását segítő tevékenységek

„Táplálni kell őt könyvekkel, külön feladatokkal, gyakoroltatni kell az agyát, hogy tudjon futni, de nem szabad belőle extra valakit csinálni, mert az elronthatja. És vigyázni kell nagyon, hogy el ne nyomjuk! Van egy téveszme, hogy a lángelmét nem lehet elnyomni, az utat tör magának. Csudát tör utat! Nincs könnyebb dolog, mint egy lángelmét elnyomni, mert az nagyon érzékeny. Azt úgy el lehet fűjni és taposni, mintha ott sem lett volna”. - Ha hozzánk kerül, tápláljuk őt, vigyázzunk rá!

(Szent-Györgyi Albert)

6.1.1. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek elvei

Alapelvek

A kulcskompetenciák fogalmi hálója tartalmazza azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teszi a tanulót a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt világban. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden diáknak szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát.

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) Kormány Rendelet 9 kulcskompetenciát fogalmaz meg, amelyek az iskolai képességfejlesztés alapját jelentik: anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, természettudományos kompetencia, digitális kompetencia, a hatékony, önálló tanulás, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség. A 200/2007. (VII.31.) Korm. rendelet az előbbieket részben módosítva hét kulcskompetenciát jelöl meg.

Alapvető célunk azon kompetenciák fejlesztése, amelyekre minden tanulónknak szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához:

Célunk különösen, hogy végzett tanulónk

1. Legyen képes a hatékony, önálló tanulásra (minden tantárgy, osztályfőnöki)!

A tanulás kompetenciája azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamatokban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2. Rendelkezzen az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikáció minél magasabb, de legalább tantervünkben elfogadott szintjével (magyar, angol, német tantárgy)!

Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi):

Anyanyelvi kommunikáció, amely magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben. **Az idegen nyelvi kommunikáció:** az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás). Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkésztség, olvasott szöveg értése és íráskésztség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttére, környezete és igényei, érdeklődése szerint.

3. Legyen képes az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára (informatika)!

A digitális kompetencia: felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje, továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

4. Rendelkezzen a matematikai gondolkodás, illetve a kapcsolódó képességek minél magasabb, de legalább a tantervünkben meghatározott szintjével (matematika, fizika, kémia, biológia)!

A matematikai gondolkodás kompetencián a matematikai gondolkodás alkalmazásának képességét értik, amely alkalmassá teszi az egyént a mindennapok problémáinak megoldására. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

5. Rendelkezzen olyan személyes és társas kapcsolati kompetenciával, melynek birtokába harmonikus életvitelre és közösségi beilleszkedésre képes (osztályfőnöki, etika, történelem)!

Személyes és társas kapcsolati kompetencia: a személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, és harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltétele. Felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, a társadalomban. Ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. Mindig az igazságot képviselve, ezért álljon is ki!

6. Legyen kezdeményező képes, kreatív, ésszerű, kockázatot vállalni tudó (gazdasági ismeretek)!

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia: segíti az egyént a mindennapi életben - a munkahelyén is - abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Mindig a megoldást keresi, az előrejutás feltételeit kutatja. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

7. Legyen kreatív, önkifejezésre képes és jellemezze kulturális tudatosság (magyar, rajz és vizuális kultúra, ének-zene)!

kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az

irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

A kulcskompetenciákkal meghatározott alapvető célokból adódó kiemelt fejlesztési feladataink:

- a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, legyenek felelősek önmagukért, fejlődésükért
- ismerjék és értsék nemzeti kultúránk értékeit, múltunkat, történelmi eseményeinket, a kiemelkedő magyar személyiségek munkásságát, életvitelét, etikai felfogását,
- mélyüljön el nemzettudatuk, hazaszeretetük,
- váljanak európai polgárokká, de legyenek elfogadóak más kultúrák iránt is, ismerjék az egyetemes emberi civilizáció eredményeit, problémáit
- legyenek a társadalom aktív résztvevői az emberi és a demokratikus jogok tiszteletben tartásával, példamutatóan éljenek,
- ismerjék és értsék az alapvető gazdasági fogalmakat és összefüggéseket – ennek jegyében mindhárom szakmacsoportban tanítunk gazdasági ismereteket
- jellemezze őket a környezet ismeretén és személyes felelősségükön alapuló környezetkímélő és gyarapító magatartás
- törekedjenek tudatosan testi és lelki egészségük megóvására, a betegeket, a hátrányos helyzetűeket, a fogyatékosokat segítsék
- képesek legyenek önálló ismeretszerzésre, önművelésre, tudásukat tudják új helyzetekben is alkalmazni
- legyen átfogó képük a munka világról, legyenek képesek jól dönteni, amikor pályát választanak, illetve módosítanak

A felsorolt alapvető célok és feladatok által meghatározott tanítási folyamatot úgy tekintjük, mint a tanulók tanulásának megszervezését, irányítását.

Ezen felfogás lényegéből fakadnak azok a pedagógiai módszerek, illetve alapelvek, melyeket különösen fontosnak tartunk:

- differenciált tanulásszervezés
- a tanulási esélyegyenlőség megteremtése és biztosítása
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása.

6.1.2. A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások

1. felkészítés tanulmányi versenyre
2. felkészítés egyéb, tanulóknak hirdetett versenyekre
3. szakkör (szervezésének elvei, hagyományos szakkörök 9.3 fejezetben)
4. korrepetálás (szervezésének elvei, hagyományos korrepetáló foglalkozások 9.3 fejezetben)
5. egyéni, öntevékeny könyvtárhasználat (a könyvtár nyitvatartási rendjének függvényében)
6. egyéni, öntevékeny számítógép-használat
7. egyéni, öntevékeny tornaterem, edzőterem használat

8. egyéni, öntevékeny sportpályahasználat
9. író-olvasó találkozók
10. tudományt népszerűsítő előadások
11. kiállítások szervezése
12. szakértők, előadók, vendégek meghívása
13. hangversenyek, előadóestek szervezése
14. színház-, mozi-, múzeumlátogatás, tanulmányi és szakmai kirándulások szervezése
15. „Ki mit tud?”-ok szervezése
16. iskolai filmvetítések (filmklub)
17. speciális tanfolyamok (gépkocsivezetés, tánciskola)
18. speciális tanácsadások (pályaválasztási, jogsegély stb.)
19. főbb egészségügyi szűrések iskolailag előírt kötelező formája
20. iskolaorvosi, iskolafogászati, iskolapszichológusi rendelés.

6.1.3. Szakköri foglalkozások szervezése

A szakköri foglalkozások óraszámait a számított órakeret terhére valósulnak meg, az alábbiak szerint:

- Szakkörök és felkészítő foglalkozások feladata
- Tantárgyi ismeretek bővítése, érdeklődés fejlesztése, a tanulók képességeinek, hajlamainak kibontakoztatása.
- A tanulók érdeklődésének felmérése szeptember hónapban.
- Csoportok szervezése, foglalkozások beindítása kellő számú jelentkező esetén október 15-ig az iskolai órakeret függvényében.

Szakköreink lehetnek:

- énekkar
- színjátszó kör
- Tudományos Diákkör (TDK)
- szaktantárgyi szakkörök
- alkotókör (irodalmi, művészeti)
- természetjáró csoport
- számítógépes programozás, robotika
- városi, megyei, regionális, országos tanulmányi és szakmai versenyekre felkészítő foglalkozások
- érettségire felkészítés

A szakkörök az érdeklődés függvényében évente változhatnak.

A fentiekben túl népszerűsítjük tanulóink körében a levelezős feladatmegoldó, az egyéb területi, megyei és helyi versenyeket.

6.1.4. A tehetséggondozás formái, keretei

- A tanórákon differenciált foglalkozással, csoportmunkával segítjük a tehetséges tanulók előmenetelét.
- Iskolánk ösztönzi a nyelvvizsgára való felkészülést.
- 11-12. évfolyamokon gimnazista diákjaink tehetséggondozása emeltszintű érettségire felkészítő órákon történik, előzetes választás alapján. Az ágazatokon tanulók tehetséggondozása egyéb foglalkozás keretében valósulhat meg a felmerülő igények alapján.
- Tanulói és szülői igény szerint lehetőség van felvételi előkészítő tanfolyamok tartására is alapítványunk segítségével.
- Iskolánk támogatja tanulóink részvételét a különböző tantárgyi, kulturális és sportversenyeken. A lehetőséget biztosítja azzal, hogy finanszírozza (az anyagi keretekhez mérten) a versenyek nevezési díját, a tanulók útiköltségét. A felkészítést tapasztalt szaktanárok segítik.
- A tanulók önálló ismeretszerzését segíti az iskolai könyvtár és a könyvtárostánár.
- A diákgálán, az iskolai rendezvényeken és ünnepségeken szereplési alkalmat biztosítunk tehetséges diákjaink számára (éneke, zene, tánc, vers, próza, színjátszás).
- Ágazati előadások szervezésének lehetősége.
- Projekt-módszerrel történő tanulásszervezés.

6.2. *A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program*

Hogy hová születünk, milyenek születünk, nem rajtunk múlik, de meghatározza esélyeinket egy életre. A hátrány milyensége, mértéke olyan különböző, hogy a lemaradással küszködők segítése - akár a tehetségeké - egyénre szabott módszereket, egyéni bánásmódot igényel. Így az is komoly pedagógiai kihívást jelent, és gyakran "ráérzéseinkre" vagyunk utalva.

A képességek elsősorban a tanuló veleszületett hajlamaiból, rátermettségéből származnak, de korszerű, modern módszerekkel fejleszthetők.

A felzárkóztatás célja a hiányok pótlása, hogy a tantervben megjelölt új ismeretek megfelelő elsajátításához szükséges képességek kialakuljanak.

A felzárkóztatás első lépése annak felderítése, hogy milyen területen és miben mutatkozik a lemaradás. Szükséges azokat az okokat feltárni, amelyek a tanulót hátrányos helyzetbe juttatták.

A hátrányos helyzet kialakulását előidéző gyakoribb okok:

- egyéni adottságok,
- a tanulni tudás hiánya vagy annak tökéletlensége,
- helytelen, nem hatékony tanulási módszerek,
 - a sikeres továbbhaladáshoz szükséges előismeretek nem állnak megfelelő szinten,
 - az érdeklődés hiánya egy adott tantárgy vagy annak egy-egy területe iránt,

- a tanuló motiválatlansága, a szorgalom hiánya,
- a tanuló visszafogó környezete,
- a tartós hiányzás,
- akaratgyengeség,
- szociális hátrány,
- családi problémák.

6.2.1. A tanulási kudarc okainak kiderítésére és megoldására szolgáló program

Testi, egészségi állapot:

Könnyített testnevelés, gyógytorna kérdése, tényleges egészségügyi problémák, avagy egészségügyi probléma tüneteként megmutatkozó egyéb pszichikus gondok feltárása és megoldásuk segítése.

Szociális helyzet:

hátrányos, veszélyeztetett tanulók felmérése, a problémák kezelése.

Tanuló érdeklődése:

feltárni, hogy a tanuló cselekvését kiváltó szükségletek milyen területekre irányulnak, és e területen a segítséget biztosítani.

A tanuló tanulmányi lemaradása:

A felzárkóztatásra vonatkozó igényeket a szaktanárok és az osztályfőnökök jelzik az igazgatóhelyettesnek, és a felmerülő igények alapján felzárkóztató foglalkozások szervezhetők. Ezek a foglalkozások lehetőséget biztosíthatnak a tananyag feldolgozására és rögzítésére.

Önmagához, társaihoz való viszonya és temperamentuma:

önismeret és konfliktuskezelés tanítása.

Mentális képesség:

figyelem, megfigyelőképesség, gondolkodás, emlékezet, képzelet fejlesztése a tanítási órákon.

Kommunikációs készségének fejlesztése.

A tanuló külső-belső motivációi:

Megteremteni a megfelelő motiváltság külső és belső feltételeit.

A problémák feltárásához a szükséges információ begyűjtése az osztályfőnökök feladata, elvárható, hogy ez kellő tapintattal, és odafigyeléssel történjen, tiszteletben tartva a tanuló személyiségi jogait.

Lehetőségei:

- beszélgetés a tanulóval,
- konzultáció a szaktanárokkal,
- konzultáció a szülővel,
- ifjúságvédelmi felelőssel,
- kapcsolatfelvétel szükség szerint a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálattal,

- kapcsolatfelvétel szükség szerint, a gyámügyekben illetékes hivatallal,
- kapcsolatfelvétel szükség szerint, iskolaorvossal,
- kapcsolatfelvétel szükség szerint iskolai védőnővel
- kapcsolatfelvétel szükség szerint az iskolapszichológussal,

A hátránnyal küzdő diák tanáráként fontos tulajdonságok, teendők:

- A pedagógus a tanulók órai szereplése, de különösen a tantárgyi felmérések eredménye alapján állapíthatja meg a hiányosságokat. Ezek feltárása megmutatja, hogy a pótlást az alapoknál kell-e kezdeni, vagy részletkérdésekben.
- Felzárkóztató foglalkozásaink programjában prioritást biztosítunk az úgynevezett analízáló-szintetizáló készségképzési modellnek.
- figyelem: felismerni a lemaradót, megkeresni az okokat;
- bizalom, bátorítás, empátia, tapintat;
- segítség a tanulásban (tanulási technikák, segítőtárs), felzárkóztatásra, korrepetálásra irányítás;
- személyre szabott differenciálás;
- önbizalom erősítése, teljesíthető feladatok adása

Intézményünk a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából *képesség kibontakoztató felkészítést vagy integrációs felkészítést* szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

A képesség kibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – intézményünk biztosítja:

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítőprogramot,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség kibontakoztató felkészítés keretében az oktató feladata az egyéni fejlesztési terv készítése és az ennek alapján történő kompetenciafejlesztés, az önálló tanulást segítő fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása foglalkozásokon, az értékelés, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjével történő rendszeres kapcsolattartás.

A képesség kibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki hátrányos helyzetűnek minősül.

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos *tanulás- szervezési eljárások* alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés,

- kooperatív technikák,
- projektmódszer,
- tevékenységközpontú pedagógiák,
- bizonyos területeken tehetséges SNI tanulók célirányos fejlesztése.

Képességfejlesztési programunk a tanulók adottságaira, a rátermettségre épít, de hangsúlyozzuk, hogy a szorgalmas tanulás, a gyakorlás a képességfejlesztés lehetőségeinek széles skáláját biztosítja.

6.3. Az otthoni felkészülési munka szabályozása

Intézményünkben az átlagos felkészültségű és képességű tanuló otthoni terhelését valamennyi tantárgy házi feladatának kiadásakor figyelembe kell venni. Biztosítani kell, hogy a távolabbról bejáró tanulónak is maradjon megfelelő mennyiségben pihenő-, és szórakozási ideje. Ennek érdekében az adott osztályokban oktató pedagógusok tanév elején, illetve új órarend készítésénél egyeztetnek.

A felkészülési munka szabályozása az írásbeli és a szóbeli munka mennyiségére egyaránt kiterjed. A házi feladatban a kapcsolódó ismeretek gyakorlása, megszilárdítása a követelmények sikeres teljesítését segítsse elő.

Figyelni kell a tanulók egyenletes leterhelésére. Fejleszteni kell a tanulók kreativitását házi dolgozatok készítésével, vagy gyűjtő- kutató munka segítségével. Az egyéni képességek megfelelő differenciált feladatok megoldásával segítjük a lemaradók felzárkózását, illetve a tehetséges tanulók képességek fejlesztését.

Tanácsot kell adni az otthoni tanulási idő hatékony és célszerű kihasználására (pl.: felkészülési sorrend, prioritás a tantárgyak között).

6.4. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az intézményben **negatív**nak minősített viselkedési megnyilvánulások a **gyerek családi és iskolai kapcsolatvázaraival, érzelmi életének sérüléseivel függnek össze**. A magatartási problémák egy részében a gyökerek, a család érzelmi-nevelési körülményeiben kereshetők.

Lehetnek olyan jelzések, amelyek előre vetítik a gondot: közöny, passzivitás, érzelemszegénység, érdeklődés hiánya, elkülönülés, közömbösség a társak iránt, túlzott félelem, szorongás, ok nélküli sírás, irigység vagy féltékenység más gyerekekkel kapcsolatban,

koncentrációzavar, teljesítményromlás, beszédzavar stressz-helyzetekben, önfegyelem hiánya, apró holmik eltulajdonítása, stb.

A magatartási zavarok egyik, az iskolában leginkább szembetűnő formája az agresszív megnyilvánulásokban fejeződik ki. A magatartási problémák egy része deviánssá válhat.

A beilleszkedési zavarok leggyakoribb formái:

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés
- megbízhatatlanság
- felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- gyenge kudarcűrész

Pedagógiai feladat:

Az intézmény egész élet- és tevékenységi rendjével, érzelmi légkörével segítse a gyerekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését. Az iskola emberközpontú légköre, az iskolai élet nyitottsága segítse a tanulók teljesítményét az oldott, közvetlen, bensőséges emberi kapcsolatokkal. A diák érezze és tudja, hogy problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanáraihoz.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek leküzdése a tanuló, a nevelőtestület, a tanulói közösség és a szülők közös feladata.

Kiemelt szerepe van e téren az osztályfőnöknek, aki:

- igyekszik megismeri a tanuló családi körülményeit,
- folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel,
- szükség esetén családlátogatást is tehet,
- igyekszik megismerni a tanuló karakterét,
- lehetőség szerint tájékozódik a tanuló baráti köréről, társas kapcsolatairól,
- személyes elbeszélgetéssel, bátorítással irányíthatja tanítványait,
- lehetőséget biztosít a közösségi feladatvállalásra,
- úgy igyekszik formálni a közösséget, hogy az a nehézségekkel küzdő tanulót befogadja, vele saját értékrendjét segítő módon elfogadtassa,
- szükség esetén az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősének segítségét kérheti, aki szakemberhez irányíthatja a tanulót.

Az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős közös feladatai:

- a magatartási problémákkal küzdő gyerekeink figyelemmel kísérése,
- az egyénre szabott feladatok adása,
- az egyéni és kiscsoportos felzárkóztatás,
- tanulóink bevonása a közösségi tevékenységekbe
- a tanulók jó képességeinek további megerősítése, fejlesztése,
- az érzelmi kötődés, a kapcsolat megteremtése (tanárokkal, társakkal),
- a tanulóink bevonása a délutáni foglalkozásokba,
- a rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel (fogadóóra, családlátogatás),
- kapcsolattartás a gyermekjóléti szolgálattal, szükség esetén segítség igénybe vétele.

A pedagógusok feladata az észlelt nehézségek okainak feltárása és orvoslásuk elősegítése.

Pedagógiai tevékenységek

- a fogadóórákon és a szülői értekezleteken túl, egyéni időpont egyeztetésével fogadjuk a szülőket,
- iskolai védőnő és az osztályfőnökök együttműködése,
- kapcsolattartás a helyi nevelési tanácsadóval,
- kapcsolattartás a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálatokkal,
- szükség szerint kapcsolattartás a gyámügyi szolgálatokkal,
- lehetőség szerint az iskolai kortársképző hálózat fenntartása, továbbépítése,
- folyamatos információadás a Magyarországon működő elérhető, anonim segélykérőrendszerekről,
- a több éve jól működő prevenciós városi védőnői programok folytatása,
- az iskolai prevencióhoz szükséges ismeretterjesztő anyagok folyamatos bővítése,
- osztályfőnöki munka hatékonyságának biztosítása,
- iskolai vöröskeresztes csoport további működtetése, munkájának fejlesztése,
- pályaválasztási tanácsadás,
- kollégiumi felvétel támogatása.

A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

1. konzultáció tanulási problémákról,
2. kötetlen tárgyú konzultáció tanárral (más iskolai szakemberrel),
3. speciális tanácsadások (pályaválasztási, jogsegély stb.),
4. mentálhigiénés szolgálat
5. iskolaorvosi rendelés.

7. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI RENDJE

Az intézmény tanulói a törvény adta lehetőségekhez mértén részt vesznek az iskola döntéseinek folyamatában.

A tanulói érdekvédelem, érdekérvényesítés szerve az iskolai Diákönkormányzat (DÖK).

Minden osztály osztálylétszám függvényében delegálhat az iskolai Diákönkormányzatba. Ezek a tagok képviselik az osztályok érdekeit, tájékoztatják társaikat az őket érintő fontos kérdésekről, társaik véleményének kikérése után gyakorolják a véleményezési jogot, és vezetőt választanak maguk közül, aki kapcsolatot tart iskolavezetéssel.

Jogikat és kötelezettségeiket a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint gyakorolják. A DÖK feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon. Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A Diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettséggel és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra.

A Diákönkormányzat az érdekképviselően túl részt vesz az iskolai élet – tanítási órán kívüli területeinek, valamint a tanítási-tanulási tevékenységekkel összefüggő szabadidő tervezésében, szervezésében, lebonyolításában. Például: vetélkedők, pályázatok, sportélet, kirándulások, kulturális és szabadidős programok, a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap). Ezekben a kérésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a DÖK iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület, az igazgató felé.

A Diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet. A Diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt.

Az iskolai döntéshozatali folyamatban a Diákönkormányzat véleményét minden esetben ki kell kérni:

- az iskola éves munkatervének összeállítása előtt,
- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

- tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- ifjúsági célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- házirend elfogadása előtt.

A tanulók nagyobb közössége – a tanulói létszám minimum 25% - a – véleményt formálhat az őket érintő kérdésben. Amennyiben egy adott ügy minimum ezt a tanulólétszámot érinti, ki kell kérni a diákönkormányzat véleményét a döntés előtt.

A véleményeket, észrevételeket minden esetben a Diákönkormányzat juttatja el az iskolavezetésnek, írott formában, a Diákönkormányzat vezetőjének aláírásával.

A Diákönkormányzatot az iskola vezetésével, a nevelőtestülettel, illetve más szervekkel való kapcsolattartásban a DÖK iskolai diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

8. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ INTÉZMÉNY PARTNEREIVEL

8.1. Az intézményben működő szervezetekkel való együttműködés

8.1.1. Szülői háttér, SZMK

Értékközvetítő, normaalkító feladatait az iskola mindig is a szülői háttérrel együttműködésben próbálja elérni. A szülői házzal való kapcsolattartás hagyományos rendszerét szülői értekezletek, fogadóórák, családlátogatások, írásbeli tájékoztatók és iskolai rendezvények biztosítják. Ezeken túlmenően a szülők véleményét fokozottan figyelembe vesszük minden olyan döntés előtt, amely a családokra anyagi kihatással lehet.

Véleményük meghallgatása nélkül nem szabad az iskolai házirendet módosítani, s meg kell hallgatni őket a tanórán kívüli foglalkozások tervezésekor is. Olyan tudatosan felépített együttműködés szükséges a szülőkkel, amelyben a szülők érzékelik, hogy a középpontban az ő gyermekük, az ő problémáik és azok megoldásai állnak. Várhatóan tovább nő a fokozott pedagógiai törődést igénylő fiatalok száma, s ezt a szülőkkel való kapcsolattartásban is figyelembe vesszük.

Az együttműködés egyik formája lehet a ***Szülők iskolája***. Évente 3-4 alkalommal meghívott előadók, szakemberek segítségével a szülők számára is problémát jelentő kérdésekkel kapcsolatos előadások, illetve konzultáció formájában erősítenénk közös feladatainkat, nevelési

céljainkat, valamint a család és iskola együttgondolkodása kapna hangsúlyt (bűnmegelőzés, prevenció, magatartászavarok, tehetség, továbbtanulás, stb.).

Az *elektronikus napló* használatához a szülőknek egyéni belépési kód megadásával hozzáférést biztosítunk saját gyermekük érdemjegyeinek megtekintéséhez. A félévi és év végi jegylezárást megelőzően a tanuló gyenge teljesítményéről, illetve bukásra állásáról a szülőt az elektronikus naplóban rögzített üzenetben értesíteni kell.

A szülői értekezletek, a fogadó órák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. Ennek időpontjáról az osztályfőnök az elektronikus naplón keresztül tájékoztatja a szülőket.

Szülői érdekvédelem:

Intézményünkben jelenleg osztályszülői munkaközösségek működnek. Az osztályokat képviselő szülők minden év szeptemberében megbeszélést tartanak, amelyen kidolgozzák éves programjukat, újraválasztják az iskolai szülői szervezet vezetőit, vagy megerősítik a régieket funkciójukban. Az iskolai szülői szervezet háromtagú vezetése konkrét munkakapcsolatban áll az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével, rendszeresen részt vesz az iskola rendezvényein, konzultál az intézmény egészét érintő nevelési kérdésekről.

8.1.2. Diákönkormányzat

A tanulói érdekvédelem, érdekvédelem szerve a **Diákönkormányzat (DÖK)**.

Jogaikat és kötelezettségeiket a DÖK Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltak szerint gyakorolják.

A DÖK a szabadidőt a tanítási - tanulási tevékenységgel összhangban szervezi.

A szabadidő szerepe, funkciója:

- személyiségfejlődés elősegítése
- pihenés, regenerálódás biztosítása
- művelődés, szórakozás biztosítása.

Ezek a feladatok kapcsolódnak az élmények, az érzelmi élet, társas kapcsolatok fejlesztéséhez, alakításához.

A feladatok megvalósításához nagyon nagy szükség van arra, hogy a tanulók maguk választhassák meg a tevékenységet: legyen miből választani!

A tevékenység segítse azt a fajta tehetségfejlesztést, ami az egyéni érdeklődés alapján a leghatékonyabb.

A DÖK céljai:

- megtanítja a közösséghez való tartozás érzését, szerepét: pontosságra, kitartásra, rendre, fegyelemre tanít
- segíti a tanulót a testi, lelki, szellemi egészség fejlesztésében
- erősíti a jellemet, akaratot
- kialakítja a helyes eszmény választását, követését
- irányítja a kulturált viselkedés, fegyelmezett magatartás kialakulását
- csökkentheti a társadalmi beilleszkedési zavarokat
- fejleszti a különböző nemű, eltérő képességű és adottságú fiatalok között a pozitív irányú kötődést, kapcsolatot.
- El kell terelni a diákok figyelmét az olyan tömegkommunikációs eszközökről, amelyek károsan hatnak, torzítják a személyiséget és annak fejlődését.
- Lényeges, hogy a tanulók programjaiba lehetőség szerint vonjuk be a szülőket és a városban működő, segítő szándékú intézményeket.

A DÖK szerepe ezek megvalósításában:

- A DÖK szervezeti felépítéséből, működéséből következik, hogy elsősorban a "mozgalmi" élettel, diákvezetők képzésével, diákprogramok (diákreaktor választása, fordított nap, diákgála stb.) megszervezésével foglalkozik.
- A DÖK működési szabályzatát az SZMSZ tartalmazza, éves munkaterve tanévenként változik.
- Az intézmény eredményes működését hatékonyan segíti a diákok szervezetének demokratikus működése. Az önállóság fejlesztéséhez, az irányításhoz, a kiscsoportokban történő munkavégzéshez kiváló alkalom a diákújság és a diákrádió szerkesztő-bizottságainak működése, az egyes programok szervezése, lebonyolítása.
- A diákvezetők munkájuk során megtanulják a toleráns viselkedést a másik és a másság elfogadását, a többiek véleményének meghallgatását, érveik elfogadását, a vitatkozást kulturált keretek között.
- Bekapcsolódnak a városi, megyei, regionális, országos diákszervezetek munkájába (parlamentek, táborok, vezetőképzők stb.).
- A DÖK a diákok egyik érdekvédelmi szervezete (a másik az ifjúsági szakszervezet).
- Eljárhat minden olyan ügyben, amelyet az Oktatási Törvény, a Diákjogi Charta paragrafusai engedélyeznek.

8.1.3. Az egészségnevelő programok lebonyolításában az osztályfőnökök segítséget nyújtanak. A munkához szakmai támogatást a helyi Vöröskeresztes Szervezet és a Városi ÁNTSZ munkatársai nyújtanak.

Tanulóink rendszeresen részt vesznek a városi vagy megyei feladatok teljesítésében. (Különböző rendezvényeken az elsősegélynyújtás és az ügyelet biztosítása.)

8.2.A társadalmi környezettel való kapcsolattartás

8.2.1. Gazdasági egységek

Számunkra létkérdés a környezetünkben lévő vállalatokkal, multicégekkel, vállalkozókkal való folyamatos együttműködés a gyakorlati és elméleti képzésben. Ezt a széleskörű kapcsolatrendszert ápolni és fejleszteni kell, nagy figyelmet fordítva a gazdasági kamarákra is.

Olyan együttműködés megteremtésére kell törekedni, amely a tantervi előírásokkal egybeeső folyamatos és lehetőleg produktív munkával történő gyakorlati képzést eredményez.

8.2.2. A beiskolázásban érdekelt intézmények, szervezetek

A beiskolázási elképzelések realizálásához olyan információs rendszer működtetésére törekszünk, amely kellő mennyiségű, biztos információt ad a lehetséges és szükséges éves tervek elkészítéséhez.

Kiemelten fontos információs források:

- regionális és helyi fejlesztési koncepciók, különös tekintettel a Heves megyei településfejlesztési koncepcióra
- Oktatási Hivatal Egri Pedagógiai Oktatási Központ
- gazdasági kamarák
- munkaügyi kirendeltség
- általános iskolák
- szülői közösségek
- partnercégek
- Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet
- a váci egyházmegyéhez tartozó iskolák, intézmények

Saját tanulóinkat széleskörűen tájékoztatni kell a továbbtanulási, továbbképzési lehetőségekről.

8.2.3. Egyházak

Az intézmény fenntartója az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (Váci Egyházmegye).

Intenzív kapcsolat kialakítására törekszünk az intézmény fenntartójával, a megyei önkormányzattal, a helyi önkormányzattal, az önkormányzatok bizottságaival, hogy minél pontosabb képet kaphassanak az iskola belső életéről, eredményeiről, gondjainkról. Bízunk abban, hogy nemcsak a zavartalan működést tudjuk együttesen megteremteni, hanem a további fejlődés feltételeit is.

Nevelőmunkánk során biztosítjuk a vallási, illetve világnézeti információk tárgyilagos, többoldalú közvetítését. Egyházi fenntartású köznevelési intézmény lévén a nem katolikus vallási, világnézeti tanításokról nem foglalkozunk állást, de korrekt kapcsolat kialakítására törekszünk a városban működő más egyházakkal.

8.2.4. Önkormányzat

Jó kapcsolat kialakítására törekszünk a helyi önkormányzattal, az önkormányzatok bizottságaival, hogy minél pontosabb képet kaphassanak az iskola belső életéről, eredményeiről, gondjainkról. Bízunk abban, hogy nemcsak a zavartalan működést tudjuk együttesen megteremteni, hanem a további fejlődés feltételeit is.

Kapcsolódási pontokat keresünk mindazon városi közművelődési intézményekkel, kulturális és sportegyesületekkel, amelyek az iskola nevelőmunkáját kiegészítik, biztosítva ezzel a tanulók szellemi, testi fejlődését.

9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

9.1.A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (1) bekezdésben foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

9.2.A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálybalépése a 2012/2013-as tanév végén megszervezendő vizsgáktól érvényes, és határozatlan időre szól.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

9.3.A tanulmányok alatti vizsgák típusai

9.3.1. Osztályozó vizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak **osztályozó vizsgát kell tennie**, ha

- **előrehozott érettségire kíván jelentkezni**, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit, nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot;
- **a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás esetén vagy akkor, ha az adott tantárgyból, a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át);
- **külföldi tartózkodás, magántanulói státusz**, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozó vizsga letételét;
- **felmentették** a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozó vizsga letételére kötelezték (pl. sportolók esetében testnevelés);

- **tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték** (egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt eleget tegyen)
- **más iskolából lépett át**, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték;
- **a tanórákon nem tanult tantárgyból** osztályozó vizsga letételére engedélyt kapott.

1. Tudnivalók, szabályok az osztályozó vizsgával kapcsolatban

- Osztályozó vizsga (a különbözeti vizsga kivételével) évente 2 vizsgaidőszakban tehető: **áprilisban és augusztusban.**
- Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. **A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki.**
- A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel **értesítést kap.**
- **Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozó vizsga.** Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- **Előrehozott érettségi vizsga szándéka esetén** az osztályozó vizsgára **írásban kell jelentkezni.**
- Az osztályozó vizsga letételét **az igazgató engedélyezi.**
- **Az osztályozó vizsga követelményeit az iskola nevelőtestülete határozza meg.**
A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők, kérelemre a tanuló vizsga előtt írásbeli tájékoztatást kaphat.
- **Az osztályozó vizsga helye** az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre engedélyt az igazgató adhat.
- Az osztályozó vizsga napján a tanuló kérelmére mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól, egyébként az osztályozóvizsga napján, az 1-5. órán köteles megjelenni.
- A közismereti tárgyak mindegyikéből **írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni.**
- **Kivételt képeznek ez alól:**
 - informatika – gyakorlati vizsga és szóbeli vizsga
 - testnevelés- 9. és 10. évfolyamon csak gyakorlati vizsga, 11.és 12. évfolyamon elméleti és gyakorlati vizsga

Az osztályozó vizsga nem ismételhető meg!

2. Jelentkezés osztályozó vizsgára

- Az osztályozó vizsgára **írásban kell jelentkezni.** A **jelentkezés** kérelmét az áprilisi vizsgaidőszakra **január 20-ig**; az augusztusi vizsgaidőszakra pedig **május 1-ig kell beadni** az iskola igazgatójának címezve az iskola által biztosított nyomtatványon.

- Előrehozott érettségire és osztályozó vizsgára a megadott határidőig az iskola bármely tanulója beadhatja a **jelentkezését** - megfelelő indoklással az iskolában használt **jelentkezési lapon**. A jelentkezési lap aláírásával a tanuló elismeri, hogy megismerte az osztályozó vizsgára vonatkozó szabályokat. A vizsgára jelentkező tanuló a szülő által is aláírt kérvényt az **osztályfőnökének leadja**. A jelentkezéseket **az osztályfőnök** a megadott határidőig **összegyűjti és leadja az iskolatitkárságon**.
- A **jelentkezés elfogadásáról** a szaktanár véleményének figyelembe vételével **az iskola igazgatója dönt**. Döntését határozatban közli a tanulóval és gondviselőjével (az augusztusi vizsgaidőszak esetén) június 15-ig. (Az áprilisi vizsgaidőszak esetén február 15-ig.)
- **Az iskolatitkár összesíti** minden vizsgaidőszakban **a jelentkezéseket**; az engedélyezett vizsgák összesítését **átadja az érintett szaktanár(ok)nak és osztályfőnököknek**.

4. A vizsga lebonyolítása

4.1. Az írásbeli vizsga

- Az **írásbeli** osztályozó vizsga időtartama **45 perc**, magyar **irodalomból 60** perc, idegen nyelven tanult tantárgyakból a törvényi előírásnak megfelelően **60 perc**.
- **Egy napon legfeljebb 3** írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A **pihenőidő** legalább 10 perc legfeljebb 30 perc.

4.2. A szóbeli vizsga

- A **szóbeli osztályozó vizsgát** az iskola tanáraiból alakított **3 tagú vizsgabizottság** előtt kell megtartani. A vizsgabizottság **kérdező tanára** lehetőleg az a *tanár* legyen, aki *a tanulót előzőleg tanította*. Az **elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el**. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy, az adott tantárgyat tanító vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- Egy vizsgázónak **egy napra legfeljebb 3 tantárgyból** szervezhető szóbeli vizsga.
- A **feleletek** maximális időtartama vizsgázónként 15 perc.
- Az a tanuló, aki feladatát legalább elégséges szinten nem tudja megoldani, még **egy feladatot kap (húz)**. Végső osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére **meg nem engedett eszközt használ**, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, ebben az esetben a vizsgája elégtelen.
- Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült, eredménye elégtelen.
- Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- Az osztályozó vizsgán nyújtott **tanulói teljesítmény értékelése** az adott tantárgy **munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik**.
- **Sikertelen osztályozó vizsga esetén** a tanulónak javítóvizsgát kell tennie.
- Az osztályozó vizsgáról **jegyzőkönyvet** kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő **záradékkal** be kell vezetni.

- Az eredményhirdetés legkésőbb az a vizsgaidőszak utolsó vizsganapját követő napon.
- Az eredményhirdetésig a tanároknak **titoktartási kötelezettsége** van.
- Az eredményhirdetésen a megjelenés kötelező.

5. Az osztályozó vizsgák dokumentálása

Az osztályozó vizsgák dokumentálása a jegyzőkönyvek alapján történik **a törzslapban és a bizonyítványban.**

A törzslapban a jegy dokumentálható a megfelelő táblázatban és a jegyzetben a következő **záradékkal:**

Érdemjegyet (tantárgy neve) tantárgy(ak)ból (osztályozó vizsga jegyzőkönyv dátuma) osztályozó vizsgán kapta. (osztályfőnök aláírása)
vagy

A törzslapban a jegyzetben a következő záradékkal:

Érdemjegyet (tantárgy neve) tantárgyból (osztályozó vizsga jegyzőkönyv dátuma) osztályozó vizsgán kapta. Eredménye a (évfolyam száma) évfolyamon (jegy betűvel, majd mögötte zárójelben számmal)(osztályfőnök aláírása)

- A dokumentálás a bizonyítványban: a záradék megegyezik a törzslapban szereplővel.
- Az osztályozó vizsga dokumentálását a jegyzőkönyv lezárását követő **öt munkanapon belül** el kell végeznie az osztályfőnöknek.

6. Felmentés óralátogatás alól

- Ha a tanuló a tantárgyat osztályozó vizsgával teljesítette előrehozott érettségi indokával, mindaddig járnia kell az órákra, ameddig az adott tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát nem tett.
- A **sikeres emeltszintű** előrehozott érettségi vizsga után az **első és utolsó órák látogatása** alól a tanuló **felmentésben** részesülhet, viszont a **napközbeni órák látogatása** számukra is **kötelező**.
- A **középszintű** előrehozott érettségi vizsgát tett tanulók számára az iskola **külön csoportban** biztosít lehetőséget, hogy az emeltszintű vizsgára felkészüljenek, melyen a **részvétel kötelező**.
- Az előrehozott érettségi vizsga után az **órák látogatása nem kötelező, de** a szinten tartás érdekében **ajánlott**. Az előrehozott érettségi után a tanuló **akkor látogathatja a tanítási órákat, ha ezt kérelmezi** az iskola igazgatójánál, aki ezt engedélyezte.
- Ez alól kivétel a testnevelés tantárgy, mert az egészség védelme érdekében a testnevelés órákon való részvétel minden tanuló számára kötelező. Felmentés írásbeli kérelemre csak akkor adható, ha a tanuló élsportoló.
- Ha a tanuló a tantárgyat a sikeres előrehozott érettségi után nem kívánja tovább tanulni, az így keletkező „lyukas órákon” jogszerű tartózkodási helye a könyvtár, illetve a folyosó. Az iskola épületét lyukas órán elhagyni, - az utolsó tanítási óra kivételével, - nem lehet.

Osztályozó vizsga előrehozott érettségi miatt

- Az előrehozott érettségit a tanuló tanulmányi munkája mellett és nem helyette vállalja, ezért **csak az érettségi napjára és az írásbeli érettségi idejére kap felmentést az iskolalátogatás alól.**
- Az osztályozó vizsgára való felkészülés **nem ad felmentést más tantárgyak óráinak látogatása és az órákra való felkészülés alól!**
- A tanuló az önként vállalt osztályozóvizsgára **önállóan készül fel, és saját felelősségére jelentkezik**, de szaktanára köteles tanácsot adni a felkészüléshez a tanulónak, amennyiben kéri.
- A tantárgyak részletes követelményrendszerét minden tanuló megtalálja a Pedagógiai Programban az iskola honlapján vagy a könyvtárban.
- Minden iskolánkkal tanulói jogviszonyban lévő diák számára **a vizsga díjmentes.**

Osztályozó vizsga hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók esetén

- Hiányzások után dolgozatok pótlására tantárgyanként meghatározott módon van lehetőség.
- Az osztályozó vizsga időpontja a nem osztályozható tanulók esetében **január második hete az első félévi tananyagból.** Az év végi osztályozó vizsgán a tanév teljes anyaga kerül számonkérésre **június 10-ig.**
- Amennyiben ez nem sikerül, vagy a tanuló nem jelenik meg, a következő vizsgaidőszakban javítóvizsgát köteles tenni.

9.3.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsga az igazgató döntése alapján bármikor tehető.

A különbözeti vizsgával kapcsolatban az alábbiak szerint kell eljárni:

- A különbözeti vizsgára a bizonyítvány benyújtásával kell **jelentkezni.** A vizsgaengedélyt az igazgató adja, és ő állapítja meg a különbözeti vizsga anyagát is, kivéve, ha valaki külföldi bizonyítvány alapján jelentkezik vizsgára.
- A különbözeti vizsga azokra a tantárgyakra illetőleg tananyagokra terjed ki, amelyeket a tanuló az érvényes tantervből és bizonyítványból megállapíthatóan az előző osztály(ok)ban nem tanult.
- Ha a tanulónak tanulmányai folytatásához egynél több osztály, vagy évfolyam anyagából kell különbözeti vizsgát tenni, akkor engedélyezhető számára az egy-egy osztályból a félévenkénti vagy az összevont különbözeti vizsga letétele.
- A vizsga **ideje** általában a szorgalmi idő vége vagy az év eleje.
- **A vizsgáztató tanárok** lehetőleg annak az osztálynak a tanárai legyenek, amelyben a sikeres vizsga letétele után a tanuló folytatja tanulmányait.
- **A vizsga lebonyolítása** az osztályozó vizsgára előírtak szerint történik.
- A különbözeti vizsga díjtalan és **nem nyilvános.**
- A különbözeti vizsgáról **jegyzőkönyvet kell készíteni** és a vizsga eredményét a tanuló **bizonyítványába, a naplóba és a törzskönyvbe is be kell vezetni.** A külföldi

bizonyítvány alapján különbözeti vizsgát tett tanulónak új bizonyítványt kell kiállítani, és a jegyzet rovatba be kell jegyezni a különbözeti vizsga eredményét.

9.3.3. Javítóvizsga

- Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított **osztályzata elégtelen volt**, vagy az **osztályozóvizsgán szerzett elégtelent**.
- A javítóvizsgára utasított tanuló vizsgát csak az igazgató által megállapított napon tehet (augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban).
- A **vizsga időpontjáról** a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- A **vizsga idejét** közzéteszi igazgató az iskola honlapján és az iskola faliújságján.
- A **javítóvizsga helye** az az iskola, amellyel a tanulónak tanulói jogviszonya van.
- A vizsga előtt legalább 30 nappal **független vizsgabizottság** kérhető.
- A **javítóvizsga** a tanév végén a szaktanártól kinyomtatott formában vagy a Krétán keresztül kapja meg a tanuló.
- A **javítóvizsga** indokolatlan **elmulasztása** vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A **tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt**.
- A **rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak** részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell **lebonyolítani**.
- Az **írásbeli vizsga** (időtartama tantárgyanként 45 perc lehet, irodalom tantárgyból 60 perc, angol nyelvből 75 perc, illetve német nyelvből 60 perc)
- Egy napon legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A **szóbeli vizsgát** az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani.
- Az **elnöki teendőket** az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a **kérdező tanáron** kívül még legalább egy, a tantárgynak megfelelő szakos vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. Ha a bizottság létszáma bármilyen okból csökken, a vizsgát fel kell függeszteni a harmadik tag megérkezéséig!
- A feleletek maximális időtartama 15 perc.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, vizsgája sikertelen és csak az osztály megismétlésével folytathatja tanulmányait. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívül, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.

- A javítóvizsga díjmentes a vizsgázó számára.
- **A javítóvizsga nem ismételhető meg!**
- **A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba a vizsga napján.**
- Az **eredményhirdetés** a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb a vizsgaidőszak utolsó vizsganapját követő napon.

Az osztályozó- javító és különbözeti vizsgáról jegyzőkönyvet kell kiállítani, amely osztályozó-, javító és különbözeti vizsga esetén az A. Tü. 950. r. számú nyomtatvány felhasználásával készül.

A **vizsgák jegyzőkönyveinek** tartalmaznia kell a vizsga megnevezését, az érintett tanárok nyomtatott nagybetűvel írt nevét, aláírását; a tantárgyat, az évfolyamot, a számonkért tételek címét, a vizsga dátumát, a javasolt és végleges érdemjegyet. Hiánytalanul ki kell tölteni a tanuló adatait, törzslapszámát, a vizsgabizottság határozatát (bélyegzővel v. kézírással), a jegyzőkönyv dátumát, mely az eredményhirdetés dátuma. Az üresen maradt részeket ki kell húzni. A hiánytalanul kitöltött jegyzőkönyveket az igazgatóhelyettes ellenőrzi, jóváhagyása után az iskolatitkárságon kell leadni.

A szabályok betartása fegyelmi felelősséggel járó kötelesség!

A Helyi tanterv **az írásbeli és szóbeli vizsgák témaköreit és követelményeit** tartalmazza tantárgyanként és évfolyamonként.

10. AZ ÉRDEMJEGYEK TANULMÁNYI RENDSZERBE TÖRTÉNŐ RÖGZÍTÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÉRTESÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG SZAKMAILAG INDOKOLHATÓ HATÁRIDEJE

A pedagógusok a hivatalos, elektronikus naplóban (Kréta) vezetik a tanulók érdemjegyeit és mulasztásait. A tantestület közös megegyezése alapján a napló zárásának időpontja minden hónap 15-e. A Kréta rendszerből kinyomtatott félévi értesítőket a törvényben meghatározott időpontig átadjuk a tanulóknak. Az év végi érdemjegyeket bizonyítványban rögzítjük.

- az iskolai vöröskeresztes csoporttal együttműködni.

11. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket,

- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
 - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtási alapismereteket,
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos alapismeretekkel.
3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, annak helyi szervezetével; a Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
 - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe, pályázatokba,
 - az iskola támogatja a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
- a helyi tantervben szereplő következő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	• rovarcsípések • légúti akadály • artériás, ütőeres vérzés • komplex újraélesztés
fizika	• égési sérülések • forrázás
kémia	• mérgezések • vegyszer okozta sérülések • savmarás • égési sérülések • forrázás • szénmonoxid mérgezés
osztályfőnöki	• balesetvédelem • teendők baleset esetén • a mentők hívásának helyes módja • elsősegély-nyújtása baleset esetén • iskolaorvos, védőnő segítségének kérése
testnevelés	• esések • magasból esés

5. Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások:
- elsősegély-nyújtási bemutató szervezése az Országos Mentőszolgálat, az Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegély-nyújtók Országos Egyesületének bevonásával,
 - Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó témanap szervezése a tanulók számára.

12.AZ ISKOLAVÁLTÁS, VALAMINT A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Tanulók átvételéről az igazgató dönt. A tanuló átvételére a tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a Köznevelési törvényben előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre.

Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát be kell mutatni. Kiskorú tanuló átvételét szülő és tanuló együtt kérheti írásban. Azonos típusú ágazatból történő átvétel különbözeti vizsga letételéhez kötött, abban az esetben, ha van olyan tantárgy, amelyet a tanuló nem tanult a korábbi iskolájában. A különbözeti vizsgát egy hónapon belül köteles a tanuló letenni. Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet.

Az átvételt az igazgató helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

Az iskola egyedül nem nagyon tud fellépni problémakezelő módon - ehhez anyagi és szakmai erői hiányoznak -, de a megelőzésért sokat tehet. Ha a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együttműködve figyeli a tanulók viselkedésbeli változásait, akkor "jelezhet" a "tünetekről", s talán a megfelelő szervezet, szakember megakadályozhatja a tünetek súlyosbodását, nem alakul ki komoly teljesítmény-, viselkedés-, kapcsolatzavar.

Célunk

- A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek feltérképezése és olyan irányú támogatása, amellyel a lemaradás mértékét csökkentjük és az esélyegyenlőséget biztosítjuk a számukra.
- Általános prevenció, mellyel új információkat, ismereteket közvetítünk és készségeket fejlesztünk. Mindez annak érdekében történik, hogy egészséges, nyitott, problémamegoldó, toleráns, a konfliktusokat hatékonyan kezelő személyiségekké váljanak tanulóink.
- Életvezetési ismeretek és készségek tanítása során – elsődleges cél, hogy a diákok megismerjék önmagukat és társaikat, közvetlen környezetük veszélyeit és a káros szenvedélyeket. Elsajátítsák az ezek ellen való védekezés lehetőségeit és a felelősséggel való döntést.

Feladat:

- Ismerjük meg a gyermek személyiségét, családi hátterét, környezetét, baráti és kortárs kapcsolatait. Szükség esetén jelezzük a megoldást segítő személyek, intézmények részére. (pl. szülő, Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó stb.)
- Szükség esetén többszöri családlátogatás.
- Esetmegbeszélés kezdeményezése az érintett szakemberekkel.
- Beszélgetés, tanácsadás.
- Önismereti csoport működtetése pszichológus irányításával.

A prevenció részben tanórai és tanórán kívüli keretek között zajlik.

Az általános gyermekvédelmi tevékenységformák az iskolavezetés, az osztályfőnökök, a szaktanárok és a gyermekvédelmi felelős részvételével történnek.

13.AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

Ellenőrzésünk, értékelésünk legyen:

- személyre szóló, fejlesztő, ösztönző
- folyamatos
- változatos
- kiszámítható
- tudatosított

Vizsgáljuk:

- a tantervi ismeretek mennyiségét, mélységét, alkalmazási szintjét
- önállóságot, fejlődést, aktivitást
- magatartást, szorgalmat, nevelési követelményrendszerünknek való megfelelést

A tanítási - tanulási folyamatnak állandó kísérője a formatív értékelés, míg a szummatív értékelés viszonylagos "kész", végállapotot regisztrál tantervi témák lezárásakor, félévkor, év végén, vizsgákon.

Az **értékelés módszerei** között a tanár szabadon választhat tantárgya specifikumainak, egyéniségének megfelelően:

- szóbeli felelet
- röpdolgozat
- dolgozat
- feladatlap, tesztek,
- projektmunka, stb.

Fontos, hogy a szóbeli és írásbeli aránya megfelelő legyen. **A megíratott dolgozatokat két héten belül ki kell javítani.**

Az év végi tantárgyi minősítés támpont annak eldöntéséhez, hogy a tanuló átléphet-e a következő évfolyamba. A következő évfolyamba lépés feltétele a tantervi követelmények sikeres teljesítése. A tanulók kötelességének teljesítésére, értékelésére a Nemzeti Köznevelési törvény 54. §-a vonatkozik.

Lényeges, hogy elegendő osztályzat álljon rendelkezésre a minősítéshez: **heti 1-2 órás tantárgy esetén legalább három, 2-nél több óra esetén legalább heti óraszám+1 érdemjegy**. Készségtárgyak esetében a hozzáállás legyen az értékelés alapja.

Ötfokozatos skála szerint értékelünk.

Az osztályzatokat a következők szerint alakítjuk:

- A követelmények tudása = optimumszint = JELES
- A követelményekben jelölt minimum szint = ELÉGSÉGES
- A JÓ és KÖZEPES szint az előbbi kettő közti igényes elhelyezéssel nyerhető.

Lehetőleg mindenkit el kell juttatni legalább a minimumszintre.

Ennek jegyben való kifejeződése minden tárgyból egységesen **1,80**.

Az osztályozási légkörnek olyannak kell lennie, hogy az segítse a tanulók tudásának felszínre hozatalát.

14.A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Magasabb évfolyamon csak azok a tanulók folytathatják tanulmányaikat, akiknek minden év végi érdemjegye legalább elégséges.

Az a tanuló, akinek - legfeljebb három tárgyból - elégtelen az év végi minősítése, javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsga eredménye is elégtelen, csak évismétléssel folytathatja tanulmányait. A nem tanköteles évismétlő tanuló átvételét alacsonyabb évfolyamra nem tudjuk garantálni. Annak a tanulónak, akinek igazolt és igazolatlan mulasztásai meghaladják a tanév során a 250 órát, a nevelőtestület döntése alapján

- vagy nem bocsátható osztályozó vizsgára, ezért nem osztályozható, és évet ismételni köteles,
- vagy osztályozóvizsgát tehet az adott tanév teljes tantervi anyagából, és csak az eredményes vizsgákat követően folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon.

Az a tanuló, aki egy-egy tantárgyból az évi óraszám 30 %-án nem vett részt csak az adott tárgyból eredményes osztályozóvizsgát követően folytathatja tanulmányait.

15.A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

"Az a mód, ahogyan egy társadalom a gyermekeket kezeli, nemcsak törődésének és együttműködésének fokát jelzi, hanem jól tükrözi az adott társadalom igazságérzetét, jövő iránti elkötelezettségét, valamint azt is, mennyire fontos számára az eljövendő generációk emberi feltételeinek javítása."
(Javier Peres de Cuellar)

15.1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős munkája

A Gyermekvédelmi, Köznevelési Törvény, valamint a Köznevelési Törvény végrehajtási utasítása és egyéb jogszabályok alapján végzi.

Munkáját az igazgató irányítja és ellenőrzi, gondoskodik a gyermekvédelmi felelős munkájához szükséges feltételekről.

Feladatai:

- Tájékoztatja a tanév elején a Kréta rendszeren keresztül a tanulókat, szülőket arról, hogy milyen problémákkal, hol és milyen időpontokban fordulhatnak hozzá.
- Ismerteti az érintettekkel, az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (Gyermekjóléti, Családsegítő, Nevelési Tanácsadó, Drogambulancia, Ifjúsági Lelkisegély Telefon-szolgálat, Gyerekek Átmeneti Otthona stb.) elérhetőségét.
- Fogadóóráin meghallgatással, segítő beszéddel, pedagógiai módszerekkel segít a tanulóknak, szülőknek, pedagógus munkatársainak a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok, gondok megoldásában.
- A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével.
- Veszélyeztető okok feltárása esetén megismeri a tanuló családi környezetét, helyzetét.
- Egyéni pedagógiai tervet készít a probléma kezelésére.
- A hátrányos és veszélyeztető okok megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében kapcsolatot tart az igazgatóval, igazgatóhelyetttel, az osztályfőnökökkel, pedagógusokkal, a diákönkormányzatot segítő tanárral és annak vezetőivel.
- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók problémáinak megoldása érdekében együttműködik a Gyermekjóléti Szolgálattal és más szociális intézményekkel.
- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységét és tanulási előmenetelét figyelemmel kíséri, és adott esetben javaslatot tesz a változtatásra.
- Minden esetben a gyermekek érdekeit képviseli.
- Részt vesz a tanulók fegyelmi tárgyalásán.

- Általános prevenciók tevékenységet végez a tanulók szociokulturáliságának függvényében.
- Kiemelt figyelmet fordít a szenvedélybetegségek megelőzésére, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítésére.
- Drog- és bűnmegelőzési programokat szervez.
- Mentálhigiénés programok bevezetését szorgalmazza.
- Gyűjti és terjeszti a gyermekvédelemben felhasználható új pedagógiai módszereket, eszközöket, szakirodalmat és ezzel kapcsolatban előadásokat szervez, valamint a témában jártas előadókat meghív.
- Figyelemmel kíséri az e témában meghirdetett pályázatokat, és azokat közzéteszi, illetve pályázatot készít.
- A rendelkezésre álló eszközökkel segíti az iskola dolgozóinak gyermekvédelmi munkáját.
- Közreműködik a szociális támogatás elveinek meghatározásában, a rendelkezésre álló összegek elosztásában ((bármilyen szociális vagy egyházi támogatás).
- Támogatja a rászoruló családokat gyermekeik eltartásában és nevelésében, ha arra a szülők alkalmasak, de kezdeményezi a gyermek kiemelését a családjából, ha a szülők alkalmatlanok feladatuk ellátására
- Megkeresi a pedagógiai beavatkozás sikeres forrásait, azokat célszerűen alkalmazza, szükség szerint veszi igénybe a gyermekvédelem intézményeit.

A veszélyeztetett gyermekek helyzetének felmérése után intézkedési terv készítendő:

- a velük való foglalkozásra,
- a többi gyermek veszélyeztetettségének megelőzésére.

Az intézmény által adható támogatás leggyakoribb lehetőségei:

- tanulmányi segítség (korrepetálás, pótló foglalkozás, szakkör stb.)
- anyagi segítség (rendkívüli és rendszeres segély, helyi anyagi támogatás pénzben és természetben) kérése
- tanácsadás (tanulónak, szülőnek, nevelőnek)
- a család segítése hivatalos ügyekben
- a tanulóval és szüleivel való személyes foglalkozás, ennek keretében lehetőség szerint egészségügyi ellátáshoz juttatás
- a gyermeknek és/vagy családjának patronálása, társadalmi pártfogása, utógondozás
- védő-, óvóintézkedések, helyileg alkalmazható formákban nyújtott segítség
- közösségi és/vagy hatósági beavatkozás javasolása.

Ezekon kívül a szükségessé váló eseti intézkedések. A Diákönkormányzat és egyéb társadalmi szervezetek bevonása az iskolai gyermekvédelem problémáinak enyhítése érdekében.

15.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Egyre nagyobb különbség tapasztalható a családok társadalomban elfoglalt helye, anyagi helyzete között, mely maga után vonja a tanulásra, művelődésre, önművelésre való igény egyre nagyobb különbségét is. Nő a csendesen leszakadó, elszegényedő, gyermeküket napi nehézségek közt nevelők száma.

Feladataink:

- A különböző háttérrel rendelkező diákok számára biztosítsuk az **esélyegyenlőséget** a közösségbe való beilleszkedéshez, illetve a tanulásban, a művelődésben, a világra való nyitásban.
- **Ismerjük fel a hátrányos helyzetet!** A felismerésre lehetőség nyílik a gyerekekkel való gyakori és kötetlen együttlétek és különböző iskolai programok alkalmával.
- **Művelődési hátrány esetén** fejlesztő felzárkóztató programokra, tanórán kívüli közösségi megmozdulásokra kell irányítani a gyermekeket, **élményszerzés, információszerzés, beilleszkedés és a közösség normáinak felvétele** érdekében.
- **Anyagi hátrány esetén** tankönyvvásárlási támogatást, bizonyos programokon való részvételhez, esetenként alapítványi hozzájárulást kell igényelni a tanuló számára. Az iskola segítheti a szülőket komoly anyagi megterhelést jelentő programoknál a lakóhely szerinti önkormányzatok rendkívüli támogatásának igénylésekor. A gyermekek anyagi támogatását biztosíthatjuk különböző **pályázatok, ösztöndíjak** elnyerésével is.
- Ha szükséges, **motiváljuk a tanuló kollégiumi elhelyezését.**

15.2.1. A tanulók szociális helyzetének felderítése

A szükséges információ begyűjtése az osztályfőnökök feladata. Ez kellő tapintattal és odafigyeléssel történjen, tiszteletben tartva a tanuló személyiségi jogait:

- beszélgetés a tanulóval
- konzultáció a szaktanárokkal, a szülővel, a mentál higiénia tanácsadóval
- kapcsolatfelvétel szükség szerint a területileg illetékes gyerekjóléti szolgálattal,
- kapcsolatfelvétel szükség szerint a gyámügyekben illetékes hivatallal,
- kapcsolatfelvétel szükség szerint az iskolai védőnővel, az iskolaorvossal, iskolapszichológussal.

15.2.2. A segítségadás lehetséges formái

- tanulmányi segítség (korrepetálás, szakkör). Hagyományos korrepetáló felzárkóztató foglalkozásokat szervezhetünk a következő tantárgyakból: matematika, idegen nyelv, magyar nyelv és irodalom, történelem. Igény szerint évente változhat, bővíthet
- anyagi segítség (rendkívüli és rendszeres segélyek, helyi anyagi támogatás pénzben és természetben) kérése
- tanácsadás (tanulónak, szülőnek, nevelőnek)
- a tanulóval és szüleiével való személyes foglalkozás

- közösségi és/vagy hatósági beavatkozás javasolása
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése - költségvetés, pályázatok függvényében
- drog-, bűnmegelőzési programok - osztályfőnöki órákon, vöröskeresztrel, gyermekvédelmi felelőssel
- pályaorientációs tevékenység
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadóórákon
- motiválás arra, hogy a gyermek vegye igénybe a kollégiumi és az étkezési ellátást
- kapcsolattartás a szakszolgáltató intézményekkel
- tankönyvtámogatás elveinek évenkénti felülvizsgálata

16.A FELVÉTELI ELJÁRÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

Az iskolába jelentkező tanulók felvétele, beiratkozás

Hogy milyen jellemvonásokkal szeretnénk végzőseinket elengedni, az előbbiekből kiderül. Rögzítenünk kell azt is, milyen gyerekeket várunk, kiket veszünk fel iskolánkba.

Reméljük - és tegyünk meg mindent, hogy így legyen - mi döntjük el, mi válogatunk. Tanulni akaró, tanulni képes nyolcadik osztályt végzett tanulókat várunk elsősorban, ugyanis azt tartjuk ideálisnak, ha a mi programunk szerint, a mi kezeink között tanul, nevelődik a gyermek legalább négy évig.

Felvételi eljárás

A tanulókat a hozott és szerzett pontszámuk alapján rangsoroljuk.

Hozott pontszám:

5., 6., 7., osztály év végi és 8. osztály félévi érdemjegyeinek összege a következő tárgyakból:

- magyar irodalom
- magyar nyelvtan
- történelem
- matematika
- idegen nyelv

Hozott pontszám maximuma: 100 pont

Szerzett pontszám

Az egységes, központi írásbeli felvételi eredménye adja az írásbeli pontszámot.

A vizsgára történő jelentkezés módja: TANULÓI JELENTKEZÉSI LAP az írásbeli felvételi vizsgára nevű nyomtatvány kitöltése és az iskolába történő beküldése.

Szerzett pontszám maximuma: 100 pont

A vizsgázók teljesítményének értékelése

Hozott pontszám (tanulmányi eredmények alapján): 100 pont

Központi írásbeli felvételi vizsga: 100 pont

FELVÉTELI ÖSSZPONTSZÁM: 200 pont

A jelentkezők **rangsorolása** a felvételi összpontszám alapján történik.

A felvételi vizsgát, az eredményről való tájékoztatást a tanév rendjében meghatározottak szerint szervezzük.

A **beiratkozás** a kezdő évfolyamra a tanév rendje szerint történik. A magasabb évfolyamra az új tanév első napján való megjelenéssel, a bizonyítvány leadásával automatikusan beiratkozik a tanuló. A tanév során érkező tanulók beiratkozása értelemszerűen történik, az esetleg szükséges különbözeti vizsga követelményeinek teljesítésével.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden tárgyból tanév végén legalább elégséges (2) szintre teljesítette. Egészségügy ágazaton a továbbhaladás feltétele továbbá az összefüggő nyári szakmai gyakorlat teljesítése.

Amennyiben a tanuló egy, kettő vagy három tárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Ha a javítóvizsgán legalább elégséges (2) osztályzatot szerez, magasabb évfolyamba léphet.

Ha a tanuló háromnál több tárgyból szerez tanév végén elégtelen osztályzatot, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

II. HELYI TANTERV

A TANÍTÁSI – TANULÁSI TEVÉKENYSÉG MEGSZERVEZÉSE

„ Minden tudomány kimeríthetetlen;
azért tanulni kell folyvást,
az egész életen át....”
Hunfalvy János

A tanítás során ismeretek elsajátíttatására, a gondolkodási struktúrák, intellektuális tevékenységek, mozgás fejlesztésére, érzelmek, érdeklődés felkeltésére törekszünk. Helyi tantervünk tantárgyanként, ismeretkörönként tartalmazza, hogy milyen tények, adatok ismeretét, képzetek kialakulását, fogalmak összefüggések megértését és alkalmazását, folyamatok, algoritmusok, eljárások ismeretét tartjuk szükségesnek, fontosnak. Diákjaink örömteljes és eredményes tanulása a motiválás, aktivizálás és differenciálás megvalósításának mértékén, a mi tanításunk minőségén múlik.

Akár tanítási órán, akár órán kívüli formában tanítunk, mindenképpen alaposan át kell gondolnunk, hogy mit, hogyan akarunk megvalósítani az év során. Tehát TANMENETRE szükség van, hiszen "menetrend" nélkül csak tetemes késéssel érhetünk a végállomáshoz. Az ÓRAVÁZLAT segítőnk, emlékeztetőnk lehet az órán. Természetesen a tanmenetben mindenki annyit jegyez fel, amennyit szükségesnek tart. Hogy vázlatát papírra veti-e, vagy emlékezetébe vési, azt kialakult gyakorlata szerint dönti el a tanár. Egy a lényeg: órára készülni kell!

Helyi tantervünk a Emberi Erőforrás Miniszter által a gimnáziumok, szakközépiskolák, a szakgimnáziumok számára kiadott kerettanterveken alapul a tantervekben meghatározott tananyagtartalmak tanítási órákra „bontását” az iskolánkban kötelezően elkészített tanmenetek tartalmazzák, melyeket – előzetes pedagógiai, szakmai egyeztetés után – a munkaközösségek egységesen alkalmaznak.

A módszerek kiválasztása - a cél, követelmények, tananyag és szerkezete, a tanulók életkori sajátossága, érdeklődése, igényei, képessége függvényében - szintén a tanár joga, szabadon állítja tehát össze mindenki a tanításmethodikái repertoárját. A szakmai fejlődés mellett kiemelt feladat a módszertani kultúra fejlesztése. Ez nem csupán lelkiismereti kérdés, hanem kötelesség. A tanórán kiemelt pedagógiai funkció a DIFFERENCIÁLÁS:

Ha nincs csoportbontás:

- a frontális, csoportos, egyéni forma alkalmas arányával

Csoportbontásban:

- az angol nyelvi órákat az évfolyamokon 7-8 csoportban tartunk
- a matematikát, szakmai tárgyakat 2 csoportban tanítjuk

1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE

Az 5/2020. (I. 31.) Korm.rendelet módosította a 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendeletet, amely alapján felmenő rendszerben új Nemzeti Alaptanterv lépett életbe 2020. szeptember 1-jével. Az alábbiakban megtalálhatók a Nemzeti Alaptanterv alapján készített helyi tantervünk részletei.

Az egyes képzések szakmai programját a Szakmai program tartalmazza.

Az EKIF ajánlása alapján az osztályfőnöki és a hittanórák programjába fokozatosan beépül a Családi Életre Nevelés (CSÉN) programja, különös tekintettel az egészségügy ágazati osztályokban.

2. AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI

A GIMNÁZIUMI ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI

Tantárgyak	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Idegen nyelv (Angol)	3	3	4	4
Idegen nyelv (Német)	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Digitális kultúra	2	1	2	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	0	-
Művészetek (Dráma és tánc/ Mozgókép-kultúra és médiaismeret*)	-	-	1	1
Ének-zene	1	1	-	-
Fizika	2	3	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Biológia	3	2	-	-
Kémia	1	2	-	-
Kötött célú órakeret:				
Természettudomány			2	-
Matematika			1	1
Történelem			1	1
Angol nyelv			-	1
Német nyelv				1
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Szabadon tervezhető órakeret:	2	2	4	5
Hittan	1	1	1	1
Matematika	0,5	-	-	-
Angol nyelv	-	-	0,5	-
Történelem	-	-	-	-
Magyar nyelv	0,5	1	-	-

Idegen nyelv (Német)	-	-	0,5	-
Fakultáció	-	-	2	2
Biológia	-	-	-	2
Plusz óra (Hittan)	1	1	1	1
Tanítási hetek száma	36	36	36	31
Összesített óraszám	35	35	33/35	33/35

A **szabadon tervezhető órakeretet** a 12. évfolyam hallgatóinak tervezett érettségi tárgyukhoz kapcsolódó igényeinek megfelelően osztjuk szét.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai:

A tanuló joga, hogy válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül. Jelenleg iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást.

Választható tanórai foglalkozások:

Az iskolánkban tanórai foglalkozások keretében 11. és 12. évfolyamon a gimnáziumi osztályokban lehetőség van fakultáció választására.

Az aktuális fakultációs órák keretében emelt szintű érettségi vizsgára is lehetőséget biztosító képzés folyik.

Fakultációválasztás szabályai

A gimnáziumi képzés utolsó két évfolyamán választható tantárgyak célja és feladata a kétszintű érettségi vizsga közép, ill. emelt szintjére, és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítés. A tantárgy választásának lehetőségével minden tanuló élhet. A választás önkéntes. Egy tanuló egy tárgyat választhat. A választott tantárgy heti óraszám 2. A választott tantárgyra való jelentkezés 1 évre szól. A tanár személyéről a tanulók a jelentkezéskor tájékoztatást kapnak, de a tantárgyfelosztás csak a következő tanév elején válik véglegessé. Az alacsony létszám miatt (5 fő alatt) nem induló választott órára jelentkezett tanulók a szeptember 15-ig módosíthatják jelentkezésüket. A választott órán való részvétel a tanítási év végéig kötelező. A választott tanórai foglalkozást az értékelés és minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell kezelni, mint a kötelező tanítási órát. Amennyiben a fakultációs tárgyat alapórán is tanulja a tanuló, akkor a fakultáción szerzett érdemjegyek az alapórán szerzett érdemjegyekkel együtt adják a félévi, év végi osztályzatot.

A jelentkezés a tanuló olvasható nevével és aláírásával, illetve a szülő aláírásával ellátott jelentkezési lapon történik. A jelentkezési lapot az osztályfőnöknek kell leadni március 15-ig.

*Széchenyi István Római Katolikus
Technikum és Gimnázium*

OM: 201690

3000 Hatvan, Bajcsy-Zsilinszky út 6.

(37)541-443, (37)541-594

titkarsag@szechenyi60.hu

www.szechenyi60.hu

Jelentkezési lap fakultációra

2024-2025-ös tanév

Tanuló neve:

Osztály:

Születési helye, ideje:

Anyja leánykori neve:

Oktatási azonosító:

Alulírott szülő / gondviselő nyilatkozom, hogy
gyermekem, osztályos tanuló a
következő tanévben az alábbi tantárgyból kíván heti 2 tanítási órában fakultációs foglalkozáson
részt venni:

Tantárgy neve:

Tudomásul veszem, hogy

- az általam fent megjelölt fakultációs foglalkozásokon a részvétel kötelező,
- az órákon való részvételre, az osztályozásra, a magasabb évfolyamba lépésre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a kötelező tanítási órák esetében,
- a fakultációs csoportból való kiiratkozás a tanév során nem lehetséges,
- a fakultációs órák csak min.5 fő jelentkezése esetén kerülnek megszervezésre.

Kelt:, 20..... év.....hó.....nap

.....

.....

.....

Jelentkező aláírása

Szülő, gondviselő aláírása

A jelentkezést elfogadtam.

Kelt:, 20..... év.....hó.....nap

.....

igazgató

P.h

**A TECHNIKUMI ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI
FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI (utoljára alkalmazva a 2024-2025-ös tanévben)**

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3
	Matematika	4	4	3	3	0
	Történelem	3	3	2	2	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0
	Testnevelés	4	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudomány	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
	Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6
Digitális kultúra I.		1				
Hittan		1	1	1	1	1
Matematika		0,5				
Angol nyelv					0,5	
Történelem					0,5	
Magyar nyelv és irodalom		0,5				
Kommunikáció I.						2
Digitális kultúra II.						2
Testnevelés						1
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	2	2	0
Angol nyelv				1		
Történelem				1		
Matematika					1	
Magyar nyelv és irodalom					1	
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31

**A TECHNIKUMI ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK TANÓRAI
FOGLALKOZÁSOK ÓRASZÁMAI (először alkalmazva a 2025-2026-os tanévben)**

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3
	Matematika	4	4	3	3	0
	Történelem	3	3	2	2	0
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0
	Testnevelés	4	4	3	3	0
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
	Kötelező komplex természettudomány	3	0	0	0	0
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy: fizika	0	2	2	0	0
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0
	Pénzügyi és vállalkozási ismeretek	0	1	0	0	0
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6
Digitális kultúra I.		1				
Hittan		1	1	1	1	1
Matematika		0,5				
Angol nyelv					0,5	1
Történelem					0,5	
Magyar nyelv és irodalom		0,5				
Kommunikáció I.						2
Digitális kultúra II.						2
Érettségire felkészítő tantárgy		0	0	2	2	0
Történelem				1		
Matematika					1	
Magyar nyelv és irodalom				1	1	
Tanítási hetek száma		36	36	36	31/36	31

3. TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Példatárak, atlaszok, tankönyvek kiválasztásában elsődleges a tanár szabadsága, de munkaközösségenként mindenképpen szükséges az ésszerű egyeztetés.

- Döntő szempont a szerteágazó kínálatból a jól használható tankönyvek kiválasztása. Ez azt jelenti, hogy a tankönyvek a követelményekben rögzített ismeretek, készségek, képességek fejlesztését szolgálják. A tankönyvek és más eszközök feleljenek meg a NAT-nak, illetve az érettségi vagy szakmai vizsgakövetelményeknek.
- Fontos, hogy árban megfelelő legyen a tankönyv, de a minőség rovására a "spórolás" vétek.
- A szülőket, gyerekeket felkészítjük arra, hogy mire lesz szükség a következő tanévben.

3.1.1. Az iskolai tankönyvellátás rendje

A tankönyvellátást meghatározó jogszabályok:

2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról a 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagóguskönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.

Az iskolai tankönyvellátás megszervezéséért az iskola igazgatója a felelős.

A tankönyvrendelést és az ezzel kapcsolatos egyéb feladatokat a tankönyvfelelős végzi, akit az igazgató bíz meg egy tanévre vonatkozóan.

A tankönyvellátás rendje

Feladat	Határidő	Felelős(ök)
tájékoztatás	március utolsó munkanapja	igazgató, tankönyvfelelős
a következő évi tankönyvi igények összegyűjtése a szaktanároktól	április 10.	tankönyvfelelős, munkaközösség-vezetők, szaktanárok
a tankönyvrendelés elkészítése, tankönyvet vásárolók felmérése	április utolsó munkanapja	tankönyvfelelős
tankönyvlisták kiküldése a 9. évfolyamra	a felvételtől szóló értesítéssel együtt	tankönyvfelelős
tankönyvek begyűjtése a 9-11. évfolyamon	utolsó tanítási nap	könyvtárostánár, tankönyvfelelős, osztályfőnökök
tankönyvrendelés módosítása	június 30.	tankönyvfelelős

tankönyvek kiosztása – a jogszabályban meghatározottak szerint	szeptember 1.	tankönyvfelelős, osztályfőnökök
pótrendelés és visszarúzás	szeptember 5.	tankönyvfelelős

A tankönyvekkel kapcsolatos használati szabályokat az iskolai könyvtár SZMSZ-ben tankönyvtári szabályzata tartalmazza.

A tankönyvellátásban közreműködők:

Az igazgató felelős:

- a tankönyvellátás megszervezéséért,
- a tankönyvellátás helyi rendjének kialakításáért,
- a tankönyvfelelős megbízásáért,
- az illetékes szervezetek véleményének beszerzéséért.

A tankönyvfelelős:

- kapcsolatot tart a tankönyvellátás iskolai közreműködőivel és a KELLO-val,
- a közoktatási tankönyvjegyzék megjelenésének függvényében összegyűjti a szakmai munkaközösségek igényeit a következő tanévben alkalmazni kívánt tankönyvekre,
- a jogszabályban meghatározott időpontokat betartva elkészíti az iskola tankönyvrendelését, elvégzi a szükséges módosításokat, elkészíti a pótrendelést,
- a tankönyvlistákat eljuttatja a tanulónak és aláírva visszaszedi azokat,
- gondoskodik a tankönyvszállítmány fogadásáról,
- szeptember 1-jén osztályonként kiosztja a tanulónak a tankönyveket,
- az egész tanévben biztosítja az alkalmazott tankönyvek beszerzésének lehetőségét.

A könyvtárostanárs:

- nyilvántartásba veszi a tankönyveket,
- a tankönyvrendelés készítésekor javaslatot tesz az elhasználódott tankönyvek pótlására.

A munkaközösség-vezetők:

- szakmai szempontból koordinálják a tankönyvek kiválasztását,
- lehetőség szerint tartós tankönyveket igényelnek,
- igyekeznek egységes tankönyvcsaládokat használni,
- évfolyamonként összesítik és továbbítják a tankönyvfelelősnek a megrendelni kívánt tankönyveket.

Az osztályfőnökök

- kiosztják és begyűjtik a normatív kedvezményre vonatkozó nyilatkozatokat,
- kiosztják és begyűjtik a szülők rendelési igényét tartalmazó tankönyvlistákat,
- szükség esetén részt vesznek a tankönyvek kiosztásában, tanév végén a kölcsönzött könyvek begyűjtésében.

A szaktanárok:

- a munkaközösséggel egyeztetve kiválasztják az általuk tanított osztályok számára a megrendelni kívánt tankönyvet.

Pedagógus-kézikönyvek

A pedagógusok által használt tankönyvek az iskola könyvtár állományában kerülnek nyilvántartásra. A pedagógusok a könyvtárból kölcsönözhetik azokat.

4. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK TÉMAKÖREI**Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei**

Az érettségi vizsga általános és részletes követelményeit, a vizsgával kapcsolatos szabályokat a 40/2002. OM rendelet és a 100/1997. Kormányrendelet szabályozza. Az érettségi vizsgával összefüggő, az általános és részletes követelményekből levezethető, a vizsgaleírásnak megfelelő, a vizsgát érintő tartalmi és eljárásbeli tudnivalókat a májusi-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt a vizsgára jelentkezők számára elérhetővé tesszük.

Magyar nyelv és irodalom***Magyar nyelv***

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi rendszer
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés
8. Digitális kommunikáció

Magyar irodalom

1. Életművek a magyar irodalomból
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
5. Művek a kortárs magyar irodalomból
6. Művek a világirodalomból
7. Színház és dráma
8. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Értelmezési szintek, megközelítések

1. Témák, motívumok, toposzok
2. Műfajok, poétika
3. Korszakok, stílustörténet
4. Irodalomtörténet

Történelem

Írásbeli vizsga

1. Az ókor

- 1.1. Politika
- 1.2. Ókori civilizációk
- 1.3. Vallások

2. A középkor

- 2.1. Az iszlám világ
- 2.2. Gazdaság, társadalom és állam
- 2.3. Egyház és kultúra Európában és Magyarországon
- 2.4. Magyar őstörténet és honfoglalás
- 2.5. A keresztény államalapítás és az Árpád-kor
- 2.6. A vegyesházi királyok kora

3. A kora újkor

- 3.1. A földrajzi felfedezések és következményeik
- 3.2. A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon
- 3.3. Törökellenes és rendi küzdelmek
- 3.4. Erdély
- 3.5. Magyarország a Habsburg Birodalomban
- 3.6. A felvilágosodás

4. Az újkor

- 4.1. Politikai eszmék
- 4.2. Az ipari forradalom első hulláma
- 4.3. A reformkor
- 4.4. Az 1848-as forradalom és szabadságharc
- 4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon
- 4.6. A szocializmus
- 4.7. Polgári állam, nagyhatalmi törekvések
- 4.8. A dualizmus kora
- 4.9. A nemzetiségi kérdés Magyarországon

5. A világháborúk kora

- 5.1. Az első világháború

- 5.2. Politikai változások a háború után
- 5.3. Párizs környéki békék
- 5.4. Állam, ideológia és gazdaság a két világháború között
- 5.5. Politika és gazdaság Magyarországon
- 5.6. Társadalom és életmód Magyarországon
- 5.7. A második világháború
- 5.8. Magyarország a második világháborúban
- 5.9. A holokauszt Európában és Magyarországon
- 5.10. Magyarország pusztulása

6. A hidegháború kora

- 6.1. A hidegháború kora
- 6.2. A kétpólusú világ felbomlása
- 6.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
- 6.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
- 6.5. A kádári diktatúra
- 6.6. A rendszerváltoztatás Magyarországon

7. Jelenkor

- 7.1. Nemzetközi együttműködés, globális világ
- 7.2. Politikai intézmények
- 7.3. Nemzet

Szóbeli vizsga

Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra;
 Népeség, település, életmód;
 Egyén, közösség, társadalom;
 Politikai berendezkedések a modern korban;
 Politikai intézmények, eszmék, ideológiák;
 Nemzetközi konfliktusok és együttműködés;
 Szabad témakör

Mozgóképkultúra és médiaismeret

A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök
 Mozgóképi kultúra és tömegkultúra
 A magyar filmtörténet és a filmművészet
 Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás
 Tudatos médiahasználat
 Médiaintézmények és médiaszabályozás

Állampolgári ismeretek

A család, a családi szocializáció
 A család gazdálkodása és pénzügyei
 Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
 Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
 A magyar állam intézményei

Az állam gazdasági szerepvállalása
A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
Bankrendszer, hitelfelvétel
Vállalkozás és vállalat

Matematika

Halmazok
Matematikai logika
Kombinatorika
Gráfok
Alapműveletek
A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
Racionális és irracionális számok
Valós számok
Hatvány, gyök, logaritmus
Betűkifejezések
Arányosság
Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek
Középértékek, egyenlőtlenségek
A függvény
Egyváltozós valós függvények
Sorozatok
Elemi geometria
Geometriai transzformációk
Síkbeli és térbeli alakzatok
Vektorok síkban és térben
Trigonometria
Koordináta geometria
Kerület, terület
Felszín, térfogat
Leíró statisztika
A valószínűség számítás elemei

Idegen nyelv

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Az iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány és technika

Gazdaság

Digitális kultúra

Szövegszerkesztés

Számítógépes grafika és képszerkesztés

Bemutatókészítés

Táblázatkezelés

Adatbázis-kezelés

Publikálás a világhálón

Algoritmizálás, adatmodellezés

A programozás eszközei

Természettudomány

1. Az Univerzum

2. A Föld

3. Életközösségek és populációk

4. Az élő egyed

5. A sejt

6. Szerves kémia

7. Atomcsoportok (vegyületek, halmazok)

8. Atomok, elemi részek

Biológia

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
6. A nemzetgazdaságtól a globális világ gazdaságig
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Fizika

Mechanika

Termikus kölcsönhatások

Elektromos és mágneses kölcsönhatás

Atomfizika, magfizika, nukleáris kölcsönhatás

Gravitáció, csillagászat

Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

Ének-zene

Reprodukálás

1. Éneklés

2. Műelemzés

Befogadás

1. Zenetörténet

2. Zenefelismerés

3. Zeneelmélet

4. Dallamírás

Zenei alkotótevékenység

1. Dallamalkotás

Vizuális kultúra

Alkotás

1. Vizuális eszközök

2. Tevékenységszintek

Befogadás

Testnevelés

Elméleti ismeretek

A magyar sportsikerek

A harmonikus testi fejlődés

Az egészséges életmód

Testi képességek

Gimnasztika

Atlétika

Torna

Ritmikus gimnasztika

Küzdősportok, önvédelem

Úszás

Testnevelés és sportjátékok

Természetben űzhető sportok

Gyakorlati ismeretek

Gimnasztika

Atlétika: futások, ugrások, dobások

Torna: talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda

Ritmikus gimnasztika

Gyűrű

Nyújtó

Korlát

Küzdősportok, önvédelem

Úszás

Testnevelés és sportjátékok: kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda

5. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, VALAMINT A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

5.1. A szóbeli feleletek értékelése

Jeles:

- A felelet logikusanszerkesztett, önállóan előadott
- A fogalmak, definíciók biztos ismerete korrekt, precíz használata
- Összefüggések pontos felismerése
- Elemzési készség kiváló
- Precíz gyakorlati alkalmazás
- Alkalmazhatóság bemutatása példákon keresztül sokszínű

Jó:

- A felelet logikusan szerkesztett, önállóan előadott, csak kevés tanári beavatkozást igénylő
- A fogalmak, definíciók biztos ismerete korrekt, precíz használata
- Összefüggések felismerése kissé pontatlan
- Elemzési készség kissé hiányos
- Gyakorlati alkalmazás iránymutatással megbízható
- Alkalmazhatóság bemutatása példákon keresztül sokszínű

Közepes:

- A felelet nem eléggé szerkesztett
- A témakifejtésben gyakori a tanári javítás
- A fogalmak, definíciók használata bizonytalan, pontatlan
- Az összefüggések felismerése, elemzése kizárólag tanári segítséggel történik
- A gyakorlati alkalmazás nehézkes, példák ismertetése is csak a tanár erős közreműködésével megy

Elégséges:

- A felelet szerkezetében komoly hiányosságok észlelhetők
- A fogalmak, definíciók ismerete, kezelése igen megbízhatatlan és esetleges
- Összefüggések felismerése tanári segítséggel is csak részleges
- A gyakorlati alkalmazásban való jártasság gyenge a tanári segítség ellenére
- Alkalmazhatóság csak néhány példával alátámasztott

Elégtelen:

- A tanári útmutatásai, kérdései ellenére sem észlelhető tájékozottság
- A fogalmak, definíciók ismerete hiányzik
- Összefüggések, elemzések a feleletből hiányoznak
- A gyakorlati alkalmazás tanári segítséggel sem megy

A szóbeli feleletek érdemjegyeit minden esetben az osztály – csoport – előtt indokoljuk (önértékelés, igazságérzet erősítése).

A tanulók szóbeli megnyilvánulásait minél többször lehetővé kell tenni!

5.2. Az írásbeli dolgozatok értékelése

Az írásbeli munkák értékelésében -ahol csak lehet- törekedni kell a pontozásra, %-os értékelésre, mert az ilyen alapon megállapított érdemjegy az összehasonlíthatóság miatt korrektebb a bármely szempontrendszer szerinti „benyomásnál”.

Matematika:

90 - 100 %	jeles
70 - 89 %	jó
50 - 69 %	közepes
30 - 49 %	elégéses
0 - 29 %	elégtelen

Magyar nyelv és irodalom, történelem, állampolgári ismeretek, mozgóképkultúra és médiaismeret:

%-ban megadható értékelés esetén:

85 – 100 %	jeles
70 – 84 %	jó
55 – 69 %	közepes
35 – 54 %	elégéses
0 – 34 %	elégtelen

Idegen nyelv tárgyból:

85 –100 %	jeles
70 – 84 %	jó
50 - 69 %	közepes
35- 49 %	elégéses
0 - 34 %	elégtelen

Idegen nyelv szódolgozat:

90 –100 %	jeles
75 – 89 %	jó
60 - 74 %	közepes
40 - 59 %	elégéses
0 - 39 %	elégtelen

Egyéb közismereti tárgyból:

85 –100 %	jeles
70 – 84 %	jó
55 - 69 %	közepes
38 - 54 %	elégéses
0 - 39 %	elégtelen

Szakmai tárgyak:

85 –100 %	jeles
70 – 84 %	jó
55 - 69 %	közepes
35 - 54 %	elégséges
0 - 34 %	elégtelen

A 11. – 12. évfolyamokon minél többször alkalmazzuk a közép- vagy emeltszintű írásbeli érettségi vizsgákra megállapított értékelési előírásokat.

A különböző évfolyamokon az egyes munkaközösségek azonos ügynevezett évfolyamdolgozatokat íratnak külön tervezés szerint (cél: a követelményrendszer egységességének vizsgálata).

Az írásbeli dolgozatokat – javítás után – a tanulónak megtekintésre ki kell osztani, a szülőnek kérésre meg kell mutatni.

A szóbeli és írásbeli munkára adott érdemjegyeket minden esetben be kell írni az elektronikus naplóba.

A pedagógiai programban előírt számú (minimum) osztályzatokat a félév során egyenletesen kell elosztani a tanulók egyenletes terhelése érdekében. A félévi értékelés előtt legalább 1 hónappal minden tanulónak elegendő osztályzattal kell rendelkeznie. Szorgalmi feladatokért, kiselőadásokért, versenyeken való részvételért a minőségtől függően dicséretet, illetve jeles osztályzatot adunk.

A házi feladatokat ellenőrizzük.

A diákokat és szüleiket az e-naplón keresztül tájékoztatjuk a tantárgyi előmenetelről és a javításhoz, továbblépéshez tanácsot adunk.

Az elégtelen osztályzatokat „halmozó” tanulók szüleit a félév zárása előtt legalább egy hónappal írásban tájékoztatjuk a „veszélyről”.

Az értékelés szóbeli módjait alkalmazza a szaktanár a tanítási órán, az osztályfőnök az osztályfőnöki órán, illetve a tanulókkal való beszélgetések során, az igazgató a tanév zárásakor és iskolagyűléseken.

5.3.A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei és formái

Talán a tantárgyi minősítésnél is kényesebb, szubjektívebb - mert a követelményeket nehezebb egyértelműen megfogalmazni, visszajelzéseink is hiányosabbak, pontatlanabbak - a magatartás és szorgalom elbírálása. Míg a tantárgyakban emlékezeti, gondolkodásbeli, esetenként fizikai, ügyességi teljesítményt honorálunk, addig a magatartás és szorgalom értékelésekor a tanuló erkölcsi fejlettségét tesszük mérlegre.

5.3.1. A magatartást minősítő osztályzatok tartalma

A MAGATARTÁS alakítása annak biztosítása, hogy belső indítatásból a normáknak megfelelően cselekedjen, viselkedjen a tanuló. Ezt úgy érhetjük el, ha követelünk, meggyőzzünk, gyakoroltatunk, ellenőrzünk, értékelünk. Meg kell értetnünk a gyerekekkel, hogy az erkölcsi törvények, normák, szabályok nem önkényes előírások, hanem társadalmi lényükből erednek, betartásuk a boldogulás, elégedettség feltétele, megszegésük a magunk és mások károsodását jelenti.

A SZORGALOM tartós igyekezet, odaadás a feladatok végzésében. Feltétele a jó teljesítmény iránti érzékenység, igény felébresztése, ébrentartása, az ilyen teljesítmények megerősítése. A szorgalom alapja a munkához való jövőbeli viszony, így hozzárendelhetjük a gondosságot, pontosságot, rendszerességet, rendszeret. Amikor a szorgalmat értékeljük, akkor azt "bíráljuk el", milyen a gyerekek munkavégzésben, feladatteljesítésben megnyilvánuló igyekezetének mértéke.

A magatartás és a szorgalom érdemjegyeknek - a tantárgyiakhoz hasonlóan - nevelő jellegűeknek kell lenniük. A gyerekek számára meg kell mutatniuk a tanárok és a tanulótlásak elégedettségét vagy elégedetlenségét a követelményekhez viszonyított magatartással, szorgalommal kapcsolatban. A pedagógusok számára is tanulságot jelentenek az osztályzatok, mert felhívják a figyelmet a személyiségfejlődés problémáira, ellentmondásaira és így utalnak a további teendőkre.

Lényeges kérdés, hogy a tanulók iskolán kívüli viselkedését milyen mértékben vegyük figyelembe. Nyilván, amiről biztos információnk van, az értékelendő. Így az természetes, hogy a kiránduláson, színházlátogatáson tanúsított magatartásnak ki kell fejeződnie az osztályzatban. Az, hogy az otthoni magatartás mennyire számítható be, már meggondolandó, hiszen a szülői információ torzíthat mindkét irányban. Legyen tehát az elvünk, hogy mindent értékeljünk,

amiről megbízható ismeretünk van, de semmit sem abból, amiről homályos, pontatlan információt szereztünk.

Példás magatartású a tanuló, ha

- az iskolaközösségben és az osztályközösségben is pozitív hatást gyakorol tanuló társaira;
- kezdeményező, ötletes, vállalkozó;
- kiemelkedő tevékenységet végez önállóan, különféle elismeréseket szerez (osztályfőnöki, igazgatói, tantestületi);
- felelősségérzete fejlett;
- segítőkész, keresi a mások helyzetén való javítás lehetőségeit;
- tanulmányi feladatait is példamutatóan végzi;
- betartja és betartatja a házirend normáit;
- iskolai és iskolán kívüli viselkedése, modora, hangneme kifogástalan, udvarias, tisztelettudó.
- nincs fegyelmező fokozata

Jó a magatartása a tanulónak, ha

- az iskolaközösségért, osztályért szívesen vállal megbízatásokat, a rábízott feladatokat jól elvégzi;
- ritkán kezdeményez, de a helyes kezdeményezések mellé áll;
- jól beilleszkedik társai közé;
- tanulmányi munkája rendszeres, megbízható;
- betartja a házirend követelményeit;
- fegyelmezett, jó modorú, de eltűri környezetében a nem megfelelő magatartást;
- legfeljebb egy szaktanári figyelmeztetése van.

Változó magatartás osztályzatot az érdemel, aki

- nem tudatosan de néha mégis árt az iskola -, illetve osztályközösségnek;
- az ingadozókhoz tartozik, sodródik hol a "jó mag", hol a "rosszak" felé;
- vonakodva vállal feladatokat;
- rendszertelen tanulmányi munkája, esetenként zavarja az órát, többször késik, esetleg van igazolatlan órája, maximum 10 óra;
- időnként megbízhatatlan, a házirendet csak többé - kevésbé tartja be - pl. dohányzik;
- viselkedése nyegle, udvariatlan, alkalmanként rászolgál a büntetésre
- több figyelmeztetése van

Rossz az a tanuló, aki

- szándékosan árt a közösségnek, önmagának;
- a követelményeket általában megszegi;
- a romboló réteghez tartozik;
- durva, faragatlan, udvariatlan, a figyelmeztetések ellenére hibái visszatérően jelentkeznek;
- zavarja a tanítási órákat, több alkalommal igazolatlanul hiányzik, nagyon gyakran késik;
- van igazgatói, tantestületi büntetése (intés), esetleg fegyelmi büntetése.

5.3.2. A szorgalmat minősítő osztályzat tartalma

A minősítésnél figyelembe kell venni, hogy milyen erőfeszítés szükséges az eredmény eléréséhez, az önállóságot és az önellenőrzés képességét.

Példás szorgalmú a tanuló, ha

- szívesen, örömmel tanul, céltudatosan, önállóan, észszerűen szervezi meg munkáját;
- esetleg van általános, vagy szaktárgyi dicsérete;
- mindig készül az órákra, kötelességtudó, pontos, megbízható, figyel, érdeklődik, aktívan részt vesz az órai munkában;
- van határozott érdeklődése, ebben az irányban elmélyültebben tanul, szívesen vesz részt versenyeken, pályázatokon.

Jó annak a diáknak a szorgalma, aki

- rendszeresen, megbízhatóan, lelkiismeretesen készül az órákra, figyel az órákon, de különösebb érdeklődést nem mutat tanulmányai iránt;
- versenyekre, pályázatokra önállóan nem, csak esetleg erős ösztönzés hatására jelentkezik;
- irányítani kell munkája megszervezésében;
- osztályzatai egyenletes felkészülésről tanúskodnak.

Változó szorgalmú az, aki

- önállóan, rendszertelen, gyakran kell figyelmeztetni a tanulásra;
- az órákon alig figyel, szétszórtság jellemzi;
- nem jelentkezik versenyekre akkor sem ha jó képességű;
- nem érdeklődő, nem ellenőrzi munkáját, igyekszik minél kisebb erőfeszítéssel "túlesni" a tanuláson;
- elég sok elégtelen osztályzata van évközben, egy - egy tárgyból hol jó, hol rossz osztályzatot kap, esetleg valamiből megbukik.

Hanyag a szorgalma annak, aki

- többnyire nem hajlandó elvégezni tanulmányi feladatait;
- rendszeresen nem készül az órákra, ott nem figyel, nem mutat érdeklődést;
- nem érdeklik az osztályzatok sem, többnyire rosszak a jegyei, esetleg 1 vagy több tárgyból megbukik.

Az osztályfőnök feladata, hogy az osztály tanulóinak bevonásával minden gyerek magatartását és szorgalmát minősítse havonként. Az osztályzatok figyelemmel kísérése az osztályban tanító valamennyi tanár kötelessége. Így biztosíthatjuk, hogy a félévi és év végi érdemjegyek reálisak legyenek és lehetőleg ne az osztályozó értekezleten hosszas vita során alakítsuk ki azokat. Természetesen vitás esetek adódhatnak - akár egyéni, akár osztály szintű értékelésekben -, ekkor a tantestület dönt nyílt szavazással (50 % + 1 fő).

6. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI, RÉSZEI, AZ ÉRTÉKELÉS SZABÁLYAI

MAGYAR NYELV

A vizsga részei:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc
Arány az értékelésnél	60%	40%

A sikeres vizsga feltétele, hogy a vizsgázó teljesítménye mindkét vizsgarészből elérje a 20 %-ot.

A vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles (5)	85 %-tól
Jó (4)	70 %- 84%
Közepes (3)	55 %- 69%
Elégséges (2)	35 %- 54%
Elégtelen (1)	0 %- 34%

Az évfolyamonként számonkérhető témakörök:

9. évfolyam:

1. A kommunikáció
2. A tömegkommunikáció
3. A hangok és a hangtörvények
4. A szóelemek típusai, a szóalkotásmódok
5. A szófajok
6. A szószerkezetek
7. A mondatok
8. Helyesírásunk alapelvei és szabályai

10. évfolyam:

1. A szöveg szerkezete, a kohézió
2. A szövegtípusok, internetes szövegtípusok
3. A hivatalos levelek
4. A stílus: stílusrétegek, stílusárnyalatok
5. Hangalak és jelentés kapcsolata
6. Szóképek, alakzatok
7. A stílus: stílusrétegek, stílusárnyalatok
8. A társalgási, tudományos, szakmai, hivatalos, publicisztikai stílus

11. évfolyam:

1. A nyelv mint jelrendszer, a beszéd mint tevékenység

2. A nyelvek
3. A magyar nyelvrokonság és bizonyítékai
4. A nyelvtörténeti korszakok
5. A nyelvemlékek
6. A magyar nyelv nyelvtani rendszerének változásai
7. A magyar nyelv szókincsének változásai
8. A jelentésváltozások
9. Anyanyelvünk változatai: csoportnyelvek, rétegnyelvek
10. A nyelvjárások
11. Nyelvművelés

12.évfolyam:

1. Retorika és kommunikáció
2. A szóközi beszéd megszerkesztése, részei
3. Az érv és a cáfolat típusai
4. Beszédhelyzetek
5. Együttműködés a kommunikációban

IRODALOM

A vizsga részei

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc
Arány az értékelésnél	60%	40%

A sikeres vizsga feltétele, hogy a vizsgázó teljesítménye mindkét vizsgarészből elérje a 20 %-ot.

A vizsga értékelése

	%-os határok
Jeles (5)	85 %-tól
Jó (4)	70 %- 84%
Közepes (3)	55 %- 69%
Elégséges (2)	35 %- 54%
Elégtelen (1)	0 %- 34%

A vizsgán használható segédeszköz: Irodalmi szöveggyűjtemény.

Az évfolyamonként számonkérhető témakörök:

9. évfolyam

1. Műnemek és műfajok az irodalomban
2. Az irodalom ősi formái, mítosz és mitológia
3. A homéroszi eposzok
4. Az antik görög színház és dráma (Szophoklész: Antigoné)
5. Az ókori görög és római líra
6. A Biblia
7. A középkor irodalma
8. Az itáliai reneszánsz (Petrarca, Boccaccio művei)
9. Janus Pannonius költészete

10. évfolyam

1. Balassi Bálint költészete
2. Az angol reneszánsz irodalma (Shakespeare színháza)
3. Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem
4. A francia klasszicizmus kora (Molière: Tartuffe)
5. A felvilágosodás a világirodalomban
6. A magyar felvilágosodás irodalma (Batsányi János, Kazinczy Ferenc művei, tevékenysége)
7. Csokonai Vitéz Mihály költészete
8. Berzsenyi Dániel költészete
9. Az európai romantika kora - E. T. A. Hoffmann: Az arany virágcserep
10. Az európai romantika kora - Puskin: Anyegin
11. A magyar reformkor irodalma (Katona József: Bánk bán)

12. Kölcsey Ferenc költészete
13. Vörösmarty Mihály lírája, drámai költeménye
14. Petőfi Sándor életműve
15. Jókai Mór regényirodalma (Az arany ember)

11. évfolyam

1. A XIX. század első felének világirodalma (Balzac, Stendhal, Gogol)
2. A XIX. század második felének világirodalma (Tolsztoj, Ibsen, Csehov)
3. Arany János életműve
4. Jókai Mór regényirodalma (Az arany ember)
5. Madách Imre: Az ember tragédiája
6. Mikszáth Kálmán novellái
7. Gárdonyi Géza művészete
8. A klasszikus modernség lírája (Baudelaire, Verlaine, Rimbaud)
9. Herczeg Ferenc művészete
10. Ady Endre életműve
11. Móricz Zsigmond epikája
12. Babits Mihály életműve
13. Kosztolányi Dezső lírája
14. Kosztolányi Dezső epikája
15. Tóth Árpád lírája
16. Karinthy Frigyes művészete

12. évfolyam

1. A 20. század epikája (Franz Kafka: Az átváltozás, Thomas Mann: Mario és a varázsló)
2. A 20. századi drámairodalom (Bertolt Brecht: Kurácsi mama és gyermekei)
3. Az abszurd dráma (Dürrenmatt vagy Beckett egy műve)
4. Reményik Sándor költészete
5. Áprily Lajos költészete
6. Szabó Lőrinc költészete
7. Illyés Gyula költészete
8. József Attila életműve
9. Radnóti Miklós eclogái
10. Weöres Sándor költészete
11. Wass Albert költészete
12. Örkény István művészete
13. Szabó Magda művészete
14. Kányádi Sándor lírája
15. Nagy László költészete
16. Kertész Imre: Sorstalanság
17. A kortárs magyar irodalom egy szabadon választható szerzőjének művészete

TÖRTÉNELEM

A tanulók értékelése érdemjeggyel történik. Az érdemjegy témazáró dolgozatra, egy-vagy több leckére épülő dolgozatra, szóbeli felelésre, illetve egyéb, a szaktanár által elfogadott tevékenységre (szorgalmi feladat, házi dolgozat, önálló kutatás, tanulmányi verseny, órai munka stb.) adható.

A félévi és az év végi értékelés az egész évben szerzett érdemjegyek alapján történik.

A javító- és osztályozó vizsga követelményei megegyeznek az érettségi vizsga adott évfolyami követelményeivel.

A vizsga részei:

- Írásbeli vizsga
 - Időtartama: 45 perc
 - Az értékelésnél az arány: 60%
- Szóbeli vizsga
 - Időtartam: 10 perc
 - Az értékelésnél az arány: 40%

Mindkét részben az adott résznek legalább a 20 %-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A vizsga értékelésénél az alábbi %-os határokat kell figyelembe venni:

- Jeles (5) 85%-tól
- Jó (4) 70%-84%
- Közepes (3) 55%-69%
- Elégséges (2) 35%-54%
- Elégtelen (1) 0%-34%

Témakörök javító-, pótló- és osztályozó vizsgára történelemből:

Az alábbi témakörök közül azok számítanak az adott vizsga követelményei közé, amelyek a tanév során a tanórákon feldolgozásra kerültek.

9. évfolyam

1. Az athéni államszervezet és működése a demokrácia virágkorában
2. A görög és a római építészet
3. A zsidó monoteizmus
4. A kereszténység kialakulása, tanai, elterjedése
5. Mohamed tanításai és a Korán; az arab hódítás és feltartóztatása Európában
6. Az uradalom, a földbirtokosok és jobbágyok kötelességei és jogai
7. A középkori város és lakói, a város kiváltságai, a céhek, a helyi és távolsági kereskedelem
8. Az egyházi hierarchia, az egyházi intézményrendszer, a szerzetesség Európában és az Árpád-kori Magyarországon

9. Román, gótikus és reneszánsz építészet – európai és magyar példák
10. A honfoglalás okai és menete, a kalandozások/támadó hadjáratok
11. Géza és I. (Szent) István államszervező tevékenysége, a földbirtokrendszer és a vármegyeszervezet
12. IV. Béla uralkodása: tatárjárás és újjáépítés
13. Az Aranybulla legfontosabb elemei
14. A királyi hatalom újbóli megszilárdítása Anjou I. Károly idején, a visegrádi királytalálkozó
15. Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János és Hunyadi Mátyás törökellenes harcai
16. Hunyadi Mátyás: a központosított királyi hatalom, jövedelmek és kiadások, birodalomépítő tervek

10. évfolyam

1. A portugál és spanyol felfedezések, a korai kapitalizmus (árforradalom, manufaktúrák, bankok és tőzsde, a jobbágyszármazék átalakulása)
2. A reformáció, a protestáns egyházak megszerveződése és a protestantizmus elterjedése Európában és Magyarországon
3. Az ellenreformáció, a katolikus megújulás és a barokk Európában és Magyarországon
4. A mohácsi csata és közvetlen előzményei, a kettős királyválasztás
5. Az ország három részre szakadása; a várháborúk (1541–1568)
6. Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete
7. A Rákóczi-szabadságharc okai, céljai, fordulópontjai és a szatmári béke
8. Magyarország újjáépítése és újjáépítése
9. A brit alkotmányos monarchia és az amerikai köztársaság működése
10. A felvilágosodás államelméletei; az Emberi és polgári jogok nyilatkozata
11. Mária Terézia és II. József reformjai
12. Új eszmék: liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus
13. Az ipari forradalom első hulláma: textilipar, közlekedés, gyárpar
14. A reformkor fő kérdései (a magyar nyelv ügye, a jobbágyszármazék kérdése), Széchenyi és Kossuth programja és vitája
15. A pesti forradalom és az áprilisi törvények
16. A szabadságharc főbb eseményei: harc a dinasztiaival és a nemzetiségekkel, tavaszi hadjárat. Függetlenségi nyilatkozat, a szabadságharc leverése
17. Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika – a világban

11. évfolyam

1. Az ipari forradalom második hulláma: kutatás és fejlesztés, közlekedés, vegyipar, gépipar, elektronika (Magyarországon). Gazdasági kiegyezés és állami gazdaságpolitika a dualista Magyarországon
2. A szocializmus eszméje (marxizmus)
3. A polgári nemzetállam jellemzői, alkotmányosság és jogegyenlőség Németország, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország példáján
4. A kiegyezés okai, a közös ügyek, a magyar államszervezet

5. Etnikai viszonyok, zsidó emancipáció, cigányok/romák Magyarországon a dualizmus korában
6. A háború jellemzői, hadviselő felek – Magyarország részvétele a háborúban
7. A forradalmi átalakulás kísérlete, tanácsköztársaság, ellenforradalom Magyarországon 1918–1920-ban
8. A trianoni békediktátum születése, tartalma és következményei
9. A nemzetiszocialista Németország A kommunista Szovjetunió
10. Politikai és gazdasági konszolidáció Magyarországon az 1920-as években
11. Oktatás és kultúrpolitika Magyarországon
12. A második világháború kitörése, hadviselő felek, a világháború jellemzői (háborús bűnök, polgári célpontok és lakosság elleni erőszak, hátszín, ellenállás)
13. A területi revízió lépései, az ország hadba sodródásának folyamata
14. A zsidóság jogfosztásának folyamata és a holokauszt Európában és Magyarországon
15. Német megszállás, nyilas diktatúra – a hadszíntérre vált ország, deportálások a Szovjetunióba
16. A szovjet–amerikai szembenállás, két Németország létrejötte, a két világrend jellemzői
17. Németország újraegyesítése, a Szovjetunió felbomlása, a kommunista diktatúrák bukása Közép-Európában

12. évfolyam:

1. A Rákosi-diktatúra: a pártállam, a terror, egyházüldözés, koncepciós perek, államosítás és kollektivizálás, erőltetett iparosítás, propaganda és mindennapok a diktatúra idején
2. A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
3. A forradalom okai és céljai a kormánypolitika változásai, a szabadságharc és leverése, a megtorlás
4. A rendszerváltoztatás (1989–1991) A piacgazdaságra való áttérés, gazdasági szerkezetváltás, privatizáció, a külföldi tőke szerepe, a külkereskedelem átalakulása
5. Az Európai Unió főbb szervei és működésük
6. Demográfiai változások, a népmozgások irányai a világban és Magyarországon 1945-től napjainkig
7. Az Alaptörvény, a hatalmi ágak és intézményeik, az önkormányzatok és a választási rendszer
8. A határon túli magyarok helyzete napjainkban (demográfia, asszimiláció, autonómia, oktatás)
9. A magyarországi nemzetiségek és a cigányság helyzete napjainkban (demográfia, kisebbségi jogok, oktatás)

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET

A tanulók értékelése érdemjeggyel történik. Az érdemjegy témazáró dolgozatra, egy-vagy több leckére épülő dolgozatra, szóbeli felelésre, illetve egyéb, a szaktanár által elfogadott tevékenységekre (szorgalmi feladat, házi dolgozat, házi feladat, önálló kutatás, tanulmányi verseny, órai munka, e-learning feladat stb.) adható.

A félévi és az év végi értékelés az egész évben szerzett érdemjegyek alapján történik.

A javító- és osztályozó vizsga követelményei megegyeznek a tanév során tanult tananyagokkal.

A vizsga részei:

- Írásbeli vizsga
 - Időtartama: 45 perc
 - Az értékelésnél az arány: 60%
- Szóbeli vizsga
 - Időtartam: 10 perc
 - Az értékelésnél az arány: 40%

Mindkét részben az adott résznek legalább a 20 %-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A vizsga értékelésénél az alábbi %-os határokat kell figyelembe venni:

- Jeles (5) 85%-tól
- Jó (4) 70%-84%
- Közepes (3) 55%-69%
- Elégséges (2) 35%-54%
- Elégtelen (1) 0%-34%

Témakörök javító-, pótló- és osztályozó vizsgára mozgóképkultúra és médiaismeretből:

Az alábbi témakörök közül azok számítanak az adott vizsga követelményei közé, amelyek a tanév során a tanórákon feldolgozásra kerültek.

11. évfolyam

1. A nyilvánosság fogalma
2. A nyilvánosság, mint társadalmi szintér
3. A kommunikáció típusai
4. A nyilvánosság működésének szabályozása
5. A hír
6. Az álhír
7. A szűrőbuborék
8. A médiaintézmény
9. A médiaüzenetek befogadása
10. A médiareprezentáció

11. A nyilvánosság működésének szabályozása
 12. A kultúra rétegei
 13. Az igazság utáni korszak
 14. A mém
 15. Az adatbiztonság
 16. Magyar filmtörténet
- A tanév során megtekintett film elemzése a tanórai szempontok alapján

12. évfolyam

1. Az online identitás
2. A sztár régen és ma
3. Az influenszerek
4. A reklám
5. A képernyőerőszak
6. A mozgóképi hatáskeltés eszközei
7. A montázs
8. A mozgóképes történetmesélés
9. Magyar filmtörténet

A tanév során megtekintett filmek elemzése a tanórai szempontok alapján

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

A tanulók értékelése érdemjeggyel történik. Az érdemjegy témazáró dolgozatra, egy-vagy több leckére épülő dolgozatra, szóbeli felelésre, illetve egyéb, a szaktanár által elfogadott tevékenységre (szorgalmi feladat, házi dolgozat, házi feladat, önálló kutatás, tanulmányi verseny, órai munka, e-learning feladat stb.) adható.

A félévi és az év végi értékelés az egész évben szerzett érdemjegyek alapján történik.

A javító- és osztályozó vizsga követelményei megegyeznek a középszintű érettségi vizsga követelményeivel.

A vizsga részei:

- Írásbeli vizsga
 - Időtartama: 45 perc
 - Az értékelésnél az arány: 60%
- Szóbeli vizsga
 - Időtartam: 10 perc
 - Az értékelésnél az arány: 40%

Mindkét részben az adott résznek legalább a 20 %-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A vizsga értékelésénél az alábbi %-os határokat kell figyelembe venni:

- Jeles (5) 85%-tól
- Jó (4) 70%-84%
- Közepes (3) 55%-69%
- Elégséges (2) 35%-54%
- Elégtelen (1) 0%-34%

Témakörök javító-, pótló- és osztályozó vizsgára állampolgári ismeretekből:

Az alábbi témakörök közül azok számítanak az adott vizsga követelményei közé, amelyek a tanév során a tanórákon feldolgozásra kerültek.

12. évfolyam

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

IDEGEN NYELVEK**ANGOL NYELV****Írásbeli vizsga:**

Feladat típus:

- 1.) olvasott szövegértés
- 2.) nyelvhelyesség
- 3.) íráskészség

Idő: 60 perc

Használható segédeszköz: szótár az íráskészséghez

Értékelés

1. a szövegek megértése, a szövegekhez kapcsolódó feladatok helyes megoldása
2. a nyelvhelyességi feladatok helyes megoldása, csak a teljesen hibátlan megoldás fogadható el
1.-2. rész összesen: 50 pont
3. egy levél megírása szótár segítségével:
5 pont feladatmegoldás
5 pont szövegalkotás
5 pont nyelvhelyesség
5 pont szókincs

összesen: 20 pont

Az írásbeli maximális pontszáma: 70 pont

Megjegyzés: az a tanuló vehet részt a szóbeli vizsgán, aki az írásbeli vizsgát minimum 15%-ra teljesítette

Szóbeli vizsga:

Feladat típus: társalgási témák, szituációs gyakorlat, önálló képleírás a használt tankönyv témaköreihez kapcsolódóan

Időtartam: 15 perc

Használható segédeszköz: tankönyv szövegei és képei

Értékelés: kommunikációs készség:	10 pont
szókincs:	10 pont
nyelvhelyesség:	7 pont
kiejtés, beszédtempó:	3 pont
összesen:	30 pont

Megjegyzés: akkor eredményes a vizsga, ha a tanuló a szóbeli vizsgán szerezhető pontoknak is legalább a 15%-át teljesítette.

Összegezve: Az osztályozó vizsgán 100 pont szerezhető, ebből 70 az írásbelin és 30 a szóbelin.

A vizsga értékelése

0 - 34	: elégtelen
35 - 49	: elégséges
50 - 69	: közepes
70 - 84	: jó
85 - 100	: jeles

Előrehozott érettségi vizsga miatti osztályozó vizsga esetén a gimnázium 10. évfolyamán és a technikum 11. évfolyamán az osztályozó vizsga eredménye 4-es súlyozású jegyként bekerül a naplóba. A tanuló ezen év végi osztályzatát az addig megszerzett és az osztályozó vizsgán kapott osztályzata együttesen adják.

Osztályozó- és javítóvizsgák követelményei angol nyelvből**Nyelvtani ismeretek**

(annak függvényében, hogy a tanuló csoportja milyen szintű tankönyvet használ)

Elementary (9.oszály kezdő csoport)

- The verb to be
- These/Those
- Plurals
- Possessive adjectives
- Possessive case
- Present Simple
- Wh-questions
- Prepositions of time
- Adverbs of frequency
- like/love/enjoy/hate/can't stand+ing
- want to/ would like to
- The verb can
- Adjectives- Adverbs of manner
- Possessive adjectives/ pronouns
- Whose.....?
- There is/ There are
- Articles: a(n)/ the
- Present Progressive
- Object personal pronouns
- Present Simple vs Present Progressive
- Stative verbs
- Past Simple
- Past Simple of to be
- There was/ There were
- Past Simple of can

- Countable/ Uncountable nouns
- some/ any/ no
- How much...? / How many...?
- much/ many / a lot of/ lots of / a few/ a little
- have to (affirmative)
- Future be going to
- too / enough
- one/ ones
- Compounds of some, any, no, every
- The verb should
- Reported Speech (Commands Requests)
- Comparative Forms
- Superlative Forms
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Simple vs Past Simple
- have been – have gone

Pre-Intermediate (9 osztály haladó csoport, 10 osztály kezdő csoport)

- Present Simple vs Present Progressive
- Stative verbs
- Past Simple
- Prepositions of time
- The verb used to
- Present Perfect Simple
- Present Perfect Simple vs Past Simple
- for, since, yet, already
- Quantifiers: some, any, no, much, many, a lot of, lots of, (a) few, (a) little
- Relative Pronouns: who, which, that
- Relative adverb: where
- Past Progressive
- Past Simple vs Past Progressive
- Time Clauses: when, while, as soon as
- Past Perfect Simple
- can, could, may, will, would
- should, had better
- Future will
- Time clauses
- be able to
- may, might, could
- Conditional Sentences Type 1
- if vs when
- Comparisons
- Exclamatory sentences
- Clauses of result
- have to, don't have to, must, mustn't, need to, don't need to, needn't

- Passive Voice (Present, Past Simple)
- Reflexive Pronouns
- So, neither, too, either
- Present Perfect Progressive
- Present Perfect Simple vs Present Perfect Progressive
- too/enough
- Infinitives
- -ing form
- Indirect questions
- Conditional Sentences Type 2
- Wishes
- Negative questions
- Tag questions
- Reported Speech: Statements, Questions, Commands, Requests

Intermediate B1 (10 osztály haladó csoport, 11 osztály kezdő csoport)

- Present Simple vs Present Progressive
- Stative verbs
- Questions words
- Subject-Object questions
- Indirect questions
- Past Simple
- used to
- Past Progressive
- Past Simple vs Past Progressive
- Present Perfect Simple vs Past Simple
- Present Perfect Simple – Present Perfect Progressive
- Adjectives – Adverbs of manner
- Comparisons
- must/ have to/ need
- should/ ought to/ had better
- may/ might/ could
- must/ can't
- Modal verbs+have+past participle
- Relative pronouns: who, which, that, whose
- Relative adverb: where
- Relative Clauses: defining, non-defining
- Future will
- Future be going to
- Future Perfect Simple
- Conditional Sentences Types Zero, 1 and 2
- Past Perfect Simple – Past Perfect Progressive
- Articles
- Passive Voice 1
- Passive Voice 2

- Full/Bare Infinitive
- -ing form
- prefer, would prefer, would rather
- Reported Speech: Statements, Questions, Commands, Requests
- Clauses of concession and purpose
- all/ both/ neither/ none/ either
- both.... and..../ neither.... nor..../ either.... or....
- Conditional Sentences Type 3
- Wishes and Unreal Past

B1+ (11 osztály haladó csoport, 12 osztály kezdő csoport)

- Present Simple vs Present Progressive Tenses
- Stative verbs
- Present Perfect Simple vs Present Perfect Progressive Tenses
- Comparisons
- Past Simple vs Past Progressive Tenses
- used to, was/ were going to
- Past Perfect Simple vs Past Perfect Progressive Tenses
- Clauses of reason and concession
- Future Tenses
- Other future forms
- Time clauses
- Modal verbs 1
- Defining and non-defining relative clauses
- Countable/Uncountable nouns
- Quantifiers
- Passive Voice I.
- Passive Voice II.
- Full Infinitive, Bare Infinitive, -ing form
- Modal verbs II (past reference+deduction)
- Conditional Sentences Type Zero, 1, 2 and 3
- Clauses of result and purpose
- Causative form
- Reported Speech, Statements, Questions, Commands, Requests
- Special introductory verbs
- Wishes and Unreal Past
- Question tags
- Subject-Object Questions and question words

B2: (12 osztály haladó csoport)

- Tenses (Present Simple, Present Progressive, Present Perfect Simple, Present Perfect Progressive, Past Simple, Past Progressive, Past Perfect Simple, Past Perfect Progressive, Simple Future, Future Progressive, Future Perfect Simple, Future Perfect Progressive)
- Countable/ Uncountable nouns

- Quantifiers
- Stative verbs
- Articles
- used to
- be going to
- Conditional Sentences
- Time Clauses
- Modal verbs
- Passive Voice
- Relative Clauses
- Infinitives and –ing form
- Reported Speech
- Comparisons
- Inversion
- Clauses of purpose, result and concession
- Causative form
- Unreal past

Matura Leader B1 (13 osztály kezdő csoport)

- Imperative, Present Simple vs. Present Continuous, Frequency Adverbs, Stative verbs
- Articles, Plural Nouns, This/That/These/Those, Prepositions of time, place, movement and manner, There is/There are
- Personal pronouns/Possessive adjectives/Possessive pronouns/Reciprocal pronouns, Other/Another
- must/have to/should/ought to/had better/would rather/can/could/may/be able to/would
- Past Simple, Past continuous, Time clauses, Used to
- Countable and uncountable nouns/Nouns without singular or plural, Some/any/no and other compounds, How much...?/How many...?/much/many/a lot of/lots of/a little/little/a few/few, Comparative
- Future will/shall, Future continuous, Future going to
- Present Perfect Simple, present simple vs Past simple, Present perfect continuous, since/for/how long
- Relative clauses, Infinitive, -ing form
- Question words (Who...?, What...?, Where...?, How...?), Question tags, Indirect questions, Verbs with two objects
- Zero Conditional, Conditional sentences Type 1, Type 2, Wish/It's time
- Passive voice (Present simple, Past simple, Present perfect, Future will, Modal verbs)
- Subordinate clauses, Clauses of Purpose, Clauses of result, Clauses of reason, Exclamatory sentences
- Past perfect simple, Reported speech (statements, Questions, Commands and Requests)
- Causative form, All-Both-Neither_None-Either, Double conjunctions

Matura Leader Plus-B2 (13 osztály haladó csoport)

- Imperative, Present Simple vs. Present Continuous, Frequency Adverbs, Stative verbs, Present perfect simple vs Present perfect continuous, Present perfect simple vs Past simple, Present perfect continuous, since, for
- Articles, Plural Nouns, This/That/These/Those, Prepositions of time, place, movement and manner, There is/There are, Word order
- Personal pronouns/Possessive adjectives/Possessive pronouns/Reciprocal pronouns, Other/Another/All/Both/Neither/None/Either, Double conjunction
- must/have to/need/should/ought to/had better/would rather/can/could/may/might/be able to/would
- Past Simple, Past continuous, Time clauses, Used to, Past perfect simple, Past perfect continuous
- Countable and uncountable nouns/Nouns without singular or plural, Some/any/no and other compounds, How much...?/How many...?/much/many/a lot of/lots of/a little/little/a few/few, Comparative
- Future will/shall, Future continuous, Future going to, Future perfect simple, Future perfect progressive
- Relative clauses, Infinitive, -ing form
- Question words (Who...?,What...?,Where...?,How...?),Question tags, Indirect questions, Verbs with two objects, Questions and Question words
- Zero Conditional, Conditional sentences Type 1, Type 2, Type 3, Mixed conditionals, Unreal past
- Passive voice, Causative form
- Clauses of Purpose, Clauses of result, Clauses of reason, Clauses of concession, Exclamatory sentences
- Reported speech (statements, Questions, Commands and Requests), special reporting verbs, Subjunctive
- Emphatic forms-Inversion

Témakörök (összes évfolyam):

1. Otthon, lakás, kert
2. Lakóhely, nevezetességek/látnivalók, városi, vidéki élet
3. Napirend, hétvége
4. Ajándékozás, születésnap, névnap
5. Családi ünnepek: karácsony, szilveszter
6. Iskola, tantárgyak, órarend
7. Személyes tervek, fordulópontok, jövőkép
8. Divat, öltözködés, ruhavásárlás
9. Barátság, barátok, emberek leírása
10. Környezetünk, növények, állatok, időjárás
11. Iskolán kívüli elfoglaltságok
12. Szabadidős tevékenységek, TV, rádió, zene

13. Közlekedés, utazás
14. Sportolás, téli, vízi, nyári sportok
15. Olvasási szokások
16. Telefon, Internet használata
17. Házimunka, női-férfi munkák, főzés
18. Betegségek, sérülések, balesetek
19. Étkezési szokások, egészséges étkezés, étterem, gyorsétterem
20. Idegen nyelvek tanulása, fontossága
21. Gazdaság: fizetési eszközök (készpénz, bankkártya, utalás), online vásárlás

NÉMET NYELV

Írásbeli vizsga:

Feladat típus: olvasott szövegértés, nyelvhelyesség, íráskészség

Idő: 60 perc

Maximális pontszám: 70 vizsgapont

Megjegyzés: az a tanuló vehet részt a szóbeli vizsgán, aki az írásbeli vizsgát minimum 15%-ra teljesítette

Szóbeli vizsga:

Feladat típus: társalgási témák, szituációs gyakorlat, önálló képleírás a használt tankönyv témaköreihez kapcsolódóan

Idő: 15 perc

Használható segédeszköz: tankönyv szövegei és képei

Értékelés:

kommunikációs készség: 10 pont

szókincs: 10 pont

nyelvhelyesség: 7 pont

kiejtés, beszédtempó: 3 pont

összesen: 30 pont

Megjegyzés: akkor eredményes a vizsga, ha a tanuló a szóbeli vizsgán szerezhető pontokna is legalább a 15%-át teljesítette.

Összegezve: Az osztályozó vizsgán 100 pont szerezhető, ebből 70 pont az írásbelin és 30 pont a szóbelin.

A vizsga értékelése

0 - 34 : elégtelen

35 - 49 : elégséges

50 - 69	: közepes
70 - 84	: jó
85 - 100	: jeles

Előrehozott érettségi vizsga miatti osztályozó vizsga esetén az osztályozó vizsga eredménye 4-es súlyozású jegyként bekerül a naplóba. A tanuló év végi osztályzatát az addig megszerzett és az osztályozó vizsgán kapott osztályzata együttesen adják.

9. évfolyam

Témakörök:

1. Ich lerne Deutsch! (Németül tanulok!)

Bemutakozás, üdvözlés

- Köszönés, bemutatás, megszólítás
 - o Különböző életkorban
 - o Barátok, ismerősök között
 - o Napszakonként
 - o Önmagunk bemutatása: név, életkor, cím, telefon, foglalkozás
 - o Az iskola, ahol tanulok – osztálytársak

2. Ich und meine Familie (Én és a családom)

Család bemutatása

- Közeli családtagok: szülők, nagyszülők, testvérek
- Életkoruk, foglalkozásuk megnevezése
- Napi program
- Állandó családi és egyéni programok
- Iskolán kívüli elfoglaltságok, szabadidős tevékenység
- Házi munka, hobbi

3. Mein Haus (Az otthonom)

Lakás, lakóház és környéke

- Lakóhelyünk és környéke; lakás- és háztípusok megnevezése
- A lakás, saját szoba berendezésének leírása
- Mindennapos útvonal az iskola és a lakás között

4. Wir gehen einkaufen! (Vásárolni megyünk!)

Ételek, étkezés

- Napi étkezések, gyakoribb élelmiszerek
- Az étkezés időpontjai, szokások
- Rendelés és fizetés étteremben

5. In meiner Freizeit (Szabadidőmben)

Hobby, sport, életmód

- Tanórán kívüli tevékenységek
- Érdeklődési területek
- A szabadidő hasznos eltöltése

6. Städte Ungarn und in Deutschland

Magyarországi városok, Budapest, Németország fővárosa

- Hatvan fekvése, földrajzi helyzete
- A város legfontosabb nevezetességei
- Fővárosunk, Budapest
- Berlin

Követelményszint – Grammatika

(a nyelvtani anyag a témakörökkel párhuzamosan kerül feldolgozásra)

- Főnévragozás
- Határozott és határozatlan névelők ragozása
- Számnevek
- Nominativ, Akkusativ, Dativ
- A mondat szórendje
- Possessivpronomen: a birtokos névmás
- Personalpronomen: a személyes névmás
- Kiegészítendő és eldöntendő kérdőmondatok
- Birtokos kifejezése von elöljáróval
- Tagadás
- Módbeli segédigék: können, müssen, dürfen, sollen, wollen, mögen
- A keretes mondat
- Elváló és nem elváló igekötős igék
- Haben, sein, es gibt szerkezetek
- Elöljáró szók tárgy-, részes esettel

10. évfolyam

Témakörök

1. Bemutakozás, üdvözlés

- Köszönés, bemutatkozás, bemutatás, megszólítás
- Különböző életkorban
- Barátok, ismerősök között
- Napszakonként
- Önmagunk bemutatása: név, életkor, cím, telefon, foglalkozás

2. Család

- Közeli családtagok: szülők, nagyszülők, testvérek
- Életkoruk, foglalkozásuk megnevezése

3. Iskola, évfolyam

- Az osztályterem berendezése, tantárgyak, órarend
- Osztálytársak, osztályfőnök
- Érdeklődési körök, szakkör
- Kedvenc tantárgyak
- A Széchenyi István Római Katolikus Gimnázium és Szakgimnázium

4. Napi események, napirend

- A család, a tanuló napirendje hétköznap, hétvégén
- Állandó családi és egyéni programok
- Iskolán kívüli elfoglaltságok, szabadidős tevékenység
- Házi munka, hobbi

5. Lakás, lakóház és környéke

- Lakóhelyünk és környéke; lakás- és háztípusok megnevezése
- A lakás, saját szoba berendezésének leírása
- Mindennapos útvonal az iskola és a lakás között
- Útbaigazítás

6. Utazás bel- és külföldön

- Közlekedési eszközök
- Pályaudvaron, repülőtéren
- Felvilágosítás kérés és adás
- Jegyvásárlás
- Útbaigazítás az utazás adatairól
- Útleve, vám
- Élménybeszámoló
- Németország, Berlin
- A német nyelvterületű országok

7. Időpontok, évszakok

- Találkozások megbeszélése
- Időpont, időtartam, gyakoriság felőli kérdés, válaszadás
- Év, hónapok, napok, dátum, óra, napszakok stb. megnevezése
- Időjárás, időjárásjelentés és –előrejelzés

8. Ételek, étkezés

- Napi étkezések, gyakoribb élelmiszerek
- Az étkezés időpontjai, szokások
- Bevásárlás élelmiszerboltban
- Rendelés és fizetés étteremben

9. Ünnepek, szokások

- Állami ünnepek időpontja, megnevezése
- Családi ünnepek
- Meghívás, vendéglátás
- Ajándékozás
- Gratulálás, jókívánságok

10. Betegség, egészség

- Orvosnál: panaszok; betegség kifejezése
- Testrészek
- Sport, egészséges élet, tanácsadás az egészséges élettel kapcsolatban

11. Magyarországi városok

- Hatvan fekvése, földrajzi helyzete
- A város legfontosabb nevezetességei
- Fővárosunk, Budapest

Követelményszint – Grammatika:

(a nyelvtani anyag a témakörökkel párhuzamosan kerül feldolgozásra)

- Főnévragozás
- Határozott és határozatlan névelők ragozása
- Számnevek
- Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv

- A mondat szórendje
- Possessivpronomen: a birtokos névmás
- Personalpronomen: a személyes névmás
- Kiegészítendő és eldöntendő kérdőmondatok
- Birtokos kifejezése von elöljáróval
- Tagadás
- Módbeli segédigék: können, müssen, dürfen, sollen, wollen, mögen
- A keretes mondat
- Az ige ragozása, visszaható igék
- Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur
- Imperativ: felszólító mód
- Elváló és nem elváló igekötős igék
- Haben, sein, es gibt szerkezetek
- Elöljáró szók tárgy-, részes- és birtokos esettel
- Mellérendelő- és alárendelő összetett mondatok; zu + Infinitiv
- A vonzatos igék
- A melléknévragozás
- Időhatározók kifejezése

11. évfolyam

Témakörök:

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- Növények és állatok a környezetünkben
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.
- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése

9. Tudomány és technika

- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

Követelményszint: Grammatika

FORMA	TARTALOM, FUNCIÓ, PÉLDA
I. MORPHOLOGIE	
1. DAS VERB	
1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus)	Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung
1.1.1. Tempusformen	
Präsens	Zeitverhältnisse:
Präteritum	Gegenwart,
Perfekt	Vergangenheit,
Plusquamperfekt	Gleichzeitigkeit,
Futur I	Vorzeitigkeit,
Hilfsverben der Zeitformen	Zukunft
Modus	(sein, haben, werden)
Indikativ	
Imperativ	Modalität:
Konjunktiv II	Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl,
Präteritum	Absicht usw.
würde-Form, hätte, wäre	
Hilfsverben der Modalität	
Präsens	(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)
Präteritum	
Perfekt	
Futur I	
1.2. Trennbare und untrennbare Präfixverben	(an/kommen, bekommen)
1.3. Reflexive Verben	
1.4. Aktiv und Passiv	
Zeitformen des Vorgangpassivs	Reziproke Handlungen, Ausdruck der Freude, Sorge, Angst usw.

Präsens Präteritum Perfekt Plusquamperfekt Futur I 1.5. Valenz der Verben*	Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen
2. PARTIZIPIEN Partizip Präsens Partizip Perfekt Partizip Futur	
3. SUBSTANTIV 3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel (der, die, das, ein/e, kein/e) 3.2. Kasus, Deklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv 3.3. Numerus, Pluralbildung	Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta Benennung u. Unterscheidung von konkreten und nicht konkreten Sachverhalten
4. ADJEKTIV Gebrauch des Adjektivs als Prädikat als Adverb und als Attribut 4.1 Adjektivdeklination 4.2 Komparation	Qualitätsverhältnisse, Meinung, Gefallen/Mißfallen, Charakterisierung (starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch) Vergleich
5. NUMERALIEN 5.1 Kardinalzehen 5.2 Ordinalzahlen	Quantitätsverhältnisse Quantitätsangaben (Datum, Reihenfolge)
6. ADVERBIEN 6.1 Lokalangaben* 6.2 Temporalangaben* 6.3 Kausale Adverbien* 6.4 Instrumentale Adverbien* 6.5 Finale Adverbien* 6.6 Modifikative Adverbien* 6.7 Graduitive Adverbien* 6.8 Direktive Adverbien* 6.9 Frageadverbien*	Raumverhältnisse Zeitverhältnisse kausale Verhältnisse (damit, dadurch...) (dafür, dazu...) (anders, ebenso, gern...) (sehr) (daher, daran...) (woher, woran...)
7. PRONOMINA 7.1 Personalpronomen 7.2 Possesivpronomen 7.3 Demonstrativpronomen 7.4 Interrogativpronomen 7.5 Indefinitpronomen*	(ich, ...) (mein, ...) (der, dieser, derselbe...) (wer, was, wie...) (einer, keiner...)

7.6 Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv	(der, welcher, wo...)
7.7 Reflexivpronomen	(sich...)
7.8 Rezipropronomen	(sich, einander...)
8. PRÄPOSITIONEN* Gebrauch der Präpositionen in Nominalphrasen Präpositionen mit Akkusativ Präpositionen mit Dativ Präpositionen mit Akk. u. D. Präpositionen mit Genitiv	Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
9. KONJUNKTIONEN* Konjunkturen Subjunkturen Doppelte Konjunkturen	(und, oder ...) (dass, wenn, weil, ...) (weder ... noch, je ... desto)
10. PARTIKELN 10.1 Modalpartikeln**	
11. WORTBILDUNG Grundlegende Wortbildungsregeln*	

II. SYNTAX	
1. SATZBAU, SATZRAHMEN	
2. SATZGLIEDER	
3. DER ZUSAMMENGESETZTE SATZ Nebenordnung Unterordnung satzwertiger Infinitiv	(hören, sehen, lernen + Inf., zu + Inf.)
4. SATZTYPEN Aussagesatz: Subjektsatz Objektsatz Fragesatz: direkt indirekt Aufrufesatz Wunschsatz Irrealer Wunschsatz Konditionalsatz Konzessivsatz Temporalsatz Finalsatz Kausalsatz Modalsatz Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ Prädikat im Konjunktiv I	Behauptung, Meinung, Bericht Informationen erfragen, Entscheidungsfragen, Neugier, höfliche Aufforderung Aufforderung, Befehl, Mahnung Wunsch irrealer Wunsch Bedingungen Erlaubnis (obwohl) Zeitverhältnisse: Vorzeitigkeit, Gleichzeitigkeit Ziele Gründe benennen Modalität (wie, als) Indirekte Rede

III. ÜBERGREIFENDE (MORPHOSYNTAKTISCHE) PHÄNOMENE	
1. VERNEINUNG	
2. KONGRUENZ	
3. APPPOSITION	

12. évfolyam

Témakörök:

1. Személyes vonatkozások, család

- A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)
- Családi élet, családi kapcsolatok
- A családi élet mindennapjai, otthoni teendők
- Személyes tervek

2. Ember és társadalom

- A másik ember külső és belső jellemzése
- Baráti kör
- A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel
- Női és férfi szerepek
- Ünnepek, családi ünnepek
- Öltözködés, divat
- Vásárlás, szolgáltatás
- Hasonlóságok és különbségek az emberek között

3. Környezetünk

- Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, ház bemutatása)
- A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek
- A városi és a vidéki élet összehasonlítása
- Növények és állatok a környezetünkben
- Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?
- Időjárás

4. Az iskola

- Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)
- Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka
- A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága
- Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok

5. A munka világa

- Diákmunka, nyári munkavállalás
- Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás

6. Életmód

- Napirend, időbeosztás
- Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)
- Étkezési szokások a családban
- Ételek, kedvenc ételek
- Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben
- Gyakori betegségek, sérülések, baleset
- Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás

- Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
- Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.

- Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport
- Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet
- Kulturális események

8. Utazás, turizmus

- A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés
- Nyaralás itthon, illetve külföldön
- Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése
- Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai

9. Tudomány és technika

- Népszerű tudományok, ismeretterjesztés
- A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben

Követelményszint: Grammatika

FORMA	TARTALOM, FUNCIÓ, PÉLDA
I. MORPHOLOGIE	
1. DAS VERB	
1.1. Das finite und infinite Verb; Konjugation (Person, Numerus)	Existenz, Besitz, Geschehen, Handlung
1.1.1. Tempusformen	
Präsens	Zeitverhältnisse:
Präteritum	Gegenwart,
Perfekt	Vergangenheit,
Plusquamperfekt	Gleichzeitigkeit,
Futur I	Vorzeitigkeit,
Hilfsverben der Zeitformen	Zukunft
1.1.2. Modus	(sein, haben, werden)
Indikativ	
Imperativ	Modalität:
Konjunktiv II	Behauptung, Wunsch, Wille, Aufforderung, Befehl,
Präteritum	Absicht usw.
würde-Form, hätte, wäre	
Hilfsverben der Modalität	
Präsens	(können, dürfen, müssen, wollen, sollen, mögen)
Präteritum	
Perfekt	
Futur I	
1.2. Trennbare und untrennbare	
Präfixverben	(an/kommen, bekommen)
1.3. Reflexive Verben	
1.4. Aktiv und Passiv	
Zeitformen des Vorgangpassivs	Reziproke Handlungen, Ausdruck der Freude, Sorge,
Präsens	Angst usw.
Präteritum	Beschreibung von Handlungsreihen bzw. Zuständen
Perfekt	
Plusquamperfekt	
Futur I	
1.5. Valenz der Verben*	

2. PARTIZIPIEN Partizip Präsens Partizip Perfekt Partizip Futur	
3. SUBSTANTIV 3.1. Genus, Numerus, bestimmter, unbestimmter, negierender Artikel (der, die, das, ein/e, kein/e) 3.2. Kasus, Deklination Nominativ Akkusativ Dativ Genitiv 3.3. Numerus, Pluralbildung	Benennung von Lebewesen, Gegenständen, Abstrakta Benennung u. Unterscheidung von konkreten und nicht konkreten Sachverhalten
4. ADJEKTIV Gebrauch des Adjektivs als Prädikat als Adverb und als Attribut 4.1 Adjektivdeklination 4.2 Komparation	Qualitätverhältnisse, Meinung, Gefallen/Mißfallen, Charakterisierung (starker Kaffee, der starke Motor, ein starker Mensch) Vergleich
5. NUMERALIEN 5.1 Kardinalzahlen 5.2 Ordinalzahlen	Quantitätsverhältnisse Quantitätsangaben (Datum, Reihenfolge)
6. ADVERBIEN 6.1 Lokalangaben* 6.2 Temporalangaben* 6.3 Kausale Adverbien* 6.4 Instrumentale Adverbien* 6.5 Finale Adverbien* 6.6 Modifikative Adverbien* 6.7 Graduitive Adverbien* 6.8 Direktive Adverbien* 6.9 Frageadverbien*	Raumverhältnisse Zeitverhältnisse kausale Verhältnisse (damit, dadurch...) (dafür, dazu...) (anders, ebenso, gern...) (sehr) (daher, daran...) (woher, woran...)
7. PRONOMINA 7.1 Personalpronomen 7.2 Possesivpronomen 7.3 Demonstrativpronomen 7.4 Interrogativpronomen 7.5 Indefinitpronomen* 7.6 Relativpronomen Nominativ, Akkusativ, Dativ Genitiv 7.7 Reflexivpronomen 7.8 Rezipropronomen	(ich, ...) (mein, ...) (der, dieser, derselbe...) (wer, was, wie...) (einer, keiner...) (der, welcher, wo...) (sich...) (sich, einander...)
8. PRÄPOSITIONEN*	

Gebrauch der Präpositionen in Nominalphrasen Präpositionen mit Akkusativ Präpositionen mit Dativ Präpositionen mit Akk. u. D. Präpositionen mit Genitiv	Raum- und Zeitverhältnisse, Abhängigkeiten
9. KONJUNKTIONEN* Konjunkturen Subjunkturen Doppelte Konjunkturen	(und, oder ...) (dass, wenn, weil, ...) (weder ... noch, je ... desto)
10. PARTIKELN 10.1 Modalpartikeln**	
11. WORTBILDUNG Grundlegende Wortbildungsregeln*	

II. SYNTAX	
1. SATZBAU, SATZRAHMEN	
2. SATZGLIEDER	
3. DER ZUSAMMENGESETZTE SATZ Nebenordnung Unterordnung satzwertiger Infinitiv	(hören, sehen, lernen + Inf., zu + Inf.)
4. SATZTYPEN Aussagesatz: Subjektsatz Objektsatz Fragesatz: direkt indirekt Aufrufesatz Wunschsatz Irrealer Wunschsatz Konditionalsatz Konzessivsatz Temporalsatz Finalsatz Kausalsatz Modalsatz Der indirekte Satz: Prädikat im Indikativ Prädikat im Konjunktiv I	Behauptung, Meinung, Bericht Informationen erfragen, Entscheidungsfragen, Neugier, höfliche Aufforderung Aufforderung, Befehl, Mahnung Wunsch irrealer Wunsch Bedingungen Erlaubnis (obwohl) Zeitverhältnisse: Vorzeitigkeit, Gleichzeitigkeit Ziele Gründe benennen Modalität (wie, als) Indirekte Rede
III. ÜBERGREIFENDE (MORPHOSYNTAKTISCHE) PHÄNOMENE	
1. VERNEINUNG	
2. KONGRUENZ	

MATEMATIKA

A vizsgák részei, értékelése

Írásbeli:

összesen 7-8 feladat

Értékelése: A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli dolgozatok pontozási szempontjaival.

Időtartam: 45 perc

Szóbeli:

Ha a tanuló teljesítménye írásbelin eléri a 15 %-ot, de nem éri el a 30 %-ot, akkor szóbeli vizsgán vesz részt.

Értékelése: A pontozás szempontjai megegyeznek a szóbeli feleletek pontozási szempontjaival.

Használható segédeszközök az írásbeli és a szóbeli vizsgán:

- zsebszámológép
- függvénytáblázat
- körző, vonalzó, szögmérő
- Más elektronikus vagy írásos segédeszköz használata tilos.

A javító és osztályozó vizsgák anyaga lefedi az adott tanév tananyagát, összhangban a helyi tanterv követelményeivel.

A javító- és osztályozóvizsgák témakörei évfolyamonként

(A következő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásai, definíciók és tételek kimondásai)

9. évfolyam

- Műveletek valós számokkal
- Számhalmazok. Abszolútérték Intervallum
- Műveletek halmazokkal (unió, metszet, különbség, komplementer, részhalmaz)
- Betűk használata (összevonás, zárójel felbontása, nevezetes azonosságok, szorzattá alakítás)
- Műveletek algebrai törtekkel.(Egyszerűsítés, bővítés, értelmezési tartomány, 4 alapl művelet)
- Hatványozás definíciói és azonosságainak alkalmazása egész kitevőjű hatványokkal
- Normálalak
- Függvény fogalma, függvények ábrázolása lehetőleg transzformációval, jellemzésük
- Százalékszámítás
- Szöveges feladatok (együttes munkavégzéses, helyiértékes, keveréses, stb.)
- Egyenletek, egyenlőtlenségek
- Egyenletrendszerek megoldása
- Statisztika (módusz, medián, átlag, szórás, diagramok készítése és elemzése)
- Nevezetes pontthalmazok

- Összefüggések háromszögben (oldalak között, szögei között, oldalai és szögei között) Pitagorasz-tétel ismerete
- Thalesz tétel ismerete
- A háromszög nevezetes vonalai és pontjai
- Szögpárok
- Sokszögek
- Négyszögek fajtái, jellemzőik
- Egyszerű szerkesztési feladatok

10. évfolyam

- Négyzetgyök fogalma, műveletek négyzetgyökös kifejezésekkel (kivitel, bevitel, nevező gyöktelenítése)
- Másodfokú egyenletek megoldása megoldóképlettel
- Diszkrimináns, gyöktényezős alak
- Másodfokú függvények vizsgálata
- Másodfokú egyenlőtlenségek megoldása
- Másodfokúra visszavezethető
- Geometriai transzformációk végrehajtása, definíciói
- Középpontos hasonlóság, hasonlósági transzformáció, hasonló alakzatok, háromszögek hasonlóságának alapesetei.
- Vektorok, műveletek vektorokkal, vektorok a koordinátasíkon
- Hegyesszög szögfüggvényei, összefüggéseik.
- A háromszög területének néhány kiszámítási módja
- Négyszögek, sokszögek területe
- A körív hossza, a körcikk és a körszelet területe
- Prímszám, összetett szám, relatív prímek
- Oszthatóság, prímtenyezős felbontás, osztópárok, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.
- Kombinatorika
- Gráfelméleti alapfogalmak, feladatok
- Matematikai logika

11. évfolyam

- Törtkitevőjű hatvány (definíciók, tételek, feladatok)
- Logaritmus fogalma, azonosságai (definíciók, tételek, feladatok)
- Exponenciális egyenletek megoldása
- Exponenciálisfüggvény ábrázolása, jellemzése
- Műveletek koordinátákkal adott vektorokkal
- Szinusztétel ismerete, alkalmazása
- Koszinusztétel ismerete, alkalmazása
- Koordináta-geometriai összefüggések ismerete, alkalmazása
- Vektor abszolútértéke, szakasz hossza, két pont távolsága
- Egyenes helyzetét jellemző mennyiségek
- Egyenesek merőlegessége, párhuzamossága

- Egyenes normálvektoros egyenlete
- Egyenes irányítványozás egyenlete
- Két egyenes metszéspontja
- Kör egyenlete
- Ponthalmazok a koordinátasíkon
- Kombinatorikai feladatok
- Valószínűség-számítás
- Sorozatok, kamatszámítás

12. évfolyam

Középszintű szóbeli érettségi vizsgára ajánlott elméleti kérdések minimum jegyzéke

- Részhalmaz fogalma
- Halmazok egyenlősége
- Unióképzés
- Metszetképés
- A racionális számok fogalma
- Pozitív egész kitevőjű hatvány definíciója
- Számok normálalakja
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös
- Prímszám fogalma
- Oszthatósági szabályok
- Abszolút-érték fogalma
- Hatványozás azonosságai
- Négyzetgyök fogalma
- Négyzetgyökvonásra vonatkozó azonosságok
- N-edik gyök fogalma
- Egyenes arányosság definíciója
- Fordított arányosság definíciója
- A másodfokú egyenlet megoldóképlete
- A másodfokú egyenlet diszkriminánsa
- A másodfokú egyenlet gyöktényező alakja
- A logaritmus fogalma
- A logaritmus azonosságai
- Számtani sorozat definíciója
- Mértani sorozat definíciója
- Számtani sorozat első n elemének összege
- Pont és egyenes távolsága
- Két sík hajlásszöge
- A szakaszfelező merőleges pontjainak tulajdonsága
- Pitagorasz-tétel
- Thalész tétel és megfordítása
- Konvex sokszögek
- Háromszögek egybevágósága
- Sokszögek hasonlósága

- Hasonló síkidomok területe
- Hasonló testek térfogata
- A hegyesszög szögfüggvényeinek definíciója
- Szinusztétel, koszinusztétel
- Szakasz felezőpontjának koordinátái
- Gráfelméleti alapfogalmak és alapösszefüggések
- Sorrendek összeszámlálása
- Kiválasztás és sorrendi kérdések
- Kiválasztások összeszámlálása
- Események valószínűsége
- Vektor fogalma
- Vektorok egyenlősége
- Vektor összeadás és tulajdonságai
- Függvény fogalma
- Függvények ábrázolása és jellemzése
- Adathalmazok ábrázolása diagramokon
- Módusz, medián definíciója, meghatározása
- Szórás kiszámítása

A továbbhaladás feltételei évfolyamonként

9. évfolyam

- Tájékozottság a racionális számkörben
- Részhalmaz, unió, metszet, két halmaz különbsége
- Számok abszolútértéke
- A hatványozás azonosságainak ismerete és alkalmazásuk
- Számok normál alakja
- Nevezetes azonosságok alkalmazása
- A négy alapművelet egyszerű algebrai kifejezésekkel
- Az alapfüggvények tulajdonságainak ismerete
- Képlettel megadott függvény ábrázolása értéktáblázat segítségével
- Speciális háromszögek, négyszögek és szabályos sokszögek tulajdonságainak ismerete
- A nevezetes vonalak és a háromszög beírt és köré írt körének ismerete
- Egyszerű egyenletrendszerek biztos megoldása
- A százalékszámítás alkalmazása a gyakorlatban
- Az eltolás és tükrözések tulajdonságainak felhasználása egyszerű feladatokban
- Számsokaság számtani közepének kiszámítása
- A középső érték (medián) és a leggyakoribb érték (módusz) ismerete
- Kördiagram, oszlopdiagram, box-plot adatainak értelmezése

10. évfolyam

- Egyszerű sorbarendezési és kiválasztási feladatok konkrét elemszám esetén
- Tájékozottság a valós számok halmazán, a racionális és irracionális számok tizedes tört alakja, nevezetes irracionális számok ismerete.
- A négyzetgyök azonosságainak alkalmazása egyszerű esetekben

- A megoldóképlet biztos ismerete és alkalmazása
- Különböző típusú egyszerű szöveges feladatok megoldása
- Egyszerű négyzetgyökös egyenletek megoldása
- A hasonlóság szemléletes tartalmának ismerete, a középpontos nagyítás és kicsinyítés alkalmazása egyszerű gyakorlati feladatokban
- A háromszögek hasonlóságának alapesetei
- A tételek ismerete és alkalmazása egy vagy két lépéssel megoldható számítási feladatoknál
- Hegyesszögek szögfüggvényeinek ismerete és alkalmazása feladatokban
- Oszthatósági szabályok ismerete
- Legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös kiszámítása
- Matematikai logika alapfogalmainak ismerete
- Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása
- A gráf szemléletes fogalma, egyszerű alkalmazásai

11. évfolyam

- A hatványozás definíciója, műveletek, azonosságok ismerete racionális kitevő esetén
- Az n -edik gyök fogalma
- A logaritmus fogalmának ismerete, azonosságainak alkalmazása egyszerűbb esetekben
- Exponenciális egyenlet egyszerűbb feladatokban
- Vektorműveletek és tulajdonságaik (összeadás, kivonás, skalárral való szorzás)
- Vektorok alkalmazásai.
- A szinusztétel és a koszinusztétel alkalmazása alapfeladatok megoldásában
- A vektorok koordinátáinak biztos használata
- Szakasz felezőpontja
- Az egyenes egy szabadon választott egyenletének a tudása
- Két egyenes metszéspontjának a meghatározása
- Kör középponti egyenletének az ismerete
- A relatív gyakoriság és a valószínűség közötti szemléletes kapcsolat ismerete
- Egyszerű valószínűségi feladatok megoldása
- Számtani és mértani sorozat esetén az n -edik tag és az első n elem összegének kiszámítása feladatokban
- Kamatos-kamat számítás alkalmazása egyszerű gyakorlati feladatokban

12. évfolyam

- Tételek kölcsönös helyzetének, távolságuk, hajlásszögük definíciójának ismerete
- A megismert felszín-és térfogat számítási képletek alkalmazása egyszerű feladatokban

FIZIKA

Írásbeli:

Két részből áll:

- 10 darab feleletválasztós kérdés;
- 4 db számítási feladat, melyből kettő egyszerű, kettő összetett

Használható segédeszköz:

- Az írásbeli vizsgán számológép használható.
- A négyjegyű függvénytáblázat sem az írásbeli, sem a szóbeli vizsgán nem használható!

Értékelés:

A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok pontozási szempontjaival.

Szóbeli:

20 perces felkészülési idő után – 10 perces feleletből áll. A szóbeli tételsort a szaktanár állítja össze. A témakörök nyilvánosak, a konkrét kérdések nem.

Használható segédeszköz: -

Értékelés:

A szóbeli vizsgán 40 pont érhető el. A pontozás szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok pontozási szempontjaival.

9. osztály

- A testek mozgás
- A tömeg és az erő
- Energia, munka

Tankönyv: Fizika 9. (Mozaik Kiadó)

10. osztály

- Hőtan
- Elektrosztatika
- Az elektromos áram, vezetési jelenségek

Tankönyv: Fizika 10. (Mozaik Kiadó)

11. osztály

- A mágneses mező, elektromágneses indukció
- Mechanikai rezgések és hullámok
- Elektromágneses hullámok. Optika
- Modern fizika
- Magfizika. Csillagászat

Tankönyv: Fizika 11. (Mozaik Kiadó)

BIOLÓGIA

A 2023/2024-es tanévről

9-10. évfolyam

Tartalmi követelmények:

Az élet eredete, a mikróbák világa

- A biológiai szerveződés szintjei
- A vírusok
- A prokarióták: anyagcsere típusai; a sztrómatolitok, a mai cianobaktériumok, ősbaktériumok, valódi baktériumok
- Egyszerűbb eukarióták (Protoctisták)
- Gombák és a zuzmók
- Fertőzés, járvány, pandémia; védőoltások története, jelentősége

Sejtek, szövetek, szervek

- A növények és anyagcseréjük
- A növényi szövetek
- A növények szervei
- A hajtás működése
- A növényi hormonok
- A növények mozgása
- A növények szaporodása, egyedfejlődése
- A növények rendszertani csoportjai
- Az állatok, embrionális fejlődésük típusai
- Az állati test szövetei
- Az állatok kültakarója
- Az állatok mozgása (mozgás szervrendszerei)
- Az állatok táplálkozása
- Önfenntartó működések: a légzés, a keringés, és a kiválasztás
- A szabályozás
- Az állatok önreprodukciója
- Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából:
Minden csoportnál: származás, testfelépítés, életmód, élőhely, környezetvédelmi státusz
- Összajúk főtörzse:
- A szivacsok és a csalánozók
- A férgek törzsei (fonálférgek, gyűrűsférgek, laposférgek)
- A puhatestűek
- Az ízeltlábúak törzse (*rákszábasúak, pókszábasúak/csáprágósok altörzse*)
- A rovarok osztálya, rendjei (*szájszervek, egyedfejlődésük típusai, érzékszerveik: pontszemek, összetett szem; szaglás; a hallás és hangkiadás, a „világítás”; rovarállam és feromonok; környezeti jelentőségük; egyedfejlődési típusaik*)
- Újszájúak főtörzse:
- Tüskésbőrűek törzse
- Gerinchúrosok törzse: előgerinchúrosok-, fejgerinchúrosok altörzse
- Gerincesek altörzse, állkapocs-nélküliek ágazata: nyálkahalak és ingolák
- Állkapcsosok ágazata: porcos halak, tüdőshalak, bojtosúszós halak, sugarasúszós halak osztálya és képviselőik
- A szárazföld és a víz határán: a kételtűek

- A hüllők (Anapsida, Diapsida)
- A madarak (futómadárszabásúak-, újmadárszabásúak alosztálya és rendjei)
- Az emlősök (tojásrakó emlősök-, elevenszülők alosztálya, erszényesek szuperrendje, méhlepényesek (*szuperrend*) rendjeinek képviselői)

Etológia

- Az öröklött magatartásformák
- A tanult magatartásformák (egy meghatározott időszakban: imprinting; egész életben: habituáció, szenzitizáció; megközelítés, elkerülés; 4 M reakció, feltételes reflex, operáns tanulás, belátásos tanulás)
- Az állatok kommunikációja (kémiai-, vizuális-, akusztikus k.)
- A társas viselkedés
- A szexuális viselkedés, az ivadékgondozás formái
- Az ember viselkedése (Konrad Lorenz: A civilizált emberiség nyolc halálos főbüne c. műve alapján)

Ökológia

- Élőhelyi tényezők
- Az élettelen ökológiai tényezők (a fény, a levegő, víz, talaj)
- Az élő ökológiai tényezők (populációk kölcsönhatásai)
- A társulások (táplálkozási hálózatok, anyag-és energiaforgalom)
- A biogeokémiai ciklus
- Az életközösségek szerkezetének változásai
- A biodiverzitás, nemzetközi jogi egyezmények
- A Kárpát-medence társulásai (*klímazonális-, extrazonális-, intrazonális-, azonális társulások*)
- Klímazonális fás társulások
- Intrazonális fás társulások: 1. vízellátottság által kialakuló: *bokorfüzes társulás, fűz-nyár ligeterdők, tölgy-kőris-szil ligeterdők, láperdők*
- domborzat (alapkőzet) által befolyásolt: *cserszömörccs és molyhos-tölgyes bokorerdő, hársas-kőrises törmelékletű erdő, szurdokerdő*
- alapkőzet, talaj által meghatározott: *nyáras-borókás; nyílt homoki tölgyes, zárt homoki tölgyes*
- Klímazonális fátlan társulások: löszpusztagyep maradványai
- Szilikátgyepek (*szilikát-, mészkő-, dolomit sziklagyepek*)
- Lejtősztyepprétek, hegyi kaszálórét (*szilikát-, mészkő-, dolomit lejtősztyepprétek*)
- A mozgó homok megkötésének szukcessziója: *rozsokos pusztagyep, nyílt homokpusztagyep, zárt homokpusztagyep*
- A szikesek: szikes pusztarét, ürmös szikes pusztarét, vaksziknövényzet; nedves szikesek: szikfok-társulás, ecsetpázsitos-, csetkákás sziki rétek, szikes tavak
- Magassásos társulások, láprétek, mocsárrétek

Biokémiai ismeretek

- A biogén elemek
- A víz biológiai jelentősége
- A diffúzió és az ozmózis
- A lipidek (neutrális zsírok; lipidok: foszfátidok, karotinoidok, szteroidok)
- A szénhidrátok (mono-, di-, poliszacharidok)
- A fehérjék (aminosavak, esszenciális aminosavak; elsődleges-, másodlagos-, harmadlagos-, negyedleges szerkezet)
- A fehérjék biológiai szerepe, a hősokkproteinek
- Az enzimek

- A nukleotidok
- Nukleinsavak: a RNS és a DNS
- Az anyagcsere
- Felépítő folyamatok (autotróf /fotoszintézis/, heterotróf felépítés)
- A biológiai oxidáció (glikolízis, Szentgyörgyi-Krebs ciklus, terminális oxidáció)
- A sejtalkotók

Az ember szervezete és működése

- A homeosztázis
- A vér
- Az ember keringési rendszere
- A keringési rendszer betegségei (rizikófaktorok, megelőzés)
- Az immunrendszer anatómiája és működése
- A vércsoportok, az Rh-összeférhetetlenség
- Immunrendszer betegségei (allergia; autoimmun betegségek; a Hodgkin-kór, a limfómák)
- A légzőrendszer felépítése és működése
- Légzőszervi megbetegedések
- Táplálkozás: az előbél felépítése és működése (emésztőenzimek)
- Középbél: a vékonybél, a hasnyálmirigy (anatómia, emésztőenzimek)
- A máj funkciói
- Utóbél: a vastagbél
- Az emésztő szervrendszer betegségei
- A kiválasztó szervrendszer felépítése és működése
- Kiválasztó szervrendszer betegségei, a dialízis
- Kültakaró: az emberi bőr felépítése, funkciói
- A bőr betegségei
- Vázrendszer: a csontok szerkezete és kapcsolódása
- A csontváz
- A vázizomzat
- Mozgásszervi betegségek

A szabályozás

- A szabályozás alapjai: a nyugalmi és az akciós potenciál
- Az ingerület terjedése és a szinapszis
- Az idegrendszer anatómiai és működés alapján történő felosztása (hierarchikus felépítés, reflexív elve)
- A gerincvelő (felépítése, gerincvelői reflexek)
- Az agyvelő (egyedfejlődése, az agykamrák, a vér-agy gát, érrendszere)
- Agytörzs, köztiagy, nagyagy anatómiája és élettana
- Az emberi magatartás és a tanulás idegélettani alapjai
- A mozgató működés (piramispálya, extrapiramidális pálya)
- A vegetatív működés (szimpatikus, paraszimpatikus és enterális rendszer)
- Érzékelés: a bőr receptorai
- A szaglás és az ízérezékelés
- A látás (szem felépítése, működése, látás analízátora)
- Látáshibák és korrigálásuk; a színvaktság, szintévesztés
- A hallószerv felépítése és működése, az egyensúly érzékelése
- Neurodegeneratív betegségek

A hormonális szabályozás

- A hormonális szabályozás alapelvei

- A hipotalamusz-hipofízis rendszer (hipotalamusz neuroszekréciós sejtjei, hipofízis trophormonjai)
- A pajzsmirigy és a mellékpajzsmirigy, hasnyálmirigy (Langerhans-szigetek hormonjai)
- A mellékvese (kéregállomány: mineralokortikoidok, glükokortikoidok, szexuálisztteroidok, velőállomány: adrenalin, noradrenalin)
- A hím ivari működések szabályozása
- A női nemi ciklus hormonális szabályozása

11. évfolyam

Szaporodás és öröklődés, evolúció

- Az ivartalan és az ivaros szaporodás (genetikai jellemzői és megjelenése az élővilágban), nemzedékváltakozás
- A növények egyedfejlődése, a nemzedékváltakozás fejlődési iránya
- Szaporodás és egyedfejlődés az állatvilágban (ivaros és ivartalan szaporodás az állatvilágban, rovarok szaporodása és egyedfejlődési típusai, gerincesek)
- Az ember szaporodása
- A megtermékenyítés és az embrionális fejlődés
- Posztembrionális fejlődés
- Az evolúció
- Bevezetés az evolúcióbiológiába (C. Darwin, Alfred-Russel Wallace)
- Populációgenetika (modell: Hardy-Weinberg-szabály)
- Az evolúció tényezői
- Génáramlás, genetikai drift
- Adaptív- és nem adaptív evolúciós folyamatok
- A fajok kialakulása
- Az evolúció bizonyítékai (közvetlen bizonyítékok, élő kövületek, közvetett bizonyítékok: sejt szintjén; divergencia, konvergencia; biogenetikai alaptörvény, Dollo-törvény)
- Az élet kialakulása (földtörténeti ősidő)
- A többsejtűek evolúciójának legfontosabb lépései (földtörténeti óidő)
- A földtörténeti középidő eseményei
- A földtörténet újidő
- A főemlősök és az ember evolúciója

Bioszféra

- A levegő (az üvegházhatás, a légszennyezés, hőszennyezés)
- A víz (vízszenyezés, a vizek öntisztulása, a víztisztítás)
- Az energia és a sugárzás (fosszilis energiahordozók, megújuló energiaforrások)
- A talaj
- A hulladék
- A bioszféra globális folyamatai

12. évfolyam

Molekuláris genetika

- Az örökítőanyag felépítése
- Az öröklődő információ megjelenésének kémiai alapjai
- A génműködés szabályozása
- A fehérjeszintézis (transzláció)
- A sejtciklus
- A DNS bioszintézise

- A sejtsztódás típusai és a genetikai változékonyság
- A mutáció típusai és következményei

Nemzedékről nemzedékre (mendeli genetika)

- Alapfogalmak
- Egygénes öröklődés: a domináns-recesszív öröklődés
- Az intermedier és a kodomináns öröklődés
- Többgénes, független öröklődés (génkölcshatások)
- A kapcsoltság
- Az ivar kialakulása, a nemhez kapcsolt öröklődés
- Emberi betegségek öröklődése
- Genetikai feladatok, családfaelemzés
- A mennyiségi jellegek és az extranukleáris öröklődés

Géntechnológia

- A genetikai mozaik
- Klónozás (természetes és mesterséges)
- A molekuláris klónozás, a génszerkesztés
- A PCR és alkalmazási területei
- Genetikailag módosított élőlények
- A Human Genom Program
- A CRISP-Cas9 (a génszerkesztés „svájci bicskaja”)
- Mobilis Genetikai Elemek („ugráló gének”) és a piRNS

Javító vizsga

írásbeli: (időtartam: 45 perc), arány az értékelésnél: 60%,

szóbeli: (időtartam: 10 perc), arány az értékelésnél: 40%

A javító vizsga értékelése

100%- 80%	jeles
79%- 69%	jó
68%- 50%	közepes
49%-30%	elégseges
29%- 0%	elégtelen

KÉMIA

Írásbeli:

A feladatsoron belül szerepelhetnek egyszerű (ismeretet felidéző), és problémára irányuló részfeladatok is. Ez utóbbiak kapcsolódhatnak kísérlet leírásához, vagy szöveg, kép értelmezéséhez. Szövegértelmezés, számítási feladatok.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, periódusos rendszer

Értékelés:

Elérhető pontszám: 60 pont

Az értékelés szempontjai megegyeznek az írásbeli érettségi dolgozatok értékelési szempontjaival.

Szóbeli:

20 perces felkészülési idő után – 10 perces feleletből áll. A szóbeli tételsort és a hozzá tartozó értékelési útmutatót a megadott szempontok alapján a szaktanár állítja össze. A témakörök nyilvánosak, a konkrét kérdések nem.

Minden szóbeli tétel két altételt tartalmaz.

Használható segédeszköz: (a vizsgázó hozza): számológép, periódusos rendszer

Értékelés: Elérhető pontszám: 30 pont

Az értékelés szempontjai megegyeznek a szóbeli érettségi vizsga értékelési szempontjaival.

9. osztály

- Atomszerkezet, izotópok
- Elektronszerkezet
- A periódusos rendszer
- Ionos és fémes kötések
- Kovalens kötés
- Molekulák, összetett ionok
- Anyagi halmazok
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások
- Oldatok
- Kémiai reakciók típusai
- Termokémia
- Reakciókinetika
- Egyensúly

10. osztály

- 1. A szerves vegyületek általános jellemzése.

- 2. A szerves vegyületek csoportosításának lehetőségei. A C-C kötések fajtái. A funkciós csoportok
- 3. Az alkánok általános jellemzése A metán
- 4. Az alkének általános jellemzése. Az etén.
- 5. Az aromások általános jellemzése. A benzol
- 6. A Az alkoholok általános jellemzése. Az etilalkohol és a metilalkohol.
- 7. Az aldehidek és a ketonok általános jellemzése. A formaldehid.
- 8. A szerves savak. Az ecetsav és a hangyasav.
- 9. Nitrogéntartalmú vegyületek
- 10. Szénhidrátok
- 11. Fehérjék
- 12. Nukleinsavak
- 13. A polimerizációs műanyagok
- 14. A halogénszármazékok.

FÖLDRAJZ

Javító/osztályozó vizsga 9.D osztály számára 2023/2024-es tanévtől

A javító/osztályozó vizsga részei

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc (20 perc felkészülés)
Arány az értékelésnél	60 %	40 %
Elérhető pontszám	60 pont	40 pont

Használható eszközök: középiskolai földrajzi atlasz, kivéve a topográfiai feladatokat.

Az írásbeli és szóbeli vizsgarészek legalább 10-10%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A szóbeli vizsga tételhúzással kezdődik, 20 perc felkészülés után a téma kifejtésére 10 perc áll rendelkezésre. A témakörök nyilvánosak, a tételek nem.

A javító/osztályozó vizsga értékelése

	%-os határok
Jeles (5)	85%-100%
Jó (4)	70%-79%
Közepes (3)	50%-64%
Elégséges (2)	30%-49%
Elégtelen (1)	0%-29%

A javító/osztályozó vizsga tartalmi követelménye

Tájékozódás a kozmikus térben és időben

- A világegyetem peremétől a Napig
- A Naprendszer és bolygói
- A Föld és a Hold
- Tájékozódás az időben
- Modern technika a térképészetben

A kőzetburok

- A Föld belső szerkezete
- A lemeztektonika alapjai
- A hegységképződés
- A vulkáni tevékenység
- A földrengések
- Ásványok, kőzetek, ásványkincsek

A légkör földrajza

- A légkör szerkezete és felmelegedése
- A hőmérséklet, a légnyomás és a szél
- A csapadékképződés
- Ciklonok – anticiklonok

- Az általános légkörzés és a monszunszélrendszer
- Globális légköri problémák

A vízburok

- A tengervíz és mozgásai
- Folyóvizek és tavak
- A felszín alatti vizek és a karsztosodás
- Vízgazdálkodás
- Vizeinket fenyegető veszélyek

A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései

- A külső és belső erők munkája - a felszín alakulása
- A tengervíz és a folyóvíz felszínformálása
- A szél és a jég felszínformálása
- A talaj
- Az éghajlati és a földrajzi övezetesség
- A forró övezet I. – Az egyenlítői és az átmeneti öv
- A forró övezet II. – A térítői öv és a monszunvidék
- A mérsékelt övezet I. – A meleg mérsékelt öv
- A mérsékelt övezet II. – A valódi mérsékelt öv
- A mérsékelt övezet III. – Szélsőségek a mérsékelt övezetben
- A hideg övezet és a függőleges övezetesség

Társadalmi folyamatok a 21. század elején

- Földünk népessége
- A népesség összetétele
- Népesedési problémák
- Átalakuló falvak
- A városfejlődés folyamata
- Az urbanizáció kérdései

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

- A piacgazdaság működése
- A gazdasági és foglalkozási szerkezet
- A fejlettség mérése – gyakorlati óra
- Változó telepítő tényezők
- Centrum és periféria a világgazdaságban
- A transznacionális vállalatok
- A globalizáció megjelenési formái
- Nemzetközi szervezetek

Javító/osztályozó vizsga 10.D osztály számára 2023/2024-es tanévtől

A javító/osztályozó vizsga részei

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc (20 perc felkészülés)
Arány az értékelésnél	60 %	40 %
Elérhető pontszám	60 pont	40 pont

Használható eszközök: középiskolai földrajzi atlasz, kivéve a topográfiai feladatokat.

Az írásbeli és szóbeli vizsgarészek legalább 10-10%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A szóbeli vizsga tételhúzással kezdődik, 20 perc felkészülés után a téma kifejtésére 10 perc áll rendelkezésre. A témakörök nyilvánosak, a tételcímek nem.

A javító/osztályozó vizsga értékelése

	%-os határok
Jeles (5)	85%-100%
Jó (4)	70%-79%
Közepes (3)	50%-64%
Elégséges (2)	30%-49%
Elégtelen (1)	0%-29%

A javító/osztályozó vizsga tartalmi követelménye

A nemzetgazdaságtól a világgazdaságig

- Az Európai Unió
- Amerikai Egyesült Államok
- Japán és követői
- A BRICS-országok
- Sajátos szerepű országok

Magyarország és a Kárpát-medence

- Hazánk természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásai
- Határon átívelő kapcsolatok a Kárpát-medencében és Európában
- Budapest és Pest régiók
- Középhegyvidéki régióink
- Nyugat- és Dél-Dunántúl régiók
- Észak- és Dél-Alföld régiók

A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban

- Mindennapi pénzügyeink
- Pénz a világ körül
- A munkára fogott pénz
- A nemzetközi pénzpiac

A fenntartható jövő kérdőjelei

- Fenntartható-e a fejlődés?
- A fogyasztói társadalom ellentmondásai
- Lemaradó államok – sajátos kihívások
- Klímaváltozás – az alkalmazkodóképesség versenye
- Szűkös vízkészletek
- Átalakuló energiagazdaság
- Túl sokan vagyunk a Földön?

Javító/osztályozó vizsga 10.A/B/C osztályok számára 2023/2024-es tanévtől

A javító/osztályozó vizsga részei

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc (20 perc felkészülés)
Arány az értékelésnél	60 %	40 %
Elérhető pontszám	60 pont	40 pont

Használható eszközök: középiskolai földrajzi atlasz, kivéve a topográfiai feladatokat.

Az írásbeli és szóbeli vizsgarészek legalább 10-10%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A szóbeli vizsga tételhúzással kezdődik, 20 perc felkészülés után a téma kifejtésére 10 perc áll rendelkezésre. A témakörök nyilvánosak, a tételcímek nem.

A javító/osztályozó vizsga értékelése

	%-os határok
Jeles (5)	85%-100%
Jó (4)	70%-79%
Közepes (3)	50%-64%
Elégséges (2)	30%-49%
Elégtelen (1)	0%-29%

A javító/osztályozó vizsga tartalmi követelménye

Tájékozódás a kozmikus térben és időben

- A világegyetem peremétől a Napig
- A Naprendszer és bolygói
- A Föld és a Hold
- Tájékozódás az időben
- Modern technika a térképészetben

A kőzetburok

- A Föld belső szerkezete
- A lemeztektonika alapjai
- A hegységképződés
- A vulkáni tevékenység
- A földrengések
- Ásványok, kőzetek, ásványkincsek

A légkör földrajza

- A légkör szerkezete és felmelegedése
- A hőmérséklet, a légnyomás és a szél
- A csapadékképződés
- Ciklonok – anticiklonok
- Az általános légkörzés és a monszunszélrendszer
- Globális légköri problémák

A vízburok

- A tengervíz és mozgásai
- Folyóvizek és tavak
- A felszín alatti vizek és a karsztosodás
- Vízgazdálkodás
- Vizeinket fenyegető veszélyek

A geoszférák kölcsönhatásai és összefüggései

- A külső és belső erők munkája - a felszín alakulása
- A tengervíz és a folyóvíz felszínformálása
- A szél és a jég felszínformálása
- A talaj
- Az éghajlati és a földrajzi övezetesség
- A forró övezet I. – Az egyenlítői és az átmeneti öv
- A forró övezet II. – A térítői öv és a monszunvidék
- A mérsékelt övezet I. – A meleg mérsékelt öv
- A mérsékelt övezet II. – A valódi mérsékelt öv
- A mérsékelt övezet III. – Szélsőségek a mérsékelt övezetben
- A hideg övezet és a függőleges övezetesség

Javító/osztályozó vizsga 11.A/B/C osztályok számára 2023/2024-es tanévtől

A javító/osztályozó vizsga részei

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	10 perc (20 perc felkészülés)
Arány az értékelésnél	60 %	40 %
Elérhető pontszám	60 pont	40 pont

Használható eszközök: középiskolai földrajzi atlasz, kivéve a topográfiai feladatokat.

Az írásbeli és szóbeli vizsgarészek legalább 10-10%-át teljesíteni kell a sikeres vizsgához.

A szóbeli vizsga tételhúzással kezdődik, 20 perc felkészülés után a téma kifejtésére 10 perc áll rendelkezésre. A témakörök nyilvánosak, a tételcímek nem.

A javító/osztályozó vizsga értékelése

	%-os határok
Jeles (5)	85%-100%
Jó (4)	70%-79%
Közepes (3)	50%-64%
Elégséges (2)	30%-49%
Elégtelen (1)	0%-29%

A javító/osztályozó vizsga tartalmi követelménye

Társadalmi folyamatok a 21. század elején

- Földünk népessége
- A népesség összetétele
- Népesedési problémák
- Átalakuló falvak
- A városfejlődés folyamata
- Az urbanizáció kérdései

A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig

- A piacgazdaság működése
- A gazdasági és foglalkozási szerkezet
- A fejlettség mérése – gyakorlati óra
- Változó telepítő tényezők
- Centrum és periféria a világgazdaságban
- A transznacionális vállalatok
- A globalizáció megjelenési formái
- Nemzetközi szervezetek

A nemzetgazdaságtól a világgazdaságig

- Az Európai Unió
- Amerikai Egyesült Államok
- Japán és követői
- A BRICS-országok
- Sajátos szerepű országok

Magyarország és a Kárpát-medence

- Hazánk természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásai
- Határon átívelő kapcsolatok a Kárpát-medencében és Európában
- Budapest és Pest régiók
- Középhegyvidéki régióink
- Nyugat- és Dél-Dunántúl régiók
- Észak- és Dél-Alföld régiók

A pénz és a tőke mozgásai a világgazdaságban

- Mindennapi pénzügyeink
- Pénz a világ körül
- A munkára fogott pénz

- A nemzetközi pénzpiac

A fenntartható jövő kérdőjelei

- Fenntartható-e a fejlődés?
- A fogyasztói társadalom ellentmondásai
- Lemaradó államok – sajátos kihívások
- Klímaváltozás – az alkalmazkodóképesség versenye
- Szűkös vízkészletek
- Átalakuló energiagazdaság
- Túl sokan vagyunk a Földön?

HITTAN

JAVÍTÓ, OSZTÁLYOZÓ ÉS KÜLÖNBÖZETI VIZSGA

Írásbeli: Az adott időszak tananyagából összeállított kérdések.

Szóbeli: Az adott tanév, vagy félév anyagából a szaktanár öt szóbeli tétel kérdést állít össze, melyből a vizsgázó húz. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Értékelés: Írásbeli – 50 pont

Szóbeli – 50 pont

Szóbelire az a tanuló mehet, akinek az írásbeli összpontszáma minimum 25.

A vizsga értékelése: Jeles (5)	80 %-tól
Jó (4)	60 %- 79%
Közepes (3)	40%- 59%
Elégséges (2)	25%- 39%
Elégtelen (1)	0 %- 24%

Témakörök

9. évfolyam

- A Biblia
- Az Ószövetség történeti kerete. A könyvek kialakulása és szövege
- A teremtés
- A bűn terjedése a földön
- Isten a szabadító
- A Tízparancsolat
- A nagypróféták
- Az Újszövetség könyvei, szövege, fordításai
- Az Evangéliumok
- Katolikus levelek
- Jelenések könyve

10. évfolyam

- Az Egyháztörténelem fogalma
- Egyháztörténeti ókor
- A keresztényüldözések
- Az eretnekségek története
- Az Egyház istentiszteleti, bűnbánati, fegyelmi és erkölcsi élete az első századokban
- A szerzetesség kialakulása
- Az egyháztörténeti középkor
- Európa népeinek megtérítése, a magyarok megtérése
- A Pápai Állam kialakulása és a császárság felújítása

- Bizánc a középkorban
- A pápaság története
- A középkori eretnekségek és az inkvizíció
- Az egyháztörténeti újkor
- A reformáció
- A katolikus megújulás kora
- A szerzetesség, a missziók az újkorban
- A Magyar Katolikus Egyház helyzete
- Az Egyház története a világháborúk korában

11. évfolyam

- Isten önmagáról
- A teremtés és a bűnbeesés. A kezdetek teológiája
- A világ Megváltója: Jézus Krisztus
- A Szentlélek működése az Egyházban, a kegyelemben és a szentségekben
- A „végső dolgok” (eszkatológia)
- Általános erkölcszológia – az erkölcszológia alapfogalmai
- Az Istennel való kapcsolatunk erkölcszotana
- Az emberi kapcsolatok, az anyagi javak és a szellemi értékek

12. évfolyam

LITURGIKA

- Húsvét
- Karácsony
- Évköz
- Liturgikus anyagok és eszközök
- Szabályok és szabadság a liturgiában

ALAPVETŐ HIT TAN

- Az isteni kinyilatkoztatás továbbadása
- A Szentírás
- Hitvallás, hitvallási formulák
- A megváltás misztériuma
- Az Egyház - Isten népe, Krisztus Teste, a Szentlélek temploma

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Írásbeli: -

Szóbeli: -

Gyakorlati: tényleges időtartam kb. 60 perc.

A vizsgázók részére a gyakorlati vizsga megkezdése előtt 30 perc általános bemelegítés, illetve sportági váltásoknál 3-5 perc speciális bemelegítés engedélyezett.

Használható segédeszköz:

A szervezőknek biztosítaniuk kell a lebonyolítás zavartalanságát és a balesetmentes körülményeket. A gyakorlati vizsga helyszínén biztosítani kell továbbá a szükséges felszereléseket, szereket, de a vizsgázók az előre bemutatott saját sporteszközeit is használhatják. Egyéb segédeszköz használata nem megengedett.

A vizsga részei

	Gyakorlati
Időtartam	45 perc
Arány az értékelésnél 100 %	

Követelmény

évfolyamnak megfelelően

- tanult labdajátékból 2 feladat végrehajtása: 2x5 pont
- atlétikából 1 ugrószám, 1 dobószám bemutatása: 2x5 pont
- tornából talajtorna elemek, 1 szeren elemek bemutatása: 2x5 pont
- az évfolyamnak megfelelő gimnasztikai gyakorlat-lánc bemutatása: 5 pont
- 2000 m síkfutás: 5 pont
- fekvőtámasz vagy bordásfalra lábemelés vagy kötélmászás: 5 pont
- szlalom labdavezetés 2 választott labdajátékból: 5 pont

A vizsga értékelése:

	%-os határok
jeles (5)	80 %-tól
jó (4)	60 % - 79 %
Közepes (3)	40 % - 59 %
Elégséges (2)	20 % - 39 %
Elégtelen (1)	0 % - 19 %

DIGITÁLIS KULTÚRA

Osztályozó, különbözeti, illetve javítóvizsga leírása

Gyakorlati vizsga

A vizsga időtartama: 60 perc

Feladattípusok: évfolyamnak megfelelő követelményrendszer alapján szaktanár által összeállított gyakorlati feladatsor

Maximális pontszám: maximum 40 pont

Szóbeli vizsga

A vizsga időtartama: 10 perc felkészülés, maximum 15 perc felelet

Feladattípusok: Szóbeli kérdések a tanult témakörökből.

Maximális pontszám: 15 pont

Megjegyzés: *Szóbeli vizsgarész abban az esetben tartható, ha az írásbeli vizsgarészen elérhető összes pont nem érte el legalább az 50%-ot.*

Értékelés

A vizsgázó pontszámokat kap az adott típusú vizsgából, majd az elért százalék alapján számítjuk az osztályzatot az alábbi táblázat alapján:

Tartomány (%)	Érdemjegy
85-100	Jeles (5)
70-84	Jó (4)
55-69	Közepes (3)
40-54	Elégséges (2)
0-39	Elégtelen (1)

Digitális kultúra tantárgy osztályozó, különbözeti, illetve javítóvizsga témakörei részletezve évfolyamonként a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben:

Témakörök különbözeti, vagy javítóvizsga esetére

9. évfolyam

- Mobiltechnológiai ismeretek
- Szövegszerkesztés
- Számítógépes grafika
- Publikálás a világhálón
- Táblázatkezelés
- Adatbázis-kezelés
- A digitális eszközök használata

10. évfolyam

Feltétel: 9. évfolyam témaköreinek teljesítése.

- Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata
- Információs társadalom, e- Világ
- Multimédiás dokumentumok készítése
- Online kommunikáció

11. évfolyam

Feltétel: 10. évfolyam témaköreinek teljesítése.

- Szövegszerkesztés
- Táblázatkezelés
- Adatbázis-kezelés
- Információs társadalom, e- Világ
- Online kommunikáció
- Algoritmizálás, formális programozási nyelv használata

7. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A diákok **fizikai állapotának javítása**, egészségük megőrzése felelősséggel vállalt feladata az iskolának. A felnőttek sokszor rossz példája, a mozgásszegény életmód követése a fizikai erőnlét, sőt a szellemi erőnlét csökkenéséhez is vezethet, illetve korunk „népbetegségeinek” rizikófaktorává válhat. **Ezt kell elkerülni az egészségfejlesztő testedzéssel.**

Fontos, hogy:

- Rendszeressé váljon a testmozgás!
- A testmozgás szolgálja a
 - a helyes testtartás kialakítását,
 - a légző- és keringési rendszer javítását,
 - a gerincbántalmak elkerülését,
 - az ízületek védelmét,
 - a szabadidő örömteli, hasznos eltöltését,
 - jó személyiségjegyek kialakítását (bátorság, akaraterő, mások értékeinek elismerése, önismeret stb.),
 - az „egész életen át” sportolás igényének kialakítását, fenntartását!

A tanulók **fizikai állapotának mérését** tanévenként – tanév rendjében meghatározott mérési időszakban – elvégezzük, az eredményt egyénileg rögzítjük az informatikai rendszerben.

A mérés alapjai

- Rendszeresség a változások figyelemmel kísérése érdekében.
- Egyszerűség a könnyen végrehajthatóság érdekében.
- Kevés „szerigény” – bárhol végrehajtható legyen.
- Mutasson rá a hiányosságokra, hogy tervezhető legyen a javító munka.

Az éves felmérés utat mutat a következő éves munkához, elénk tárja a fejlesztendő területeket.

A **NETFIT** mérést alkalmazzuk:

- Az alsó végtag dinamikus erejének mérése (helyből távolugrás)
- A vállövi és karizmok erő- állóképességének mérése (fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás)
- A hátizmok erő – állóképességének mérése (hasonfekvésből törzsemelés és leengedés).
- A hasizmok erő – állóképességének mérése (hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés)
- Ingafutás 15 méteres pályán
- A kéz szorítóerejének mérése
- Testtömegindex-mérés
- Halékonyság-mérés

A felméréseket az Országos Netfit táblázat alapján tudjuk értékelni. Tanulóinkat az országos átlaghoz is mérhetjük. Fontosabb azonban az „önmagához” mérés, hisz mindenkinek önmagát kell legyőznie, önmagához képest kell fejlődnie.

A táblázatokat és a végrehajtások pontos leírását a NETFIT Kézikönyv című kiadványból használjuk.

MELLÉKLETEK

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Eszközeink, felszereltségünk állapotának jó színvonalon tartása, illetve fejlesztése továbbra is odafigyelést, gazdaszemléletet kíván az iskola minden dolgozójától, a tanulóktól pedig meg kell követelnünk a rendeltetésszerű használatot.

Főépületünk 3540 m²-es, telephelyünk 627 m²-es beépített hasznos területéből a változó tanulólétszámot figyelembe véve 6-7 m² jut egy diákra.

Főépület:

Tantermek száma:	14
Előadó terem:	1
Osztály befogadására alkalmas terem:	15
Tanulócsoporthoz foglalkozásra kialakított kisterem:	3

Telephely:

Tantermek száma:	6
Imaterem:	1
Osztály befogadására alkalmas terem:	6
Tanulócsoporthoz foglalkozásra kialakított kisterem:	1

Könyvtár, tornaterem, szertárak, 7 számítástechnikai szaktanterem, 2 nyelvi labor, kabinet terem és szakmai előadó szolgálja a nevelést, oktatást.

Oktatási elképzeléseink egyik döntő biztosítója a **megfelelő technikai háttér**. A következőkben részletezzük számítástechnikai szaktantermeink, nyelvi laborjaink felszereltségét.

I. Számítógépterem

21 db számítógép (1 db tanári és 20 tanulói)

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 21 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

II. Számítógépterem

21 db számítógép (1 db tanári és 20 tanulói)

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 21 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

III. Számítógépterem**21 db számítógép (1 db tanári és 20 tanulói)**

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 21 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

IV. Számítógépterem**1 db tanári számítógép****22 db számítógép (1 db tanári és 21 tanulói)**

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 22 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

V. Számítógépterem**21 db számítógép (1 db tanári és 20 tanulói)**

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 21 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

VI. Számítógépterem**21 db számítógép (1 db tanári és 20 tanulói)**

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 21 db Philips **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

VII. Számítógépterem**26 db számítógép (1 db tanári és 25 tanulói)**

alaplap: ASUS LGA1700 PRIME H610 M-KD4

processzor: Intel Core i3-12100

winchester: Kingston NV1 250 GB

memória: 8 GB, DDR4 2666 MHz

ház, bill., egér

- 26 db Acer LED **Monitor**

- 1 db Epson projektor

- 1 db Canon nyomtató

Szakképzési előadóterem

- 1 db Számítógép

- 1 db monitor

- 1 db interaktív tábla

- 1 db Epson projektor

Nyelvi labor I.

- 1 db Tantal NLPC24 vezérlőegység

- 1 db tanári vezérlőasztal

- 1 db NLPC vezérlő szoftver

- 1 db számítógép

- 1 db monitor

- 1 db Epson projektor

- 1 db interaktív tábla

Nyelvi labor II.

- 1 db számítógép

- 1 db monitor

- 1 db interaktív tábla

- 1 db Epson projektor

Média stúdió

- 1 db Stúdió Box

Keveripult 6 csatornás (BEHRINGER tip.xENYx1024gysz:NK1999)

UHF 400 mikrofonvezérlő

mikrofon készlet – 4 db mikrofon, kültéri rádiós frekvenciás

BELINGER sztereo végfokerosító

- 4 db mikrofon állvány

- 4 db hangszóró állvány

- 1 db fack csatlakozó

- 2 db KOAX kábel

- 1 db videó kábel fényképezőgéphez

- 1 db S-videókábel

- 1 db EURO-SCAT - RCA kimeneti kábel TV

- 3 db számítógép

- 3 db monitor

- 1 db 4-s elosztó

- 1 db 6-s elosztó

- 1 db Internet elosztó – Switch

- 4 db MIXI S modell

- 2 db hangfal (alapítványtól)

Szerver szoba

- 3 db Számítógép

1 db Szerver Dell PowerEdge 1430 SATA

1 db SUSE Net szerver

1 db SP Super Power

- 3 db monitor

- 1 db Szünetmentes tápegys.

Tanári szoba

- 5 db számítógép

- 5 db monitor

- 1 db Epson projektor

Iskola

- 16 db Epson projektor tanterekben

- 2 db Xerox fénymásoló

- 1 db Sony fényképezőgép + objektív + állvány

Szaktantárgyi ellátottság

Testnevelés – orbitrek, görgőspad, füleszsák, súlyemelő és dobó eszközök, különféle labdák, ugrószekrény és zsámoly, bordásfal, talaj szőnyegek, tornapad, kézilabda-, röplabda-, és kosárlabdaháló, kézilabdakapu stb.

Földrajz és történelem tantárgyakhoz földgömb és különféle térképek, a **kémia, fizika, biológia és matematika** tantárgyakhoz bemutató és a kísérletek bemutatására alkalmas eszközök.

A szakmai és közismereti tantárgyak oktatásához szükséges eszközöket folyamatosan cseréljük, pótoljuk, bővítjük anyagi lehetőségeink, illetve fenntartói ütemezés szerint.

ZÁRADÉK, LEGITIMÁCIÓ

Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium

PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Szülői Szervezet véleményezte a Pedagógiai Programot, jóváhagyásra javasolta.

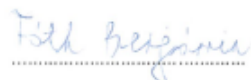
Hatvan, 2025. augusztus 28.

Szülői Szervezet képviselője

A Diákönkormányzat véleményezte a Pedagógiai Programot, egyetért vele.

Hatvan, 2025. augusztus 28.

Diákönkormányzat képviselője

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület 2025. augusztus 28-ai értekezletén elfogadta.

Hatvan, 2025. augusztus 28.

nevelőtestület képviselője

410/120/1/2026.

Fenntartói jóváhagyás

A Szent Mihály Intézményfenntartó fenntartásában működő **Széchenyi István Római Katolikus Technikum és Gimnázium** (székhely: 3000 Hatvan, Bajcsy-Zs. u. 6.; OM azonosító: 201690; a továbbiakban: Intézmény) pedagógiai programját

jóváhagyom.

Vác, 2025. szeptember 01.

Puskás Tibor Balázs
főigazgató